

Nerodna mesečno
25 Din, za izo-
zmetvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECE

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Prijateljstvo z Italijo

Italija je storila korak, ki ga je zadnje dni nek svetovni časopis napovedal: prožila je Jugoslaviji roko v svrhu prijateljskega sodelovanja na političnem in gospodarskem področju. Svečani način, kako je bila ta izjava ob priliki nastopa novega italijanskega poslanika na našem dvoru storjena, kakor tudi odgovor kneza namestnika, ki je to željo velike sosedne države z zadovoljstvom sprejel ter zastopniku Italije zagotovil, da bo naša država storila vse, da se tako iskreno sporazumno delovanje doseže — dokazuje, da je ta manifestacija medsebojne dobre volje in odkritosrčnih čustev bila že delj časa diplomatično pripravljena. Čeprav nimamo še pred seboj pravega sporazuma, ni dvomiti, da sta obe strani odločeni, da se do kraja izpolnijo pogoji, ki tak sporazum omogočajo in so za njega uresničenje nujno potrebni. Tudi napol službeni komentar k temu važnemu dogodku kakor njega odmev v inozemstvu, predvsem v prijateljskih državah, potrjuje, da gre za stvar, o kateri so vsi, ki so na njej zainteresirani, popolnoma edini, da se mora čimprej dovesti, in da so največje ovire in težkoče v tem pogledu po vsej priliki že premagane. Imamo torej pred seboj dejstvo, ki ne daje več veliko prostora za javno diskusijo, pač pa je po svoji dalekosežnosti vredno, da se posebno poudari kot velik korak naprej na poti popolnega priporjenja Evrope kakor tudi kot brezdvomen vspeh miroljubne, smotrne in odločne zunanje politike g. Jevtiča.

Že lanskega leta, ko je šef italijanske vlade pripravil popoln preobrat svoje politike in iskal stikov s Francijo, da ne bi Italija ostala v evropski politiki čisto osamljena, se je v italijanski diplomaciji po brezuspešnih poizkusih, da bi se zrahljale vezi med Jugoslavijo in Francijo, prerilo skozi goste šume predrazgovorov in neprijaznih tendenc na površje trezno spoznanje, da je boljše, živeti z Jugoslavijo v dobrem ali vsaj korektnem sosedstvu, kakor pa delati ovire in težkoče njeni konsolidaciji in napredku zaradi nekih fantastičnih načrtov fašističnega nacionalizma, ki išče življenjskega prostora za dela in jela željni presežek italijanskega prebivalstva. G. Mussolini je takrat podal na javnem zboru v Milanu izjavo, da nima Italija nobenih sovraških namenov zoper Jugoslavijo, vendar pa je bila ta izjava preveč nedoločna, da ne bi bil vsak opazil, da pomeni samo neko captatio benevolentiae, ki naj uglaadi pot iz Rima v Pariz, nikakor pa nima značaja dovolj resnega koraka in obveznosti, ki bi mogel našo državo zadovoljiti. Ko se je iz približevalnih poizkusov italijanskega duceja pod pritiskom razmer, ki so Francijo vedno bolj dvigale kot odločujočo velesilo na naši celini, izcimili po dolgotrajnih pogajanjih rimski pakti, podpisani od Mussolinija in Lavalja — je postalo neizogibno, da Italija ponudi Jugoslaviji prijateljsko roko, ako naj njeni pakti s Francijo imajo dejanske učinke in zaželjene posledice na področju evropske politike, kjer Nemčija vedno bolj izstopa kot odločen in najnevarnejši nasprotnik Italije.

Kljub temu se je g. Mussolini po nekem naravnem in razumljivem notranjem odporu še precej dolgo obotavljal, da izvede vse posledice iz preobrata svoje politike v smeri sodelovanja s Francijo in se približa s potrebno odločnostjo in obveznostjo Jugoslaviji, dokler ni spor z A. esinijo Italijo primoral odločiti, ki bodo veliki del njenih sil za precejšnjo dobo vezale v vzhodni Afriki. Ker bo Italija v Evropi imela neprijaznega in opasnega sosedo, ki komaj čaka, da obmejne količe svoje države prenese na Brenner, medtem ko bi Italija bila z vsemi svojimi silami zaposlena v Afriki, je čisto logično, če si skuša svoj hrbet čim bolj zavaruovati in s pomočjo svojih sosedov in njihovih prijateljev v srednji Evropi ter seveda z naslonom na Francijo zagotoviti tak položaj v Podonavju, da bi Nemčiji bilo onemogočeno povzročiti nevarne zmede ali celo požar, ki bi v prvi vrsti mogel preskočiti na italijansko streho. To je dejanski položaj, ki je v zadnjem momentu najbolj pospešil, da je v italijanski diplomaciji končno dozorel sklep, da likvidira svoje napete odnose z Jugoslavijo in jih nadomesti s prijateljskim sporazumom.

Če to ugotovljamo, nimamo nikakor name, da bi zmanjševali pomen italijanskega koraka v Belgradu, kakaj to je znana stvar, da zunanje političnih sklepov in ukrepov nikjer na svetu ne narekuje toliko notranje srčno nagajenje, kolikor dejanski interesi, in zato je vseeno, kaj je Italijo nagnilo do zblizanja z Jugoslavijo in kdaj se je do tega odločila. Tudi naša notranja čustva do Italije ne igrajo nobene odločilne vloge v vprašanju, ki je predvsem realnega interesnega značaja, čeprav ne smatramo za nepotrebno poudariti, da mi do Italije nismo imeli nikoli nobenih agresivnih namenov in da smo do italijanskega ljudstva kot takega gojili vedno le prijateljska čustva in da mu samo želimo, da napreduje in si ustvari čim boljši položaj v svetu, ki ga po svoji pridnosti in sposobnosti ter vztrajnosti zasluži. Nobene vzročne zveze in nobene bodisi bistvene bodisi slučajne okoliščine ne morejo oslabiliti velikega poudarka, ki ga je italijanski poslanik položil na besede, da Italija noče in tudi ne želi ovirati razvoja in teritorialne integritete Jugoslavije. To je važno dejstvo mednarodnega pomena, ki mora likvidirati ali vsaj za dolgo dobo postaviti na led revizionistične težnje nekaterih naših sosedov in faktorjev, ki jim je Jugoslavija kot enotna država Srbov, Hrvatov in Slovencev neljubno dejstvo. Zelo močan cement sporazuma med Italijo in Jugoslavijo, o katerem ne dvomimo in sami iz vsega srca želimo, da čimprej postane dejstvo, so naše obojestranske gospodarske koristi, ker je gospodarsko blagostanje in dvig obeh držav v največji meri odvisen od čim živahnije medsebojne izmenjave gospodarskih dobrin. Tudi kulturne zveze med obema narodoma niso postranskega pomena, saj si inamo izmenjavati tudi velike kulturne vrednote in čas bi že bil, da začnemo na drug drug drugega spoštovati in uvaževati baš na onem polju, kjer so tako Jugoslavlani kakor Italijani ustva-

Mirovne pogodbe - papirnate cunje

Stara pruska armada je vstala

Nemčija uvaaja obvezno vojaško službo

Nova nemška vojska obsega 12 armadnih zborov - Hitlerjev proglas

Berlin, 16. marca. c. Podoba je, da živimo sedaj v silno težkih trenutkih. Nemška vlada je danes sprejela sklep, ki je v njeni politiki gotovo najvažnejši v vsej tej dobi po svetovni vojni. Danes je namreč nemška vlada sprejela na svoji seji soglasen sklep, s katerim enostransko kratkoma raztrga mirovno pogodbo, ki je bila podpisana v Versaillesu na Vidov dan 1919.

Teden dni je od tega, kar je Hitler sklenil, da vključijo vse nemško zasebno letalstvo v vojne sile nove Nemčije. Ze to je bila takrat flagrantna kršitev mirovne pogodbe. Včeraj pa se je v francoskem parlamentu začela debata, s katero se uvaaja v Franciji dveletna obvezna vojaška služba. Snoci je nato Hitler povabil k sebi svoje najbližje sodelavce in se z njimi posvetoval po noč. Danes popoldne pa je bila skicirana važna seja nemške vlade. O tej seji se je že pred njenim začetkom izjavljalo, da bo po svojih zaključkih zelo važna. Seja vlade se je začela ob treh popoldne in je trajala zelo dolgo. Prvi je odšel s seje propagandni minister Dr. Goebbels in povabil inozemske časnike v svoje ministertvo. Tam jim je prečital kratko besedilo zakona, ki ima samo tri točke:

1. V Nemčiji se uvaaja obvezna vojaška služba.
2. S tem se uvaaja redna vojska, ki bo štela 12 armadnih zborov s 36 divizijami.
3. Vojni minister naj pripravi vse potrebno, da se začne ta zakon takoj izvajati.

Med navzočimi časniki je ta lakonična vest vpivala naravnost katastrofalno. Nekateri so si upali izjaviti napram ministru, da je Nemčija na ta način raztrgala versajsko mirovno pogodbo. Dr. Goebbels se je samo cinično nasmehnil in jih zapustil.

Berlin, 16. marca. TG. K senzacionalni objavi zakona o splošni vojaški službeni obveznosti v Nem-

čiji, s katero nemška vlada končno veljavno raztrga versajsko mirovno pogodbo, je treba še dodati, da je na seji ministrskega sveta, na kateri je bil ta sklep sprejet, vladalo naravnost romantično navdušenje. Ko je državni kancelar Hitler prečital sklep, se je dvignil vojni minister general von Blomberg, ki se je v vznemelenem govoru zahvalil führungu za ta zgodovinski odločilni sklep, s katerim padajo vsi okovi, ki so vklepali svobodo nemškega naroda, ter pozval ministre, naj stoje trikrat zavpijejo »Heil!« na čast führungu. Obljubil je neminljivo zvestobo Hitlerju, ki je na ta način najbolj dostojno proslavil žrtve za Nemčijo padlih junakov s tem, da je njihovim potomcem vrnil svobodo v odločevanju nemške usode.

Po vsem Berlinu vlada nepopisno veselje in v velikih trumah korakajo uniformirane in neuniformirane množice po ulicah z vihrajočimi zastavami in prepevajo narodne popevke. Na vseh koncih in krajih Berlina se množice ustavljajo in poslušajo govornike, ki jim razlagajo zgodovinski pomen tega dne, ko se je Nemčija s svojo lastno močjo otresla nečastnih vsrg, v katere je njene sinove vklenila krivična versajška mirovna pogodba. Nemčija je sedaj postavljena nazaj na svoje lastne noge in se boče v polni svobodi pripraviti, da brani domovino proti vsem, ki so ji sovražni.

Hitlerjev proglas

Po ulicah je nabit tudi proglas na narod, v katerem nemška vlada razlaga ta svoj korak, ki je bil potreben, če hoče Nemčija kot enakopravna velesila v sodelovanju z drugimi narodi sveta polnopravno in svobodno jamčiti za mir, ki je svetu tako potreben. V tem proglasu izjavlja vlada, da je pripravljena skleniti s svojimi sosedami dvostranske nenapadne pakte. To bo sedaj tem lažje,

ker je Nemčija postala zmožna, da sama brani interese svoje lastne države.

»Nazionalsozialistische Korrespondenz« komentira proglas zveznega kancelarja in pravi, da je uvedba obvezne vojaške službe v Nemčiji največji zgodovinski dogodek v povojni dobi, ki bo imel daleč sežne posledice za nemški kakor za vse ostale evropske narode. Versailleskega diktata je sedaj konec. Kancelarjev proglas izraža globoko željo po miru, ampak kaže na drugi strani tudi trdno voljo nemškega naroda, da hoče ostati svoboden od vseh nečastnih bremen, ki so ležala na njem šestnajst let in ki se jih je danes otresel. Čast nemškega naroda je vpostavljena. Zopet stojimo v Evropi z glavo pokonci kot svobodni narod med svobodnimi narodi in kot taki smo pripravljani, da z njimi in z vsemi sodelujemo, da se mir organizira na podlagi pravice in enakopravnosti. Nemški narod ve, čigava je zasluga za to dejanje. Zato bo ostal svojem führungu za vselej hvaležen za svobodo, ki mu jo je vrnil.

Francija že odgovarja

Pariz, 16. marca. TG. Danes je sovjetski poslanik Potemkin obiskal zunanjega ministra Lavalja in ga uradno povabil, naj obišče Moskvo. Laval je obljubil, da se bo povabilu odzval v najkrajšem času. Temu pripominja Pertinax v »Echo de Paris«, da je francoska vlada dejansko že opustila vse nade za podpis vzhodnega pakta in da pomeni sovjetsko povabilo in Lavalov odziv preokret francoske zunanje politike v tem smislu, da bo Francija sprčo propada ideje vzhodnega pakta in sprčo najnovejših nemških dogodkov z vso resnostjo začela pripravljati politično in vojaško zvezo s sovjetsko Rusijo.

Italija - Jugoslavija

Odmevi važnih političnih izjav italijanskega poslanika in Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla pri izročitvi poverljivih pisem

Popravek

V besedilu govora, ki ga je imel novi italijanski poslanik v Belgradu grof Viola di Capalto pri predaji svojih poverljivih pisem Nj. kralj. Vis. knezu-namestniku Pavlu, se je vrnila napaka, ne po krivdi uredništva. Točno besedilo tistega dela poslanikovega govora, ki napoveduje izboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo se glasi:

»Izrečno dolžnost imam od predsednika vlade, da izjavim, da bo moje delovanje služilo zblizanju med našima dvema državama. Pooblaščen sem ponoviti, da nima Italija neprijateljskih namer do Jugoslavije in da ne želi ovirati njenega razvoja niti njene teritorialne integritete, ampak ima nasprotno namero, da razvije vse predpogoje, ki obstojajo, da bi prišlo do stvarnega sodelovanja in do sporazuma na političnem in gospodarskem polju.«

Vse ostalo je bilo večeraj pravilno javljeno. Citateli bodo sami spoznali važnost razlike, ker pravilno besedilo poslanikovega govora vsebuje pri-znanje naše državne nedotakljivosti, torej naših državnih meja, česar večeraj priobčeno besedilo ni vsebovalo.

Zadovoljnost v Parizu

Pariz, 16. marca. AA. Havas poroča: Izjave novega italijanskega poslanika v Belgradu pri predaji poverljivih spisov v Parizu z velikim zadovoljstvom. V teh izjavah vidijo znamenje prijateljstva Italije napram Jugoslaviji in smatrajo, da utrjuje pota prisrčnega sodelovanja med obema državama in da pomenijo močan prispevek k ohranitvi in organizaciji miru. Zatrdirilo italijanske vlade, da ne bo ovirala Jugoslavije v njenem razvoju in integriteti odstranjuje dvome, ki so nekdo ovirali odnose med obema državama.

V Rimu

Rim, 16. marca. c. Danes prinaša »Giornale d'Italia« uvodnik o izmenjavi poverljivih listin novega italijanskega poslanika v Belgradu. List ugotavlja, da so se odnosi med Jugoslavijo in Italijo zadnji čas zelo zboljšali. Temelj teh prijateljskih

riili velikega in večno vrednega v zgodovini človeške omike, duhovnega napredka in politične osamosvojitve ter svobodoljubja. Ljudje se morajo vendar enkrat nehati sovražiti in krvičanski narodi morajo spoznavati, kaj je na vsakem kot na božji podobi dobrega in lepega. Tudi ne bomo posebej na dolgo razpravljali, kakšnega ogromnega pomena bi bilo oziroma gotovo bo politično sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo za ustalitev razmer v Podonavju, za prestiz Male zveze, za nemoteno utrditve prijateljskih vezi, ki so se ustanovile med balkanskimi državami in za evropski mir sploh.

Nekaj drugega nam je na srecu. Naj bodo mednarodni pakti še tako prvenstveno interesnega značaja in pomena, utemeljeni v koristi, ki jih ima ena država od druge — trajnost in trdnost njihovih obstoja in v poglavitnih takih zvez je vendarle v zelo vidni meri odvisna od čustev, ki na duu duše spremljajo take poli-

odosov je bil položen že s sporazumom med Italijo in Francijo. Italija in Francija imata na razpolago dovolj sredstev, da se z njimi ustvari sporazum med vsemi podonavskimi državami. Zboljšanje odnosov med Jugoslavijo in Italijo pa je predpogoj za dlo miru v Podonavju. Ta politika zblizanja med Italijo in Jugoslavijo je šele začetek za veliko delo obnove v srednji Evropi. Italija pričakuje, da bo to zboljšanje odnosov pripomoglo tudi do zblizanja med Jugoslavijo in prijateljskimi državami Italije, ki so v srednji Evropi. Pri tem je posebno treba misliti na potrebo zboljšanja odnosov med Madjarsko in Avstrijo. Italija in Ju-

Ali hoče Italija samo Abesinijo?

„Rdečemorski kolonijalni imperij“

Italija napoveduje ofenzivo tudi na obali arabskega polotoka

Rim, 16. marca. c. Današnji »Messagero« objavlja brez dvoma iz uradnega vira značilen članek o kolonijalnih težnjah Italije v vzhodni Afriki, predvsem o vlogi, ki naj jo igra pri napredku italijanskih kolonij Eritreje in Somalije Rdeče morje. »Messagero« pravi, da ima Italija v mestih Massaua in Assab dve strateški postojanki, ki sta na tako važnem mestu obale Rdečega morja, da je treba Italijo ravno tako kakor Francijo in Anglijo smatrati kot solastnico tega važnega prehodnega morja. List pravi nadalje, da ima Rdeče morje za Italijo še čisto poseben pomen, ker naj obe koloniji, Eritrejo in Somalijo med seboj veže in drži, ne pa razdvaja. Če je pa to res, pravi »Messagero«, potem je treba napraviti konec temu, da bi se Italija na nasprotni arabski obali Rdečega morja ne smela gospodarsko udeleževati. Italija bo obrnila odslej svojo pozornost arabski obali, ki naj bo neke vrste vez, ki bo družila ozemlje Eritreje in Somalije, ki sta dosedaj bolelahi samo na tem, ker med njima ni bilo nobene zveze. Italijanski podvig v vzhodni Afriki ima torej dva cilja: prveč hoče Eritrejo in Somalijo zgodaj drugi zblizati s pomočjo Abesinije, ki mora priznati upravičenost italijanskih želja in gospodarskih potreb,

drugič pa hoče isto zblizanje doseči tudi s pomočjo arabske obale Rdečega morja, ki je v isti meri kot francoska in angleška last tudi last Italije. Na ta način je Italija zopet oživila politiko, ki jo je morala po porazu pri Adui pred 40 leti opustiti. Njen pohod v vzhodno Afriko ni namenjen samo Abesiniji, marveč zgradiiti njene kolonijalne moči na obeh obalah Rdečega morja. Italija gradi sedaj svoj rdečemorski kolonijalni imperij.

Začasno pomirjenje

Rim, 16. marca. c. Agencija Stefani sporoča, da je prišlo v odnosih med Abesinijo in Italijo do znatnega pomirjenja. Danes je bila končno obnovljena nevtralna cona med Somalijo in Abesinijo. Z italijanske strani je vodil delo razmejitve kapitan Cimaruta, ki se je sestel z obmejnimi poveljniki abesinskih čet že 2. marca in danes srečno zaključil svoje dlo.

Dunajska vremenska napoved: Nadaljni porast temperature. Pretežno oblačno in možnost padavin. Zagrebška vremenska napoved: Precej jasno s prehodno lahno oblačnostjo, stalno in toplo.

zakonito zasiguran, kakor je zasigurana narodna eksistenca in kulturno obelježje italijanske manjšine v Jugoslaviji. Ni mogoče, ako se kaj veljajo zakoni naravnega prava in medsebojnega prijateljstva narodov, da bi se razvijali in izboljševali stiki med nami in našo veliko sosedo, in da bi mi kot država prijateljsko podpirali Italijo kot velesilo, ako se istočasno naši bratje v Italiji ne bi smeli niti v cerkvenem pogledu, kaj se v kulturnem v najširšem pomenu, posluževati svojega jezika in se v njem izraževati kot ljudje in kristjani ter kulturna bitja. To vprašanje se mora, kakor je dostojno za kulturne narode in države, povoljno rešiti obenem z drugimi interesnimi problemi med Italijo in Jugoslavijo, in prepričani smo, da bo tak državnik kakor je g. Mussolini, to nujno potrebo uvidel in z njemu lastno odločnostjo znal povoljno za obe strani tudi uresničiti.

Preganjanje katoličanov v Mehiki

Pod tiranijo „rdečih srajc“...

Porazen odgovor odličnega angleškega jezuita mehikanskemu veleposlaniku v Londonu — „Zakoniti“ pokolji katoliških vernikov

London, 14. marca.

Tukaj smo doživeli zelo zanimivo in tudi nekoliko razburljivo javno debato o kulturnem boju v Mehiki in to na podlagi članka, ki ga je napisal za »Times« mehikanski veleposlanik dne 1. marca 1935 in kjer ta zastopnik Mehike razlaga, da so vsa poročila o kakšnem preganjanju cerkve in vernikov izmišljena in da njegova vlada samo izvaja zakone, ki so bili sprejeti od zakonodajnih ustanov države. Na to pismo se je oglasil Claude H. Heithaus iz Družbe Jezusove v Londonu, ki je poslal »Timesu« odgovor na izvajanje mehikanskega diplomata, a ga »Times« ni priobčil. Priobčen pa je bil nato v reviji »The Tablet«. Odgovor vam je posnetih pošiljam, ker odpira pogled v strahote mehikanske tiranije, kot jih nismo niti slutili.

»V vašem listu« tako piše oče Heithaus »Timesu«, »je mehikanski veleposlanik zanikal vse očitke, ki jih je na velikem zborovanju katoličanov v Philadelphiji naslovil pred 35.000 zbranimi katoličani Združenih držav Severne Amerike kardinal Dougherty mehikanski vladi, da krvočno preganja katoliško vero. Naj mi bo dovoljeno, da vam naštejemo nekaj dejstev, na katera se je kardinal Dougherty opiral. Ta dejstva so znana vsemu svetu in so bila v Združenih državah objavljena v celi vrsti revij, ki niso katoliške, a veljajo za strogo stvarne in znanstvene. Ista dejstva so bila iznešena pod imenom »krvočelnost« tudi v ameriskem parlamentu. Med tistimi, ki so v ameriskem senatu zahtevali poseben parlamentarni odbor, ki naj preišče »mehikanska grozodejstva« in »protivrske gonje«, se nahajajo tudi znani ameriški senator Borah. Na vse to je mehikanski veleposlanik v Londonu odgovoril, da ni res in da mehikanska vlada ne dela drugega, kot da izvaja državne zakone. Morda bi bilo prav, če predložim vašim bralcem nekaj teh »zakonov«.

Po mehikanskih zakonih je katoliška cerkev pred zakonom brezpravna. Vse, kar je njena last, je izročeno na milost in nemilost revolucionarni manjšini, ki se nahaja trenutno na oblasti. Vsi inozemski duhovniki so bili iz države izgnani. Domačine pa preganja državna policija kot zločince splošnega prava. Samo malemu številu duhovnikov je dovoljeno, da morejo izvrševati svoj poklic. Z dekretom z dne 28. februarja je zvezna država Oaxaca, ki šteje 1.028.191 katoliških vernikov, dovolila samo enemu duhovniku izvrševanje duhovskega poklica. Če je kakšen katoličan še toliko srečen, da prebiva blizu cerkve, kjer se sme služiti božja služba, je izpostavljen nevarnosti, da ga nasprotniki ne pokoljejo, če se je službe božje udeležil. Tako se je zgodilo nedavno, da so »rdeči srajci«, ki jih podpira minister za poljedelstvo, v predmestju Mexico City poklale 20 katoliških vernikov, žena in mož, ko so se vračali iz cerkve, kjer so na nedeljo prisostvovali službi božji.

Mehikanska vlada je dne 22. februarja 1935 razposlala med svoje uradništvo posebno okrožnico, kjer je treba pri vsakem uradniku pripomniti, če hodi ob nedeljah k maši, če sprejema sv. zakramente, če pošilja svoje otroke v državne šole. Katoliške šole je zakon prepovedal. V državnih šolah pa se poučuje brezboštvo in marksistično protiboštvo. Po stenah šolskih sob pa so razobešene »umetnosti«, kjer po boljševidnih vzorih s slikami zasramujejo vse, kar je svetega in čednostnega. Vlada je predpisala posebno razstavo te »umetnosti« v od države konfisciranim jezuitskem kolegiju sv. Petra in sv. Pavla v prestolici. Razstava je trajala od 25. novembra do 9. decembra 1934. Nadalje je vlada v dekretu z dne 12. februarja 1935 prepovedala izhajanje vsakega katoliškega lista ali knjige, pošti pa je prepovedano, da bi take pošiljke odpravljala ali dostavljala. Zasebna pisma so podvržena posebni zverski inspekciji in no-

beno pismo verske vsebine ne sme krožiti po notranjosti države niti priti čez mehikanske meje iz inozemstva. Če pošta zasači takšno pismo, ga mora poslati osrednji poštni direkciji, da tam z njim postopa, kot je predpisano.

Tukaj sem vam naštel nekaj teh zakonov, ki se mehikanska vlada hlvali, da jih izvaja. Vseled kršitve teh in podobnih zakonov je bilo poklanjanje na stotine duhovnikov in vernikov, tisoči so morali v ječe, so bili preganjeni, internirani, izgnani, so morali plačevati nezasišne denarne kazni, so jim plenili premoženje in jih vrhu tega še obrekovali na strahotne načine. Mehikanski veleposlanik o tem ničesar ne ve. Toda vsa ta dejstva so naštetja v poročilih mehikanskih škofov, ki svoje duhovnike vendar poznajo in vedo, kdo je bil ubit in zakaj, bolj natančno, kot ta veleposlanik, ki prebiva daleč proč od svoje domovine. Veleposlanik trdi, da so primeri, da bi bili duhovniki sodili na sodiščih, »silno redki«. On bi lahko dodal, da v Mehiki zakon sodnega postopka niti ne predpisuje, ker zahteva po predpisih zakona o begu (ley fuga), da vsakega aretiranece policisti in stražniki pobijejo iz razloga, »ker je hotel pobegniti«.

»Protivrski zakoni v Mehiki so torej ustavni, ker se oslanjajo na ustavo iz l. 1917. Angleži in Amerikanci, ki so vajeni ustavnega življenja, mislijo, da je tudi po drugih državah ustavna vlada isto, kot je pri njih, da namreč predstavlja večino

naroda. Naj študirajo ustavno vlado Mehike! Predsednik Carranza je že 14. septembra 1916 v dekretu zapovedal, da smejo postati člani parlamenta samo člani revolucionarne stranke. Kako naj bi bilo mogoče, da bi bili protivrske zakone te revolucionarne ustave ublažili, ko nikoli ni bilo mogoče nobenemu, razen članu revolucionarne manjšine, priti v zakonodajno skupščino! Volitve so v Mehiki komedija. Člen 10 ustave namreč dovoljuje parlamentu, da brez obzira na število glasov, ki jih je kandidat dobil, kandidata enostavno zavrne, če njegove politične ideje ne ugovajajo revolucionarni stranki. To se imenuje po mehikanski ustavi pravica »criterio politico«. Ali naj še pristavim, da je danes sleherni poslanec in sleherni guverner član revolucionarne manjšinske stranke. Saj je v Mehiki že pregovor, da niti kura ne more več znesti jajca brez dovoljenja revolucionarne stranke.

Ta vojaška marksistična in protiboška diktatura, ki se istoveti z republiko, si daje pravico, da »zakonitim potom« pobija, izganja, zapira in opleni slehernega, ki ji nasprotuje. Pred 400 leti so bili 4 Angleži, ki jih danes vsi spoštujejo, »zakonitim potom« umorjeni, ker se niso hoteli kloniti »zakoniti« tiraniji. In letos še bodo Angleži šli počastit spomin Johna Fisherja in Thomasa Moore kot junaka in mučenika za versko svobodo.

Temu pismu ni treba dodajati nobenega komentarja. G. O.

Govor kmetijskega ministra

Dr. Jankovič napoveduje anihilacijo kmečkega zadružništva

Belgrad, 16. marca (m). Nocoj ob 20 je imel kmetijski minister dr. Dragotin Jankovič govor po radiu. Izvajal je med drugim v kratkem izvešču približno takole:

Volitve, na katere gre jugoslovansko ljudstvo 5. maja, se vrše na dveh popolnoma jasno začrtanih linijah, polnega nacionalizma in nacionalističnega reda in za splošno gospodarsko in družabno osnovo. Po eni strani stoji usodni 9. oktober kot tragični opomin, da Jugoslavija varuje in ohrani veliko nacionalno delo, ki ni nastalo po slučajni kombinaciji, marveč je zgodovinska nacionalna pridobitev dolgi stoletji. Zato ne smemo dovoliti, da bi zlohotni ali nerazsodni agitatorji kakršnihkoli in s katerekoli strani poskušali dati volitvam 5. maja drugačen pomen. Sedaj, ko ni več velikega kralja in velikega narodnega voditelja, je naša naloga, da brez oddiha in brez političnega zmerom in pri vsaki priložnosti opozarjamo ljudstvo na prvo in glavno skrb sedanjosti: da budno varuje svojo državo!

Razumeti moramo vendar že, da jugoslovanske države kot izraza jugoslovanske nacionalne solidarnosti, ki nosi v sebi uresničenje nacionalnega ideala, ne more nihče več zanikati ne obravnavati. Narodi nikdar ne glasujejo o svojem temeljnem obstoju ne o svoji državi. Razumeti je treba, da moramo napraviti konec zmotam prošlosti in se orijentiramo po vidikih nove dobe, ki je nastopila.

Narodi so danes siti praznih besedi o političnem doktrinarstvu in o političnih ustanovah, ki ljudskim množicam ne morejo več dati kruha, kaj šele, da bi mu ohranile njegovo svobodo. Ustaviti moramo novo demokracijo in nove ustanove. Ta nova demokracija je gospodarskega značaja in predstavlja organizirano človeško gospodarstvo na podlagi temeljne človeške pravice: do zadostnega kosa kruha, do svobode in pravice do dela ter pošteno in primerno plačnega zaslužka, do osnovne pravice, na podlagi pravice, ki je dana od Boga vsakemu človeku: pravice do obstoja. Dati moramo našemu narodu gospodarsko in vsakemu državljanu zagotovljeno neodvisnost ter svobodo,

da bo organiziran v svojih gospodarskih in socialnih korporacijah mogel usposobiti sebe in zagotoviti si nadaljnjo pravico do kruha, do dela, ter si zagotoviti gospodarsko bodočnost tako svoje družine kakor svojih otrok. Narod je sit modrovanj in nadmodrovanj o oblikah in formah države. Narod hoče biti miren v svoji nacionalni državi, da bi se mogel dokončno posvetiti vprašanju, kako premagati svoje siromaštvo in svoje trpljenje.

V naši državi je kmetijstvo osnovni element, ker je izmed 15 milijonov prebivalcev Jugoslavije 12 milijonov kmetov. Kmeti moramo priznati kot temelj naše države, ne da bi odrekli važnost niti pravice do življenja in udejstvovanja ostalim stanovom. Kmetje predstavljajo devet desetlin našega prebivalstva, a kmet je eden in isti v vsej Jugoslaviji. Njegovo trpljenje in interesi so isti in istovetni, pa naj prebiva na bregovih Drave, Save, Dunava, Vardarja ali Morave. Naj se mesto ne boji kmeta! Kmet izpopolnjuje mesto. Kmet je njegov neizčrpen človeški in gospodarski rezervuar, saj mesto najbolj tudi od kmeta živi. Če je kmet gospodarsko močan, če bo kmet nekako dobro, bo tudi mesto in vsem nam v državi dobro. To pojmovanje, ki postavlja danes vse kmete naše države v isto gibanje in v skupno falango, nam

Kongres hotelirske industrije

Zagreb, 16. marca. b. V veliki dvorani zagrebske zbornice za trgovino, obrt in industrijo je bil danes kongres hotelirjev, kavarnarjev, gostilničarjev, krčmarjev in lastnikov penzionatov iz vse države. V veliki dvorani se je zbralo okoli 1000 udeležencev. Navzoči so bili predstavniki ministrstev, zbornice in drugih gospodarskih ustanov in državi. Predsednik državne zveze Mihajlo Nikolič je ob 9 otvoril kongres in komemoriral smrt kralja. Poslana je bila tudi pozdravna brzojavka mlademu kralju Petru II. Nato je Teodor Kaufmann kot domaćin pozdravil vse navzoče. G. Nikolič je imel za njim pozdravni govor. Za njegovim govorom je Ciril Majcen, predsednik zveze iz Ljubljane, referiral o trošarinskih vprašanjih z ozirom na uredbo o višini in pobiranju banovinske trošarine. O davčnih in taksih vprašanjih je govoril Avakum Perišić, o novelizaciji obrtnega zakona dr. Božič iz Vel. Bečkerek, o turizmu in sanaciji hotelstva Teodor Kaufmann, o socialnem zavarovanju pa Vladimir Bogdanovič, predsednik Zveze hotelirjev in gostilničarjev iz Skoplja. O položaju razvoja

gostilničarske obrti in o sedanjem položaju je govoril Anton Petelin iz Ljubljane. Govorili so še nekateri drugi o raznih vprašanjih, ki zadevajo stanovska vprašanja kavarnarjev, hotelirjev in gostilničarjev. Nato pa je bila sprejeta obširna resolucija, ki obsega 38 točk. V tej resoluciji se med drugim zahteva, da se sedanji trošarinski sistem zamenja z drugim, ali pa ukine, da se odmera davkov vrši po pravičnem imperiju, da se podaljša plačilo davka na pridobitni do 1. oktobra 1935, da se ukinejo banovinske takse za prekoračitve policijskih ur in one za policijski nadzor, da se poraba razsvetljave v hotelski, kavarniški in gostilničarski obrti smatra kot poraba toka za industrijske namene, dalje, da se ne uvajajo takse za socialne namene, kakor se je to zgodilo v Splitu, da se ne dopušča izvršba na neplačane davke, da se izda prepoved, da bi se oddajala privatna stanovanja za kratek čas in hrana v privatnih kuhinjah in končno da se skliče konferenca vseh interesiranih faktorjev za sanacijo hotelstva. Kongres je trajal vse dopoldne in popoldne.

„Rodina“ v Mariboru

Maribor, 16. marca.

Jugoslovansko-bolgarsko bratstvo je danes prvič v Mariboru zgodovinsko prišlo do silnega in priprečevalnega izraza. Pevec zbora »Rodina« je obdravska prestolica sprejela s takim navdušenjem in tako prisrčnim bratskim čutom, ki ju doslej še noben gost, ki je prišel iz tujine k nam, ni bil deležen. Ogromno navdušenje množice, spontane manifestacije za zblizanje z bratskim bolgarskim narodom, prisrčni pozdravi, vse to je spremljalo bolgarske goste povsod, kjerkoli so hodili po mestu. Vse to je prišlo iz samega prebivalstva brez vsakega oficijelnega poziva, povsem od sebe, iz bratskega srca. Dragi gostje so bili naravnost presenečeni, kajti kaj takega niso niti zdaleč pričakovali. Na kolodvoru so se zbrali desetstotisi prebivalcev in mariborsko mesto je bilo v popoldanskih urah podobno mravljišču. Ulice so bile prepolne ljudi, vse je drvelo v smeri proti kolodvoru. Posebno pozornost so vzbujale dolge kolone dijaške mladine, ki so med pesmimi in vzklikanjem pod vihrajočo trobojnico korakale po ulicah. Ze dolgo pred prihodom vlaka je bil ves obširni peron zabasan s tisoči ljudmi. Ostali, ki niso dobili prostora na kolodvoru, so se ustavili na rampi pred kolodvorom ter so delali mogočen dvostranski špalir po vsej Aleksandrovi cesti do hotela »Orel«.

Z majhno zamudo je privozil ljubljanski vlak. Vzkliki navdušenja so ga sprejeli, ki so utihnili šele potem, ko je po izstopu gostov iz vlaka zaigrala godba bolgarsko himno »Sumi Marica«, ki ji je sledila jugoslovanska himna. Nato je goste prisrčno pozdravil v imenu Maribora dr. Lipold, v imenu Glasbene Matice in ostalih kulturnih društev pa dr. Poljanec. Odgovoril mu je vodja turnee in tajnik »Rodine«, odgovornik Kosta Nikov iz Sofije. Njegove besede so bile prisrčna zahvala in navdušen pozdrav severni slovenski prestolici.

Triumfalna pot po mestu.

Spreved, ki se je razvil od kolodvoru po mestu, je bil pravcati triumf. Na čelu so korakali predstavniki Maribora z vodstvom »Rodine«. Za njimi zastavi bolgarskih pevcev in mariborske Glasbene Matice, potem bolgarski gostje, okrašeni s cvetjem, ki so ga dobili pri izstopu iz vlaka in za njimi tisoči navdušenih spremljevalcev. Nepre-

stano se je slisalo vzklikanje navdušenja, ki so goste neseštetokrat priklicali na okno hotela »Orel«, v katerem so se od naporne vožnje odpočili do koncerta.

Zmagoslaven polet bratske pesmi.

Velika unionska dvorana je bila že včeraj razprodana za nocojšnji koncert. In nocoj so v njej valovile množice, kakor smo jih videli tukaj le še tedaj, ko so nastopili koroški pevci. Vihar navdušenja je zavel, ko so vstopili na oder pevci pod vodstvom svojega dirigenta Azena Najdenova. Najprej jih je pozdravil predsednik Jugoslovansko-bolgarske lige dr. Vekoslav Kukevec, nato pa je zadonela iz pevskih grl najprej jugoslovanska, nato pa bolgarska himna, ki sta navdušeno razpoložene še stopnjevali in dež cvetja se je vsul z galerij na pevce.

Ob času našega poročila koncert se traja in občinstvo prireja ob vsaki pesmi silne ovacije bratskim bolgarskim pevcem.

Odhod najbrž nocoj ponoči.

Po koncertu se vrši nocoj slavnostna večerja, za jutri pa je bil določen za goste zanimiv program in čakalo jih je več prijateljskih presenečenj. Tako bi si morali ogledati mesto pod vodstvom ravnatelja Basla in prof. Šedivya. V študijski knjižnici jim je ravnatelj Glaser pripravil posebno razstavo, ki obsega kopije starih bolgarskih rokopisov, knjižne zbirke, »Bolgari v slovenskem lepovstvu in slovenskih prevodih«, nekaj naše literature o Bolgari in Bolgariji ter nekaj bolgarskih znanstvenih in glasbenih del. Knjige sta dali na razpolago študijska knjižnica in pa zgodovinsko društvo, ki ima že 20 let zveze z bolgarskimi znanstvenimi krogi. Potem bi sledil ogled muzeja, opoldne pa bi bil obed v veliki kavarni. Ob 14 ali pa tričetrt na 18 pa so nameravali gostje odpotovati v Belgrad. Zaližbog pa so pri svojem prihodu pevci izjavili, da ostanejo lahko le kratek čas v Mariboru, ker so spremenili svoj prvotno načrtani program. Ljubljana jih je preveč utrudila in pred nastopom v Belgradu bodo rabili več počitka. Zato nameravajo nocoj odpotovati z nočnim brzovlakom, če v zadnjem trenutku ne bodo spreminili svojega sklepa.

Kongres vinogradnikov

Belgrad, 16. marca. m. Včeraj je bil v Vrhu otvoren vinogradniški kongres, na katerega so prišli tudi zastopniki slovenskih gospodarskih in gostilničarskih krogov. Tako je prišlo nekaj zastopnikov na ta kongres predvsem tudi s Stajerskega kakor tudi Maribora, Ptuja in Ormoža. Na kongresu je bila otvorena tudi razstava vin, ki prav za prav ne nudi za naše razmere popolnoma nič novega. Za nas je pač banaško vino manj vredno, ki niti relativno zahtevane kisline za vino ne doseže. Naši ljudje se pa poslužujejo tega banaškega vina predvsem radi tega, ker ima radi dobre sončne lege dovolj alkohola. S spretnim kletarstvom mu odvzamejo pri nas značilen zemeljski okus, mu zvišajo barvo ter ga kot takega režejo z našim stajerskim in nato kot stajersko vino nadalje prodajajo. Značilno je, da je bilo od te jeseni samo v Mariboru prodanih 40 vagonov, to je nad 4000 hl banaškega vina. To vino je, kakor rečeno, v glavnem odšlo na Stajersko, to je v osrčje naših vinskih krajev.

Na kongresu je bilo tudi več strokovnih predavanj.

Korošci!

Umrli je naš član in dobri prijatelj g. Ivan Čuček, soprog naše odlične rojakinje in odbojnice ge. Julke Čučkove. Pogreb bo danes popoldne ob 14.35 izpred hiše žalosti, Vrhovčeva ulica 3. Pogreba se udeležijo korporativno. Klub koroških Slovencev, Ljubljana.

KOT VEDNO

nudimo veliko izbiro trenchcoatov, spomladanskih plaščev, v trnih jopičev, sportnih oble in vsa druga oblačila za gospode po najnižjih cenah

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Po jedi — cigareto, po nji pa kosček Kavite, mlečne čokolade s šavim okusom. To je nekaj dvospev dobrote. Preostali vonj cigarete se tako prijetno sklada z aromo Kavite, da p meni združitev obeh začimbenih draženj postane užitek. V Kaviti so združene same lahko prebavljive in redilne snovi, ki jih telo potrebuje za svojo okrepitev in dobro razpoloženje.

MIRIM
KRALJICA ČOKOLADE

jasno kaže pota, po katerih moramo danes hoditi. Zedinjeni kmetje so najmočnejši varuh naše narodne države. Kmetijskega vprašanja pa ne bodo — je dejal minister — rešili politiki in politiki, temveč le pozitiven sistem organiziranega kmetijskega gospodarstva. Zato je zadružništvo simbol gospodarske in socialne emancipacije kmeta.

V trenjih, ki vladajo danes zaradi socialne in gospodarske krize po vsem svetu, kaže kooperativni sistem vse svoje dobre lastnosti in svo vrednost svoje miroljubne demokratične oblike. Med kapitalizmom in komunizmom je zadružništvo v vseh trenjih in izkušnjah, ki jih danes preživlja sodobna družba, pokazalo svojo polno vrednost. Miroljubno, solidarnostno in humanitarno zadružništvo predstavlja krščanski ideal v uradništvu osnovnih družabnih problemov, pomirjačo na znotraj in po sebi tudi najostrejšje spore v gospodarskem prometu, pretvarjačo pridelovalcev v porabnike, dolžnike v upnike, najemnike v lastnike in obratno, ono predstavlja v splošnih družabnih odnosih antitezo revolucije in diktature, poravnava vse spore, izravnava vse interese in ustreza vsem željam. S tem zadružništvom mislimo najprej zediniti kmeta, da bomo mogli dokončno zagotoviti tudi obrtništvu in delavstvu in uradništvu obstoj, ker vsi trije stanovi lahko najdejo svoje ideale izpolnjene z zadružništvom.

Globoko prežeti z zadružno idejo verujemo, da bo tudi naš kmet na najhitrejši in najkoristnejši način zedinjen z zadružništvom. Na tej poti si zelo prizadevamo in pripravljamo zadružni zakon za vso državo, s katerim mislimo zediniti vse kmetstvo zadružništvo Jugoslavije. Z eno besedo: zediniti hočemo jugoslovanskega kmeta z zedinjenim kmečkim zadružništvom.

Casi, v katerih živimo, so težki. Nihče ni zadovoljen, a malemu človeku, kmetu, obrtniku, delavcu, malemu posestniku je težko, najtežje. Kupčija je zastala, cene so padle, dela in služba ni. Izmenjave dobrin in prometa skoraj ne čutimo. Toda drugod po svetu je še mnogo slabše, ker je pri nas kruha dovolj za vsakega in ga mora biti za vsakogar. Kdor je prišel iz inozemstva v našo državo, je priznal, da smo danes mi mnogo srečnejši, kakor pa drugi narodi. Ne moremo objubljaliti čudežev, ker čudežev na tem svetu ni. Toda po tem, kar smo v tem kratkem času storili, more razumen človek presoditi, kaj bomo še storili.

Nato je g. minister pozval jugoslovansko prebivalstvo, naj ne sledi onim, ki gledajo nazaj v prošlost, ampak naj se oklene vlade g. Jevtiča.

Belgrajske vesti

Belgrad, 16. marca. m. S kraljevim ukazom so napredovali iz VI. v V. pol. skupino sledeči učitelji in učiteljice: Terezija Bole iz Domžal, Franja Zemljan iz Ljubljane, Alojzij Macarol iz Gornjih Pirnič, Zdravko Mikuš iz Brezovice, Jakob Kojič iz Škofje Loke, Ljudmila Skala iz Soštanja, Marija Tomazin iz Maribora, Marija Azman iz Maribora, Franc Ogler iz Celja, Alojzij Peterlin iz Kamnika, Ivan Robič iz Limbuša, Ivan Ureh iz Vranskega.

Belgrad, 16. marca. m. S kraljevim ukazom je upokojen dr. Franc Eller, redni profesor juridične fakultete na ljubljanski univerzi.

Belgrad, 16. marca. m. Za profesorja VII. pol. skupine na državni dvorazredni trgovski šoli v Celju je napredoval Konrad Lenassi.

Belgrad, 16. marca. m. Danes se je mudil tukaj v zadevi vseučiliške knjižnice rektor ljubljanske univerze dr. Samec. Radi pravilnika o ustanovitvi posebnega fonda za podpiranje te knjižnice pri banski upravi v Ljubljani je dr. Samec obiskal tudi merodajne činitelje v notranjem ministertvu.

Belgrad, 16. marca. AA. Upravni odbor državne hipotekarne banke je na svoji seji, dne 14. t. m. sklenil, da ustanovi Državna hipotekarna banka svoje agencije z razširjenim delokrogom v tehe krajih: Pančevo, Osijek, Subotica, Maribor, Dubrovnik in v Belgradu samem za okrožje Slavija-Vračar. Državna hipotekarna banka ima zdaj osem glavnih podružnic in osem agencij.

Belgrad, 16. marca. AA. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična voznina na državnih železnih delegatov krajevnih družin in članom glavnih odborov jugoslovanskega društva za čuvanje narodega zdravja, ki se udeležijo skupniške društva v Mostaru 23. in 24. marca. Popust velja od 21. do 27. marca.

Prav tako je dovoljena polovična voznina članom rotarijskih klubov v državi in inozemstvu, ki se udeležijo distriktnih konference v Ljubljani, 28. in 29. aprila. Popust velja od 25. aprila do 3. maja.

Planica

svetovno središče smuških skokov!

Ko smo se lansko leto na dan 25. marca vozili proti Planici, se nikomur niti sanjalo ni, da bomo videli take skoke, kot so jih dosegli tedaj norveški mojstri. Tedaj se je namreč zgodilo nekaj, česar ni nihče pričakoval in inozemstvo nas še danes zavidava za uspehe, ki so jih dosegli svetovni prvaki na naši skakalnici v Planici, ki je postala na mah svetovno znana. Iz predpriprav, oziroma iz poročil, ki so nam jih pošiljali od trening-skokov, smo že nekoliko slutili, da bodo padale znamke, katerim se bo čudil ves svet. Toda, da bodo skakali Norvežani 92 in 95 m, tega pa največji optimisti ne bi verjeli, če bi jim to kdo prej pripovedoval. Ker stojimo danes zopet pred velikim dnevom v smuških skokih in kakor kažejo vse priprave, bomo tudi danes pričali dogodka, kateri so zaenkrat možni samo v Jugoslaviji na Rožman-Bloudkovi skakalnici v Planici, zato bi bilo prav, da seznanimo naše čitatelje nekoliko z zgodovino smuških skokov.

Do leta 1900 so se smuški skoki razvijali zelo, zelo počasi in do tedaj beleži kronika le 23 meter-ski skok, ki ga je dosegel Norvežan Hemmestveit leta 1879 na skakalnici v Husebyju. Tedaj niso imeli nobenih pravih skakalnic in o aerodinamičnem skoku, ki dovoljuje dandanes velikanske dolžine, se tedaj nikomur še sanjalo ni. Zato se tudi po tem letu dolžina ni premaknila naprej in celih 16 let je bilo treba, da je prišel prvi skakalec na 50 m. Trenker nam v svoji knjigi »Berger im Schnee« navaja naslednji razvoj smuških skokov:

1900 D. Tandberg v Solbergu (Norveška)	35,5 m
1904 Gruber (Nemčija) in Sohm (Avstrija)	19,0 m
1908 Capiti (Švica) v Engelbergu	31,5 m
1909 Harld Smith (Norveška)	45,0 m
1916 Omtvedt (Norveška) v Ameriki	58,0 m
1918 A. Haugen (Norveška) v Ameriki	65,0 m
1922 T. Thams (Norveška) v Holmenkoitu	46,0 m
1924 Thams v Chamonixu	57,5 m
1926 Nils Nelson v Revestockeju	73,2 m
1928 Birger Ruud v Odnosu	76,5 m
1931 Sigmund Ruud v Davosu	81,0 m

To tabelo bi bilo v toliko izpopolniti, da je Sigmund Ruud skočil leta 1932 v Villarsu 86,5 m s padcem sicer, s čemer se je bila zaključila serija svetovnih rekordov in lansko leto je prišla na vrsto naša skakalnica v Planici, kjer so se kosali skakalci v rušenju starih svetovnih rekordov in v postavljanju novih.

Kdo bi si mislil, da bodo skakali kdaj 90 in več metrov. Ako bi to komu pred par leti povedali, ne bi mogel verjeti in seveda čisto upravičeno. Že tedaj, ko je skočil Sigmund Ruud v Villarsu 86,5 m, je bilo splošno mnenje, da je s to znamko za dolgo dobo zapečaten svetovni rekord v tej najlepši a obenem najtežji panogi smuškega sporta. Toda niti 2 leti nista minuli in svet je strmela, ko je slišal o novih bajnih rekordih v naši Planici. Saj prvi trenutek ni hotel nihče verjeti, da se je to res zgodilo in zato so vsi svetovni listi objavljali vest z veliko rezervo. Birgerja Ruuda so klicali od vseh koncev in krajev na telefon, da je

Gregor Hell, najboljši avstrijski skakalec

pojasnjeval rekordne skoke in ko je svet slišal iz ust samega Ruuda, da odgovarjajo ti edinstveni rekordi resnici, šele potem so verjeli tem fantastičnim skokom. Pa je v resnici to skok, kateremu ni najti primere. Ko smo gledali te drzne skakalce, nam je zastajala sapa ob pogledu na njihove polete v zraku, kljub temu, da so bili izredno sigurni. Nihče pa pri tem ni pomislil, s kako hitrostjo je na primer Birger Ruud brzel v dolino. Pri svojem 92 meterskem skoku je letel po zraku z brzino 95 km na uro in je znašala višinska razlika, ki jo je preskočil, 50 m, to se pravi, da je letel 50 m globoko. Ako malo pogledamo te številke in malo pomislimo, kaj se to pravi, šele potem si moremo napraviti nekoliko jasno sliko in sapa nam pri teh neverjetnih številkah še bolj zastane. Koliko poguma je treba in kolikšen občutek za ravnotežje mora imeti pri teh skokih tak mojster, si niti predstavljati ne moremo. Vemo le eno, da je to junak zraka, kateri je bore malo na svetu in da je to višek telesne sposobnosti.

Pri celi stvari pa ne smemo pozabiti na dejstva, da nas radi naše skakalnice

ves svet zavidava.

Že lansko leto po rekordnih skokih so inozemski listi prav malo poročali o dogodkih v naši Planici, nekateri listi, ki drugače o sportu na dolgo in široko pišejo, tega dogodka sploh niso omenili. To je žalostno in resnično dejstvo, ki ga moramo tudi na tem mestu pribiti in to tembolj, ker so se lestos pred našo planiško prirediteljo pojavile še večje težkoče. Kakor znano so prav zadnji trenutek dobili vsi norveški skakalci prepoved za sodelovanje na naši mednarodni skakalni tekmi v Planici. Še več, FIS-a je izbrala to, da je celo prepovedala prirediteljo v Planici. Naša zimsko-sportna zveza je imela radi teh neprilic ogromno dela, da ne omenjamo skrbi, da je stvar tako ure, dila, da se danes vrše nemoteno v Planici tekme ne samo v neokrnjenem, ampak celo v povečanem obsegu kot lani in da bomo mogli biti priča dogodkom, katere smo lansko leto prvič občudovali v skrajnem, a izredno lepem kotičku naše Gorenjske. Da tihi morda za stvarjo kako drugo ozadje, nam da misliti

zadržanje inozemskega tiska

o priliki naših, letošnjih mednarodnih tekem v Planici. JZSZ je poslala vsem večjim evropskim

Franc Pribošek, SK Ilirija

listom matrico o naši skakalnici v Planici s popisom, da jo objavijo, zlasti še zato, ker je verjetno, da bo padla 100 m znamka ali pa vsaj postavljen nov rekord. O naši prireditvi inozemski listi sploh niso dosti poročali in seveda tudi naše skakalnice niso objavili. Nasprotno so pa ti listi, na vidnih mestih prinesli sklep norveške zveze o prepovedi za sodelovanje njihovih skakalcev ter o odločbi FIS-e, ki je prireditev celo prepovedala. Ali morda inozemstvo tako omalovažuje naš sport ali je kak drug vzrok, zaenkrat ni važno, dejstvo je, da je tako in dejstvo je tudi, da tako postopanje ni sportno in da se tako ne sme delati v sportu, ki naj bi bil zbliževalci narodov. Če morda mi danes še nimamo takih skakalcev, ki bi skakali 80 in več metrov ali če v drugih sportnih panogah še ne dosegamo velikih sportnih narodov, s tem še ni rečeno, da pri nas nimamo zmognih ljudi za graditev prvostopskih sportnih naprav. Naša skakalnica je v tem pogledu edinstvena na svetu, s katero se moremo zaenkrat ponahitati samo mi in kar je še važnejše, zgradili so jo naši domači mojstri-strokovnjaki. To ni nikaka domišljija, ampak resnično dejstvo, katero je inozemstvu očitno zelo neljubo. Smo že marsikaj preboleli in tudi to bomo prenesli, kakor znajo pravi sportniki. In tudi našo sportno kvaliteto bomo počasi dvignili na ono višino, ki zna tudi enkrat biti nevshečna inozemstvu. To le mimogrede, da bo naša javnost nekoliko dobila vpogled v ozadje cele zadeve. Da bo slika popolna bi še pripomnil, da so inozemski sportni poročevalci, zbrani v Garmisch-Partenkirchenu, prav malo vedeli o naši skakalnici v Planici, še manj pa o rekordu, ki je bil lansko leto dosežen. Ali so se namenoma delali napram meni nevedne ali res niso vedeli o celi stvari ničesar, ne bom raziskoval, značilno je le, kako inozemstvo presoja velike dogodke, ki se dogajajo pri manjših narodih.

Toda Planica je samo ena,

in tudi taka skakalnica, kakršna je naša v Planici, je samo ena na svetu. S tem nikakor nečemo za-

Vedno zvest prijatelj ...

Po svoji odlični kakovosti je postalo neogibno potreben zaveznik pri pranju perila. Zato pazi gospodinja pri nakupu vedno na njegova znaka: ime „Schicht“ in varnostna znamka „Jelen“ na rdečem ovitku

SCHICHTOVO

Terpentinovo milo

domači izdelek

... ampak izrečno pristno zahtevati!

trjevati, da kje drugje na svetu ne bi mogli danes ali jutri zgraditi tako skakalnico, toda danes smo mi edini na svetu, ki se lahko postavimo ž njo. Naša je in ponosni smo nanjo. Kaj pišejo drugod na svetu o svojih sportnih napravah, kakšno reklamo delajo za svoja sportna igrišča itd., mi smo pa prav tihi. Preskromni smo in prepozni. — Manjka nam one samozvesti in onega ponosa, ki dela druge narode velike, četudi so majhni. V tem pogledu naš sport ne izvršuje dovolj svoje naloge in temu bomo morali posvetiti več pažnje v bodočnosti. Več borbenosti v sportne vrste in mladina naj se zlasti uri v onih sportih, ki zahtevajo veliko borbenega duha.

Kaj pa bo danes s stometerskim skokom?

Bomo videli. Poljak Maruszarz je s svojim prvim skokom takoj prvi dan treninga skočil 88 m. Znamka, ki dosti pove, zlasti, če pomislimo, da je kar s prvim skokom prišel samo 4 m pod sedanj

svetovni rekord. Drugi dan treninga je potegnil na 90 m in Norvežan Andersen celo na 93 m. Popoldne drugega dne se je tudi Maruszarz pognal na 91 metrov. Tretji dan treninga pa se je Andersen že približal znamki 100 m: skočil je 99 m. Poljak Maruszarz in Norvežan Sörensen pa sta dosegla 95 m. Ze po teh skokih lahko trdimo, da bodo danes prav gotovo doseženi skoki nad 100 m

Ali bodo prišli naši fantje na 70 m?

Korajžni so in zaupamo vanje. Lansko leto 66 m in letos 70 in morda malo čez, mora biti parola slehernega našega skakalca. Za nas bo to takšen uspeh, kakor za Norvežane ali Poljake, ki bodo šli preko 90 m. In res je v petek pri treningu Novšak že dosegel 71 m. Zatorej vsem vso srečo in največji uspeh! kajti mi bi zvečer ob povratku v Ljubljani radi doma povedali, da smo vedeli skakati inozemce 100, naše pa nad 70 metrov.

Pred velikim Boji, zmage in upanja ...

V skupnem slov. prvenstvu so zmagali Čehi s 1473.485 točkami. Na drugem mestu je Jugoslavija - V teku na 30 km je prvi Smolej (SK Bratstvo) - V napetem pričakovanju današnjih dolgih skokov

Planica, 16. marca.

Današnji dan je bil posvečen slovanskemu prvenstvu, ki se je moralo na Pokljuki radi slabega vremena prekiniti. Zaključilo se je to prvenstvo s skoki na mali skakalnici v Planici za kombinacijo. Popoldne pa se je vršil tek na 30 km

za prvenstvo Jugoslovanske zimsko-sportne zveze. Na startu se je pojavilo 12 tekačev, ki so drug za drugim odhajali na progo, toda tekno jih je končalo samo polovico, šest pa jih je odstopilo. Josko Janša je moral odstopiti, ker si je zlomil na progi smuč. Ostali pa so več ali manj odstopili radi težke proge, ki jo je otežal še sneg, ki je bil na solčnih krajih popolnoma moker, na nekaterih krajih pa so bile celo luže in ni torej prav nobena maža nič pomagala. Pri teku na 30 km so bili doseženi ti-le rezultati:

1. Smolej Franc (SK Bratstvo, Jesenice) 2 uri 30 minut 37 sekund; 2. Knap Leo (SK Ilirija) 2:40:16; 3. Bervar Stane (SmK Ljubljana) 2:43:44; 4. Klančnik (Dovje-Mojstrana) 2:53:24; 5. Senčar Lado (SmK Ljubljana) 2:59:13; 6. Koren Ivan (SmK Ljubljana) 3:05:2.

Pri skokih za kombinacijo

za slovansko prvenstvo

je bilo vsega deset tekmovalcev, in sicer šest jugoslovanov ter štirje Čehi. Skakali so vsi lepo in je bilo pri nekaterih opaziti zelo velik napredek. Pri pomniti pa je treba, da mala skakalnica ne dopušča skokov nad 40 metrov in zato so bili doseženi kratki, a vendar maksimalni skoki, kot jih premore najboljši tekmovalci na tej skakalnici brez padca. Na drugi strani pa je pri skokih za kombinacijo vpoštevatati še dejstvo, da se tukaj gleda največ na stil in lepoto skoka in zato vsak skakalec pazi, da ja ne pade, ker je sicer njegov uspeh zapečaten. In prav zato je bil za kombinacijo dosežen najboljši skok s 36 m, pri solo-skokih pa je bil dosežen skok 38 m.

V splošnem pa so skakali, kakor smo že omenili, vsi zelo dobro. Od Čehov je skočil za kombinacijo Vrana, ki je z enim skokom dosegel daljavo 35 m, z drugim pa 36 m. Od naših pa sta imela najboljša skoka Sramel in Palme. Prvi je skočil 34 in 35,5 m, drugi pa 33 in 35,5 m. V solo-skokih se je najboljši odlikoval Čeh Steinmüller, ki je skočil 37,5 in 38 m. Od naših pa je najboljši skočil Palme, ki je dosegel 35,5 m. Lepo so skakali Dečman, Sramel, Klančnik in zlasti Pribošek, ki spada med naše najboljše skakalce. Padcev je bilo prav malo, kajti pri vseh 74 skokih, ki so jih izvedli skakalci, so bili le štirje padci. Pri skokih za kombinacijo so bili izidi sledeči:

1. Vrana (CSR) 454 točk. 2. Barton (CSR) 442,8, 3. Šimunek (CSR) 442,5 točk. 4. Kadavy (CSR) 437 točk. 5. Dečman 419 točk. 6. Sramel 384,1 točk. 7. Jakopič 375,2 točk. 8. Pribošek 364,8 točk. 9. Baebler (zadnjih pet Jugoslavija) 356,9 točk.

V solo-skokih pa so se tekmovalci takole plasirali:

1. Steinmüller (CSR) 339,6 točk. 2. Vrana (CSR) 330,8 točk. 3. a. Barton (CSR) 323 točk. 3 b. Šimunek (CSR) 323 točk. 4. Dečman (Jug.) 320,9 točk. 5. Palme (Jug.) 320,8 točk. 6. Sramel (Jug.) 315,5 točk. 7. Pribošek (Jug.) 315 točk. 8. Kadavy (CSR) 305,4 točk.

Tudi v solo-skokih vodijo Čehoslovaki v sploš. ni kvalifikaciji s 329,1 točko, dočim jih imamo mi 311,525.

Na veliki skakalnici

danes niso skakali, ker jo urejajo, da bo na jutrišnjih tekmah dopuščala maksimalne skoke. Pa tudi skakalci so imeli danes prost dan, da bodo na jutrišnjih tekmah nastopili spočiti in nam pokazali stometerske skoke.

ki jih vsi, ki so prišli že v velikem številu v Planico, tako željno pričakujejo. Za današnje skoke na majhni skakalnici za slovansko prvenstvo spričo skokov, ki so jih izvajali skakalci zadnje dni na naši mamut-skakalnici, ni vladalo preveliko zanimanje. Na občinstvu, ki se je zbralo danes na tekmovalnem prostoru, je bilo opaziti, da se zanimajo in nervozno pričakujejo skokov na veliki skakalnici. To popolnoma upravičeno! Kajti če bo tudi vreme tako naklonjeno, kakor je bilo zadnje dni, in to je po vsej priliki pričakovati, potem je skoraj gotovo, da bomo videli jutri stometerske skoke. Saj nam to potrjujejo večerajšnji skoki, ko je Andersen spaval 99 metrov daleč. Zaradi tega bomo doživeli jutri v Planici sportne dogodke, kakršnih svet še ni videl. Še večeraj so skakalci drug za drugim izvajali skoke nad 90 metrov in napredek, ki so ga skakalci v teku tridnevnega treninga pokazali, je menda tudi edinstven na svetu. Jutri bodo prav gotovo dali skakalci iz sebe vse sile, da popravijo zadnje rezultate. Pozabiti pa tudi ne smemo, da je v Planici zbrana močna konkurenca in — ljubosumje! Udari se bodo za triumf Norvežani in Poljaki, Avstriji pa jim tudi ne bodo kar brezbržno pustili svetovnega rekorda. Jutri bo doživela slovenska Planica in Jugoslavija triumf, kakršnega v zimskem sportu še nikjer na svetu nismo videli.

Razpis

podveznega prvenstva v klasični kombinaciji, ki ga razpisuje LZSP za 24. in 25. marec na Pokljuki. Dne 24. marca ob 15 tek na 17 km s startom in ciljem pred domom na Pokljuki. Tek se ocenjuje posamezno za prvenstvo v teku in za kombinacijo. Dne 25. marca ob 9 bodo skoki za kombinacijo in posamezno za prvenstvo v samostojnih skokih. Tekmuje se po pravilih JZSZ. Triletna je dovoljena vsem verificiranim tekmovalcem JZSZ, ki so stari nad 18 let. Vsak tekmovalce se mora izkazati z verifikacijsko izkaznico. Prijavitelji ni. Prijavitelj je do 22. marca na naslov: Prodajalec, Ljubljana, Selenburgova ulica. Naknadne prijave so mogoče v domu Smučarskega kluba Ljubljana na Pokljuki do 24. marca do 12. — Vse ostale novice sledijo interesenti pri svojih klubih.

Liubljanske vesti:

Lep razvoj zoološkega društva „Noe“

Da se ugodno pogosto izraženi želji in tudi dejanski potrebi, se je ustanovilo preteklo leto splošno društvo za vse sportne rejce, ljubitelje in prijatelje živali z imenom: Zoološko društvo »Noe« za dravsko banovino v Ljubljani.

Sicer ni dolgo tega, kar smo imeli v Ljubljani že dobro razvito in delavno društvo »Zoo«, ki pa je žal, že po par letih delovanja likvidiralo. To dejstvo je dalo razmišljati, ali res Slovenci nismo zmogli organizirati za našo pokrajino vsaj skromen zoološki vrt. Poleg gornjega cilja, zdraviti vse resne rejce, prijatelje in ljubitelje živalstva, si je nadelo tudi skrb, postopoma urediti pot za ureditev stalnega zoološkega vrta za našo ožjo domovino v Ljubljani. Da pa zmore vse navedene namene doseči, je bilo potrebno novo društvo postaviti na povsem nove temelje, ki omogočijo za misljeno doseči, in sicer:

a) v zoološkem društvu »Noe« se zbirajo in sodelujejo kot člani rejci in ljubitelji iz vse Slovenije, saj zoološki vrt ni pomemben samo za Ljubljano, temveč v enaki meri za vso našo pokrajino;

b) društvo prireja zaenkrat le sezone zoološke razstave, ki začasno nadomeščajo stalni živalski vrt, dokler ne zbere potrebna sredstva in se ne reši vprašanje prostora za namestitev istega ter, da se tudi zagotovi njegovo vzdrževanje;

c) društvo nudi tudi svojim članom vsestran-

sko podporo v pogledu reje, odgoje, nege, nabave, vnovčevanja in zamenjave vseh vrst živali.

Zaradi velikega števila članstva je društvo »Noe« pričelo v tekočem mesecu izdajati svoj lasten ilustrirani list »Naš Zoo«, katerega prva številka je izšla te dni. List urejuje g. Herfort Joža. Čeprav prva številka še ni tako obširna, kot bodo naslednje in je posvečena predvsem družbenim objavam, se mora priznati, da je vsebinsko na višku ter da se obeta listu lepa bodočnost. Saj bodo našli v njem naši rejci, ljubitelji in prijatelji živali mnogo poučnih in zanimivih člankov o reji in negi svojih ljubljencev, kot na primer kanarčkov, vseh vrst papig, raznih naših in eksotičnih ptic, gozdnih in povodnih ptic, psov in mačk vseh pasem, lisic, opic, udomačene divjačine, ribic, plazilcev, krkonov in vseh mogočih drugih živali. Društveni člani dobivajo list brezplačno, za nečlane stane letna naročnina 15 Din, posamezna številka 1,50 Din. Člani imajo nadalje tudi brezplačen vstop na vse društvene razstave ter pristojbin prosto izposojanje knjig iz društvene knjižnice, ki se že snuje.

V tekočem letu bo društvo priredilo dve veliki zoološki razstavi, kjer se obeta, po obširnih predpripravih sodeč, mnogo zanimivosti. — Ker stremi društvo za občokoristnimi in kulturnimi nameni, priporočamo, da se obkinito po možnosti včlanijo v društvo, ki ima sedež v Ljubljani, Gosposvetska cesta 10, saj znaša mesečna članarina samo 2 Din.

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte zdravilni »PLANINKA« — čaj BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je zdravilni »PLANINKA« — čaj BAHOVEC, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje.

Sest. od dvanaest-tedenskega zdravljenja z zdravilnim »PLANINKA« — čajem BAHOVEC deluje izvanredno, in sicer brez strupov, pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na-

memoroidih in boleznih jeter. Zdravilni »PLANINKA« — čaj BAHOVEC pospešuje apetit.

Zahtevaje v lekarnah samo pravi »PLANINKA« — čaj BAHOVEC, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20 —, s proizvajalčevim napisom:

APOTEKA Mr. BAHOVEC
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 12

Reg. Sp. br. 169 od 9/II. 1933

Ljubljanski cerkveni zbori

bodo imeli skupno vajo za evharistični kongres v sredo, 20. t. m. ob 8 zvečer v Rokodelskem domu. Da ne bomo brez potrebe trčili časa, naj pridejo prav vsi, ki nameravajo pri maši na Stadionu peti. Tistih, ki menijo, da bodo prišli »k zadnjim skušnjavam« ali kar naravnost na Stadion in se tam za notami lovili in tiste, ki so se resno pripravljali, motili, pod nobenim pogojem ne bomo trpeli. Kristus v sv. Rešnjem Telesu je že vreden, da ima čim bolj dovršeno petje. Tega pa brez temeljitosti in rednih vaj ne moremo doseči. Pomisliti moramo še to, da nas ne bo poslušala samo vsa Jugoslavija, ampak skoraj vsa Evropa, ki bo deloma osebnost navzoča, deloma nas bo poslušala po radiju. — Ker morajo ljubljanski zbori postati hribovski velikega zbora, prosimo pevovodje, da pevcem važnost teh skupnih vaj razložijo in jih za neobhodne žrtve navdušijo. — Prineso naj s seboj za svoje pevece tudi note. — Na veselo svidenje v sredo! — Pevovodja.

Častiti duhovščini

priporočamo

Hubertus-plašče

od Din 310 — dalje

Fran Lukič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Klub „Kostanj“ aretiran

Ljubljana, 16. marca.

Malce čudno, a vseeno prijetno zabavo je imelo danes popoldne na Krekovem trgu precej številno občinstvo. Na tem trgu zlasti na prisojni legi pred Mahrovno hišo, se zbira že dalj časa večje število brezposelnih, prav za prav delomrznih, ki čakajo na kakšen postranski, a lahek zaslužek. So med njimi sicer prav dobri delavci, ki pa vzdržijo pri delu le malo časa. Po večini so vsi že bolj v letih, mladih ljudi med njimi skoraj ni. Med seboj so trdno organizirani, čeprav pravila njihove organizacije seveda niso policijsko odobrena. Včasih je bilo njihovemu klubu ime »Grča«, zadnje mesece pa so ga prekrstili v »Kostanj«.

Včasih ti ljudje tudi malo poberajo, v petek zvečer pa so si dovolili nekaj nedovoljenega. Nekoga mlajšega človeka je eden od njih »prosil« za en dinar, ki mu ga mladenič ni mogel dati. Bil je zaradi tega pretepen. To je zvedela policija, ki je napravila veliko remediuro v klubu »Kostanj«. Danes popoldne se je namreč na Krekov trg vslo vse polno stražnikov in agentov, ki so zajeli skoraj vse člane tega zanimivega kluba. Policijski avto je moral priti večkrat na Krekov trg, da je mogel speljati vse člane kluba na policijo. Bilo je sicer mnogo primojduševanja s strani uglednega članstva kluba, toda zalego ni nič. Občinstvo pa se je ob tem žalostnem prizoru homersko krohotalo. Matere iz sosedstva pa so se posebno navduševale stražnike, naj primejo kolikor mogoče mnogo teh »kostanjarjev«. Matere so namreč nanje zelo hude, ker ti možakarji ne štedijo z besedami in otroci slišijo marsikatero kletvico in kakšen drug izraz, ki ga ne bi smeli. V splošnem je v današnjem primeru občinstvo potegnilo s policijo in ne z aretiranci.

★

© Podžupan g. prof. Evgen Jare bo 14 dni odsoten iz Ljubljane.

© X. materinska proslava bo v ponedeljek, 25. marca 1935 ob 19 zvečer v opernem gledališču. Spored: 1. P. Krizostom Sekovanič: Mamična roka, deklaracija; 2. Slavnostni govor, g. prof. Košmerlj Alojzij, stolni vikar; 3. A. C.: Marjanca gre v široki svet, prizorček; 4. J. Jan: Tri mamične, prizor; 5. P. Krizostom Sekovanič: V Indijo Koromandijo, igra v petih dejanjih. Cene dramske. Predprodaja vstopnic v trafiki Hetele Union in pred prodajo pri blagajni opernega gledališča.

© Rokodelski oder uprizori drevi ljudsko igro: »Učiteljica«. Vsešina je vzeta iz življenja mlade učiteljice, ki pa je izredno odločna in samozavestna. Mnogo je pretrpela; kljub temu pa je vesela in zre pošteno v bodočnost. Delo je pisano

Vlažno • hladno,

sedaj **NIVEA**

Po burji, dežju ali snegu — je zlasti potrebno, da varujete Vašo kožo pred vetrom in slabim vremenom, to pa storite najbolje tako: vsak večer, predno greste spat, si nadrgnete kožo zelo nalahko z Nivea-Creme. Koža bo postala vsled tega mehka in gibčna, a poleg tega tako odporna, da ji niti slabo vreme ne more škodovati.

Vsled eucerita, ki se nahaja v Nivea Creme, prodre globoko v kožo, ne da bi pustila sijaj, in je istočasno krema za noč in dan.

Maribor se bori proti jetiki

Maribor, 16. marca.

Industrijalizacija obdravske prestolice je prinesla s seboj strašno nevarnost — jetiko. Svoječasno smo objavili številke o neprestanem porastu jetike v Mariboru in naraščajočem številu smrtnih žrtev, ki jih ta bolezen zahteva. Bili bi predani morilki na milost in nemilost, če bi ne imeli organiziranega odpora v Protituberkulozni ligi. Maribor je bilo prvo mesto v državi, ki si je ligo osnovalo, pa tudi sedaj prednjači liga s svojim delom vsem sličnim organizacijam. Nazorno je to pokazal 14. občni zbor, ki se je vršil sinoči v posvetovalnici Meštne hranilnice. Vodil ga je predsednik banski svetnik v p. dr. Marko Ipavc, ki je v svojih izjavah omenjal uspešno delovanje v preteklem letu. Zlasti denarne zbirke so lepo napredovale. Tajnik Mirko Ravtar je poročal, da je pristopila liga k Jugoslovanski ligi proti tu-

berkulozi v Belgradu. V času protituberkuloznih dni v maju je organizirala po vseh šolah propagandna predavanja ter javno predavanje v Ljudski univerzi. Podpirala je bolnike, stalno podporo je dajala dispanzerju ter poslala v počitniške kolonije 6 otrok. Največjo skrb je polagala zbirki za azil. Blagajnik, glavni urednik Udo Kasper je sporočil, da je imela blagajna lani 16.663,41 dohodkov in 4699,50 izdatkov. Zanimivo poročilo je podal upravitelj OUZD Stenovec o napredku azilnega sklada. Lani je štel ta sklad še 58.230. — Din, ob zaključku poslovne dobe pa je že narasel na 161.105,25 Din. V enem samem letu se je po dinarskih mesečnih prispevkih, ki jih dajejo stanovalci in hišni gospodarji cellega mesta, nabralo nad 100.000 Din! Končno so se vršile volitve ter je ostal dosedanj odbor skoro neizpremenjen v funkciji.

□ Delavstvu Maribora in okolice! Jugoslovanska strokovna zveza kot krščanska delavska strokovna organizacija je dobila v Mariboru zopet svojega strokovnega tajnika in sicer v osebi g. Petra Rozmana, ki je znan povsod med našim delavstvom kot pošten, nepopustljiv in agilen organizator ter borilec za delavske pravice. Dosedaj je bil strokovni tajnik »Strokovne zveze viničarjev« v Ljutomeru, kjer se je lotil najtežjih problemov v viničarskem vprašanju in ni samo mnogo dobrega storil za viničarje, ampak je v svojstvu oblastnega poslancu tudi dosegel, da je bil potrjen novi in pravičnejši viničarski red. Po zadnjih volitvah v Delavski zbornici je postal na listi kršč. soc. delavstva tudi delegat in končno še član finančne kontrole v Delavski zbornici. Sedaj mu je načelstvo Jug. strokovne zveze poverilo v Mariboru mesto strokovnega tajnika. Tajništvo Jug. strok. zveze se nahaja v palači Delavske zbornice v I. nadstropju. Uradne ure so vsak dan od devetih naprej.

□ V terek ob osmih zvečer se katoliški Maribor zbere v veliki dvorani »Uniona« k slavnostni evharistični in papeški proslavi. Lepi plakati vabijo. Ponovno opozarjamo ter vabimo vse brez razlike, zlasti še izobraženstvo, — da s svojo udeležbo glasno in jasno pokažemo svoje katoliško prepričanje.

□ Akademski kongresacija ima svoj redni seestanek v ponedeljek ob 20 v kapeli oo. frančiškanev. Vsi vabljani.

□ Krščanska ženska zveza v Mariboru vabi vse svoje članice in člane, da se v čim večjem

številu udeležijo papeževe proslave v terek, na praznik sv. Jožefa.

□ Veliko presenečenje je pripravila bolgarskim gostom ob prihodu v Maribor tukajšnja Jug. bolgar. liga. Na njeno pobudo so obdarovali posamezne bolgarske pevce s svojimi deli s primernim posvetilom in lastnoročnim podpisom sledečih mariborskih literatov, piscev in kompozitorjev: ravnatelj Fr. Baš, prof. dr. A. Dolar, prof. dr. I. Dornik, vdova nadsvetnika Deva, ravnatelj Glaser, prof. dr. Jos. Jeraj, prof. dr. Fr. Kovatič, dr. V. Kukovec, prof. V. Mirk, vdova generala Maistra, prof. A. Oven, glavni urednik R. Rehar, gošpa prof. Ropasova, prof. J. Sediv, prof. G. Šilih in dr. M. Snuderl. Pevskemu zboru Rodini je poklonil naš priznani umetnik, akademski slikar Ivan Kos, krasno oljnatno sliko Maribora.

□ Volivne reklamacije je sodišče že vse rešilo in sedaj mestno poglavarstvo imenike končno popravlja. Za vse državne uslužbenke (tudi za delavce delavnice drž. železnic), ki stanujejo izven Maribora, se bo po odločbi sodišča napravil poseben volivni imenik ter se bodo določila zanje tri nova volišča v poslopju Trgovske akademije.

□ Meljsko predmestje ima svoj predlog glade spomenika blagopokojnemu viteškemu vladarju Aleksandru I. Prebivalci Melja so namreč izrekli željo, naj bi se zgradil kot trajen spomenik prepotrebni mosti iz Melja na Pob. ezje. Predlog je pozdravilo tudi sosednje Pobrežje z velikim navdušenjem.

□ Sprejem v podčastniške šole. Razpisan je sprejem v podčastniške šole; v pešadijsko v Belgradu, v konjeniško v Zemunu. Sprejmejo se prosilci v starosti od 18. do 21. let, rok za sprejem pa traja do 15. aprila.

□ Licitacija za nabavo drv za mariborsko garnizijo bo jutri v ponedeljek na poveljstvu divizije v Ljubljani.

□ Posestna izprememba. Winterjevi dediči so prodali hišo št. 4 v Tyrševi ulici soprog bančnega ravnatelja Vani Stergar za 427.000 Din.

□ Prodaja ostankov v novi starinarni — Koroška cesta 3 — tudi v terek popoldne.

□ Preselil sem se z Glavneega trga na Grajsk trg v grad. Ignac Jan, urar.

Celje

□ Pevski tečaj bo dne 21. marca od 9 do 13 v dvorani Ljudske posojilnice v Celju. Predelali bomo vse program, ki je določen za veliki cerkveni koncert dne 29. junija pri II. Evh. kongresu. Vabimo vse prigašene zbere Savinjske doline in celjske okolice ter Posavja, da pošljejo svoje pevovodje k tečaju, kjer bodo dobili poleg podrobnih strokovnih še veliko organizacijskih pojasnil. Pridejo naj pa tudi še oni pevovodje, ki nameravajo svoje zbere še priglasiti k sodelovanju. Oni, ki še niso prejeli novih not, jih določijo pri tečaju.

□ Katoliško gospejno društvo dobrotelosti v Celju ima danes ob pol 4 popoldne v obednici v opatiji svoj 36. redni občni zbor. Na dnevnem redu so tudi volitve. Vse članice se vladno vabijo, da se občnega zbora gotovo udeležijo.

□ Ana Rode. Včeraj ob 1 popoldne je umrla v visoki starosti 87 let ga. Ana Rode, roj. Likovič, zasebnica. Pokojna je bila dobra mati, ki je vzgojila tri sinove in štiri hčere. Bila je mati lastnikov znane celjske tiskarne Bratov Rode & Martinčič. Pogreb bo jutri, v ponedeljek ob 4 popoldne iz hiše žalosti Mariborska cesta 7 na okoliško pokopališče. Naj ji sveti večna luč, žalujočim ostalim pa izrekamo svoje sožalje.

□ Uradno pojasnilo Borze dela. Predsednik nadzornega odbora Javne borze dela v Celju g. Šubie nas naproša za objavo sledečega pojasnila: »Z ozirom na Vaši notici v številkah 60a in 61a od dne 13. in 14. marca t. l., ki se tiče regulacije Savinje, Vas naprošamo, da sledeče objavite: »Nadzorni odbor Ekspozitura javne borze dela v Celju je dne 6. t. m. skušal pri podjetniku inž. Taškoviču, kojemu je poverjena regulacija Savinje, doseči povišanje mezd od 16 Din do 18 Din na krajevno običajne mezde. Imenovani podjetnik je vsako povišanje mezd odklonil, češ, da je delo prevzel za tako nizko vsoto, da ne bo pri njem morda nič zaslužil, da ima dovolj delavcev, ki se mu ponujajo za mezd po 15 Din na dan in da končno nima Borza zakonske osnove, na podlagi katere bi se ga prisililo k povišanju mezd. Podjetnik je bil končno na podlagi § 122 uredbe o organizaciji posredovanja dela opozorjen, da vse delavne moči za regulacijo Savinje nabavlja izključno potom celjske Ekspoziture javne borze dela. Podjetnik je izjavil, da je pripravil sprejeti vsakega delavca, ki mu ga bo poslala Borza dela, vendar pa le proti zgoraj navedeni mezdi, to je od 16 Din do 18 Din.«

□ Sveta maša v namen Vincencijeve konference bo na praznik sv. Jožefa ob 7 jutrija v kapeli žalostne Matere božje v opatiji cerkvi.

□ Bloki Vincencijeve konference. Z v poročilu o občnem zboru Vincencijeve konference smo naznanili, da bo konferenca izdala tudi bloke v korist revežev. Bloki so sedaj natisnjeni in na razpolago strankam, ki bi se jih rade poslužile. Bloki so dveh vrst, po 25 in 50 par. Vsak blok stane 10 Din. Priporočamo vsem, da si nabavijo te bloke in s tem podpro delo Vincencijeve konference. Bloki se dobe v »Slovenčev« rodužnici.

Vaš trgovec naj Vas postreže le s **PERION** pralnim praškom, ki je res domač izdelek.

Boljši je in cenejši! Za pranje brez truda le

PERION.
Domač izdelek! Svoji k svojim!

Moščanski proračun

Moste pri Ljubljani, 15. marca.

V četrtek 13. marca t. l. se je vršila v tukajšnji šoli proračunska seja občine Moste, za katero je vladalo veliko zanimanje. Med občinstvom so bili zastopani vsi gospodarski krogi, predvsem pa delavstvo. Predsednik občine g. Pavčič Pavel je uvodoma poročal o pomožni akciji v preteklem proračunskem letu. Statistika izkazuje pri nas približno 800 nepreskrbljenih ljudi. Pri zbirki, ki jo je organiziral socialni odsek, je bilo nabranega poleg izdatnih živil 25.000 Din. Dalje je pripovedovala banska uprava za leto 1934 in 1933 nad 55.000 Din. Občina sama pa je dala 40.000 Din. Skupna pomožna akcija je znesla 120.000 Din, kar se je porabilo pri različnih napravah javnih del. Nadalje je govoril g. predsednik o občinskem gospodarstvu in o sanaciji njenih financ. Finančne obveznosti tukajšnje občine se od dne do dne večajo. Nadaljevati je treba z deli pri občinskem zavetišču, katero hoče občina preurediti v poslopje meščanske šole.

V kritje proračunskih razhodkov je občinska uprava določila doklade na vse neposredne državne davke, občinske takse in občinsko trošarino. Ta se razširi in sicer tako, da ne plačajo poleg doklad trošarine, ki je znašala ca. 400.000, samo gostilničarji in mesarji, temveč tudi trgovci, obrtniki in industrijalci. Vsi industrijalci so se svoj čas pismeno izjavili, da bodo prispevali gotove vsote za občinsko gospodarstvo. Oni imajo veliko število delavstva, za katero mora občina na starost skrbeti. Zato je smatrala občina za potrebno,

da uvedemo trošarinski in kanalizacijski pravilnik.

Občinski proračun za leto 1935-36 znaša 1.835.081 Din in je znatno večji od lanskega leta, to pa vsled velikih finančnih obveznosti, ki znašajo 900.000 Din.

Za gradbeno stroko, to je za javna dela, kakor za adaptacijo zavetišč in meščansko šolo in za notranjo opremo, oskrbovanje cest, napravo vodovoda, napravo novih map in regulacijskega načrta itd. je določenih 360.000 dinarjev. Za socialno skrbstvo, to je za ubožni sklad 74.000 Din, za podporo brezposelnih 42.000 Din. Podpore različnim kulturnim društvom znašajo 19.000 Din, društvu Jugoslov. obrtnikov za obrtniško razstavo, ki bo v tem letu, 5000 Din in prispevek za spomenik pokojnemu kralju Aleksandru I. 1000 Din. Za kritje teh in še ostalih izdatkov je občina iskala nov vir dohodkov v trošarinskem in kanalizacijskem pravilniku na uvoz blaga v namenu potrošenja ali predelave na občinskem področju. Pismene pritožbe industrijalcev so bile odklonjene proti 1 glasu. Pač pa se je določila možnost pavšaliranja trošarine. Trošarina na vino in vinski mošt je bila predlagana od uprave na 1 Din, pri proračunski seji sta stavila 2 odbornika izpremenljivi predlog tako, da je bilo sklenjeno, da se zviša na 1,50 od 1. Prejane občinske doklade so znašale na državne neposredne davke 86%, sedanje pa so se znižale za 24% tako da bodo znašale občinske doklade za leto 1935-36 62%.

II. Evharistični kongres za Jugoslavijo

Priljubljeni narodni noš I. evharističnemu kongresu v Zagrebu leta 1930 so dale poseben sijaj zlasti številne narodne noše. Tudi na II. evharističnem kongresu v Ljubljani naj bi se zbralo na tisoče narodnih noš. /ato velja, da ob času kongresa ne sme ostati doma niti ena narodna noša in da vsi, ki vam gmojna sredstva kakorkoli dopuščajo, nabavite nove narodne noše. Po zamisli naših arhitektov bodo tvorile narodne noše posebno učinkovito skupino na padinah Stadionu. Imele bodo tedaj na Stadionu najlepše razgledno mesto. Že samo radi tega bo vredno priti v narodnih nošah. A narodne noše morajo biti res pristne po svojem kroju. Glede tega si oglejte modno prilogo zadnje »Mladike«, v slučajih negotovosti pa se obrnite na Glav. prip. odbor v Ljubljani ali pa tudi na »Našo Slogo« v Ljubljani, Tyrševa cesta 17, ki bo svetovala zlasti glede avb in sklepancev (pasov). — Ker bo treba že tekom aprila pripraviti tudi vse narodne noše, naj župnijski prip. odbori živahno delajo na to, da jih iz svojega okoliša zberejo čim več.

Zaključek kongresa ne bo na Stadionu, temveč na Kongresnem trgu. Ta sklep je bil pred dnevi definitivno sprejet. S. Stadionom je namreč ta težava, da bi prehod čez železnico na Tyrševi c. vse preveč motil svečano zaključno procesijo z Najsvetejšim. Kongresni trg bo v ta namen primerno preurejen, da bo nudil veličastno zaključno sliko, obnem pa bo omogočen udeležencem pogled na altar, ki bo postavljen v osi Vegove ul.

Popravek glede velikonočnih razglednic. Našo objavo glede velikonočnih razglednic je treba razumeti tako, da je prodajna cena istih en dinar. Seveda pa dobijo trgovci in trafikanti pri nabavi istih običajni popust.

Sestanek rediteljev. V nedeljo dne 24. marca se vrši ob sedmih zjutraj v Društvenem domu v Grobljah sestanek rediteljev iz župnij: Vodice, Komenda, Kamnik, Homec, Rova, Dob, Ihan, Domžale, Mengeš, ter iz bližnjih župnij moravške dekanije: Moravče, Brdo, Krašnja. Sestanka se ude-

leži član prip. odbora za Evh. kongres iz Ljubljane. Prosimo vse žup. prip. odbore ter župne urade, da zanesljivo odpošljejo na sestanek vse fante, ki so jih določili za reditelje na Evh. kongresu. — Sestanek je zelo važen!

ZA Evh. kongres so nadalje prispevali: Posamezniki: Neimenovana 500 Din, neimenovana 100 Din, Terezita Verbič 100 Din, Ciril Korošec, Ljubljana 25 Din in dr. Ivan Hubad, Skofja Loka 150 Din. — Mohorjani: Bučka na Dol. 12 Din, pri Uršulinkah v Ljubljani 20 Din, v Ribnici na Dol. 100 Din, v Dolu pri Hrastniku 60 Din in v Ločah pri Poljčanah 40 Din. — Mladinska zbirka: Osnovna dekl. šola pri sv. Jakobu v Ljubljani 101 Din, Trboje pri Smedniku 37 Din, Rudnik 30 Din, Deška narodna šola v Šiški 305 Din in osnovna šola kaplanije Žužemberk 220 Din. — Župni uradi (brez posebne označbe): Čestnice 120 Din, Blagovica 325 Din, Kočevska Reka 487 Din, Gore pri Sodražici 100 Din in Sv. Marijeta pri Rimskih Toplicah 406 Din. — Družinska zbirka: Trboje 220 Din in Polica 325 Din. — Cerkveno darovanje: Št. Rupert na Dol. 600 Din. — Razne ustanove: Dekliška zveza Trbovlje II 50 Din, Skopljanski škof. prip. odbor 300 Din, Mar. družba v Oslinici 50 Din, Ljudska posojilnica v Logatcu 100 Din, Misijonska zveza lavantinske duhovščine po prevz. g. knezoškofu lavantinskem 3000 Din, Salezijanski zavod na Rakovniku kot čisti dobitek evharistične akademije v »Union« 2126 Din in oboje Jugoslovanske tiskarne 30 Din. Mohorjani v Žužemberku (že objavljeno v skupnem znesku prispevkov potom uprave »Slovenca«) 70 Din; Marijin vrtec v Šmartnem pri Litiji 272.50 Din, Marijine sestre v Ljubljani 1600 Din, župnijska zbirka v Križah 1000 Din, ženska Mar. družba v Križah 270 Din, Dekliška Mar. družba 300 Din, šolska mladina v Križah 110, in naročniki »Bogoljub« ter »Glasnik« v Križah 20 Din, Neimenovani iz Ljubljane 100 Din, Cerkv. darovanje na Rudniku pri Ljubljani 250 Din, Mladinska zbirka v Konjicah potom g. kaplana Fr. Časla 154 Din, Cerkv. darovanje v Podlipi 134 Din. — Vsem povrni evharistični Kralji!

Novi grobovi

† Na Glincah pri Ljubljani je na svojem domu včeraj umrl abs. jurist g. Jože Medvešek. Pokojni je bil vnet kongreganist, požrtvovalen član Ljudskega odra na V.ču in kapelnik društvenega orkestra. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo staršem, ki so izgubili sina-edineca, naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani so umrli: Gospod Ivan Čuček, višji železniški revident v pok. Pogreb bo danes ob pol treh popoldne. — Gospa Marija Vilfan, roj. Jaroš, vdova po višjem davčnem upravitelju. Pokopali jo bodo danes ob 4 pop. — Gospa Ana Gajšek, fotografinja. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 3 popoldne. Naj v miru počivajo! Žalujemo svojim naše globoko sožalje!

† Pri Veliki Nedelji je umrla v soboto ob 9 gđ. Amalija Ambrož. Pokojnica je bila odlična delavka v katoliških društvih, velika dobrotnica revnih ljudi in priljubljena pri vseh zaradi svojega blagega značaja. Pogreb se vrši jutri v ponedeljek na farnem pokopališču pri Veliki Nedelji. Naj počiva v miru, žalujemo naše iskreno sožalje!

ZA VAS LE

Zlatorog

terpentinovo

milo!

Koledar

Nedelja, 17. marca: (2. postna nedelja.) Jedit, devica; Patrik, škof.

Ponedeljek, 18. marca: Ciril Jeruzalemski, cerkveni učenik; Salvalor, spoznavalec.

Osebnosti

— Sodniško notarski izpit je soglasno s prav dobrim uspehom naredil pri apelacijskem sodišču v Ljubljani g. dr. Horvat Ivo iz Ljubljane, sin pokojnega uglednega notarja dr. Frana Horvata iz Kamnika.

— Imenovana sta za poveljnika štipškega vojnega okrožja pehotni polkovnik Jovan Iskrčić, doslej poveljnik ljubljanskega vojnega okrožja in za poveljnika ljubljanskega vojnega okrožja pehotni polkovnik Josip Milković, doslej poveljnik štipškega vojnega okrožja.

— Diplomirani so bili na poljedelsko-šumarski fakulteti v Zagrebu za inženjerja agronomije diplomirani pravnik g. Levstik Jože iz Zagorja ob Savi. Novemu g. inženjerju, ki se posebno zanima za agrarno politiko in zadržništvo, želimo v njegovem delovanju vso srečo in mnogo uspehov.

— Diplomirani so bili na kemičnem oddelku tehnične fakultete univerze kralja Aleksandra I. sledeči gg. za inženjerje kemije: Milojevič Branimir, Nefima Albin, Repič Rihard, Rumpel Maks, Schleimer Josip in Tuma Zoran. Iskreno čestitamo!

— Diplomirani so bili dne 14. marca na juridični fakulteti v Ljubljani sledeči gg.: Birk Oskar, Ljubljana; Jereb Drago, Konjice in Hafner Ivan, Skofja Loka.

Ostale vesti

— Prispevke za spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju so že izročili ali pa jih še zbirajo namenci: Češke industrijske banke, Delniške tiskarne, Jug. zavarovalne banke »Slavije«, Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo, Ljubljanske kreditne banke, trgovke Medić in Zankl, Mešne hranilnice, Narodne banke, Zavarovalnice Jugoslavije, zbirajo pa tudi pri nekaterih drugih podjetjih. Videti je, da zasebni namenci v tej višjei dozi najostreje napram blagopokojnemu vladarju ne bodo zaostajali za državnimi namenci. Zeleti bi bilo, da začno zbirati tudi pri onih podjetjih, kjer zbiranje še ni v teku. Položnice pošlje na zahtevo pisarna Odbora za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, Ljubljana, Gledališka 3, IV. pošto čekovni račun 11.200

Zakaj podatek v dekalumenih?

Zato, ker ta podatek pove množino svetlobe.

Zakaj tudi podatek v wattih?

Zato, ker podatek v wattih pove, koliko toka porabi žarnica

Velika gospodarnost

zahteva veliko svetlobno množino, a majhno porabo toka.

Nova označba Vam že vnaprej jasno priča, da Vam nove TUNGSRAM D žarnice, katerih nitka je zvita v dvojno vijajnico, nudijo več svetlobe za manj denarja.

ŽARNICE

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijajnici - svetlobna množina v dekalumenih

— Upravništvo Marijanišča, Ljubljana priporoča za popravila in pregleda strelodvodne napeljave Jugoslovanske pooblaščenosti tvrdko g. Komnenič, strelodvod, Maribor, Aleksandrova cesta 16, katera je v popolno zadovoljstvo na našem zavodu strokovnjaško izvršila popravila po konkurenčni ceni. — Koritnik, ravnatelj.

SUKNO ZA OBLEKO BOŠ KUPIL NAJCENEJE PRI TEOKAROVIC
KI JE ZNIŽAL CENE DO 40%

— Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 19. marca 1935 ob 10 popoldne redni občni zbor v dvorani Akademikega doma, Miklošičeva cesta 5, s sledečim dnevnim redom: Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem obnem zboru. 2. Poročila odbornikov. 3. Poročila revizorjev. 4. Volitve novega odbora in odsekov. 5. Predavanje prof. J. Šolarja o kulturnih nalogah katoličanov v sedanji dobi. 6. Slučajnosti. — V slučaju nesplečnosti, se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsaki udeležbi. — Ev. predloge članov je javiti odboru pisno tisti dni prej. — Odbor.

— Družba sv. Elizabete za ljubljansko škofijo bo imela vsakoletni občni zbor na praznik sv. Jožefa, t. j. 19. marca, ob 4 v Marijanišču v Ljubljani (Poljanska cesta 28) v Karitativni pisarni po nastopnem sporodu: 1. Nagovor predsedstva; 2. Poročila tajnice; 3. Poročila blagajničarke; 4. Slučajnosti. — Pred obnim zborom bodo v marijaniški kapeli litanije z blagoslovom. Vse članice družbe in njih konferenc se nujno pozivajo, da se občenega zbora polnoštevilno udeležijo; iskreno so vabljeni tudi vsi prijatelji in prijateljice karitativnega pokreta!

vanjem. Zato naj bi ne bilo nobene služkinje, ki bi ne bila naročena na list »Gospodinjstva pomočnica«, ki izhaja že peto leto, in stane celoletno Din 12. Naroča se: Ljubljana, Se-lenburgova ul. 7-1.

— Tridnevni tečaj za suho cepljenje vinske trte se bo vršil v času od 21. do 24. marca pri banovinski trsnici in drevnici v Pekrah pri Mariboru. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8—12 in od 14—18.

— Volišča in predsedniki volivnih odborov za dravsko banovino so objavljeni v izredni številki Službenih novih št. 62 od 15. t. m.

— Shakespeare-Zupanič: Beneški trgovec, ki ga uprizorja naše gledališče, je izšel v knjigi pri Novi založbi v Ljubljani. V isti založbi so izšla še tale klasična dela: Shakespeare-Zupanič: Julij Cezar, Sophokles-Sovre: Kralj Oidip, Euripides Sovre: Bratski spor. Vsako teh znamenitih del je tudi mojstrsko prevedeno.

DARMOL

žohofada za odvajanje

deluje blago in zanesljivo

Ne škoduje!

Odobrena od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja št. 249 od 19. 4. 1932.

— Ej te naše gospodinj! Priznamo, da zna večina naših gospodinj ceniti izdelek naše domače tovarne »Pekatek«. »Jajnine« so pa vendar še med njimi, ki jih premalo rabijo, te pa vsled tega, ker nanje pozabijo. Kolikokrat bi lahko postregle svoji družini s to izborno jedjo, če se bi pravočasno nanje spomnile. Zapišejo naj si tedaj večkrat na teden v svoj jedilni list »Jajnine«.

— Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Frans«.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljena banovinska naredba za izvrševanje zakona o lovu, dalje »Pravilnik o obrazcu za lanko zakupno pogodbo«, »Naredba o izpremembi lovopusta in o zaščiti redke divjačine«, »Predpis obrazca za odškodninsko razsodišče za ocenitev škode po lovu ali po divjačini«, »Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za banovinske uradnike dravske banovine na banovinskih pridobitnih podjetjih in za uradnike z ekonomsko gospodarsko izobrazbo«, in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih davstvin«.

Ker preko zime na spomlad

telo splošno oslabi, je zanesljivo pristno norveško ribje olje ne samo priporočljivo, ampak celo potrebno okrepilo tako mlademu kot starejšemu organizmu, osobito če je po hriol ali drugih boleznih izgubil mnogo energije. Ribje olje, bogato na A do D - vitaminih, jo neverjetno hitro povrne. Ribje olje stalno na zalogi v

Lekarni Ustar

nasproti Glavne pošte, Ljubljana

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Žarnice z nitko v dvojni vijajnici. Žarnice z nitko v dvojni vijajnici imajo zlasti pri napeosti 220 voltov velike prednosti pred žarnicami, pri katerih je nit samo enkrat spiralizirana. Zareča nitka normalne žarnice, ki ima nitko samo enkrat zvito, je razmeroma dolga in je rad tega površina ohlajevanja velika. Pri žarnicah z dvojno vijajnico je površina ohlajevanja manjša, ker zareča nitka zavzema manjši prostor z ozirom na dvojno vijajnico. Žarnice z nitko v dvojni vijajnici dajo do 20% več svetlobe pri istem strošku za električni tok kot žarnice, pri katerih je nitka samo enkrat zvita, vsled česar nudijo vsakemu konzumentu žarnice velike prednosti. Tudi električne centrale so z veseljem sprejele to novost, ker dobe odjemalci električnega toka za isto količino toka več svetlobe, ter so bolj zadovoljni. Mnogi konzumenti vidijo v žarnici z dvojno vijajnico — opravičeno — pocenitev razsvetljave, ter se v večji meri poslužujejo električne razsvetljave. Fabrikacija žarnice z dvojno vijajnico nikakor ni tajna. V interesu konzumentov in kulturnega napredka je le potrebno, da proizvajalec ne štedi truda in denarja, da z vestnim delom napravi kar najbolj dovršen izdelek. Napačno je, vreči na trg žarnice s slabim izkoriščenjem svetlobe in slabo ekonomijo, ker se s takimi žarnicami konzumenta neopravičeno oškoduje. (2816)

— Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravno »Franz-Josef« grenčico redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zadovoljni z učinkom staroznane »Franz-Josef« vode.

Stoli

iz upognjenega lesa

so najcenejši in prekašajo po trpežnosti vse druge izdelke.

Vrtni stole

si nabavite najceneje direktno

iz tovarne

REMEC & CO.

Duplica p. Kamniku

Novost: Angleški stoli izredna udobnost

Naše dijaštvo

Barjani! Danes ob 16.30 bo pogreb našega tovariša Jožeta Medveška, abs. lur. iz hiše žalosti: Glinca cesta 1a št. 3. Spremlimo rajnega tovariša polnoštevilno na njegovi zadnji poti! Zbirališče ob 15.30 v Akademskem domu. Društveni trakovi! — Odbor.

Jug. kat. akad. društvo »Danica« je imela v četrtek 14. marca svoj 82. redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen tale odbor: Predsednik Roger Tone, cand. lur.; podpredsednik Verbič Pavel, stud. phil.; tajnik Moder Janko, stud. phil.; blagajnik Senica Iv., stud. lur.; gosposlar Molik Anton, stud. techn.; arhivar Beličič Vinko, stud. phil.; revizorji Schart Viktor, cand. techn., Vetrovec Venceslav, cand. lur., Lipoglavšek Fr., stud. phil.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

V Gorški Matiji so izšle letos sledeče knjige: Plemić Ferdo, Po krono — dekle in vino, novela 12 Din; Vrbnjakov Nande, Pravljice iz tujih lovov, ilustriral Bambič, 12 Din; Trnovce Jakob, Z orodjem v rokah, nekaj praktičnih nasvetov in pripomočkov za nestrokovnjake, 12 Din. V letošnji Gorški Mohorjevi družbi pa so izšle: Achermann F. H., — poslovenil V. B., V službi pri trinog, povest iz časov francoske revolucije, 16 Din; dr. Ant. Zdešar, Sv. Vincencij Pavelski, apostol krščanske ljubezni, 18 Din; Zilmske urlice, povesti in slike, 10 Din. Koledarjev oblat letos ni dovolila. — Naročajo se v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

RADENSKA!

Jod proti sklerozi — brom in fosfati za žilce — mangnan za kri — magnezij za žile in jetra — litij proti sečni kislini — teške kovine za protoplazmo in žile — ogljikovo kislino za srce in žile — kalij za ledvice — kalcij proti vnetju, katarju — žveplo proti revmi — alkatije proti želodčni kislini — in še mnoge druge zdravilne minerale proti nastajanju kamnov, krčem itd.: — vse te sestavine vsebuje izm. d. vseh mineralnih vod cele Jugoslavije samo znana

Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

Odičen domač izdelek!

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 14. marca.

Preteklo nedeljo smo bili pri sv. Roku prijetno presenečeni, ko smo zagledali svojega prejšnjega gospoda Janeza Hladnika, ki nas je od svojega odhoda iz Zagreba sedaj prvič obiskal pri sv. Roku. Vsak bi bil rad g. Janezu kaj povedal in ga povprašal; nekateri so prišli na vrsto že pri sv. Roku, drugi pa v prostorih Slomškovega društva. Gospod Janez je vse povabil, naj se v čim večjem številu udeležimo evharističnega kongresa koncem junija v Ljubljani.

Po liturgiji je v prostorih Slomškovega društva predsednik prosvetnega odseka predaval o Martinu Lutheru in o protestantizmu. Videli smo, kako je M. Luther raste in prihajal do svojih zmotnih nazorov, ki so onesrečili njega in njegovo ljudstvo, ki prav danes doživlja najhujše posledice stranskega cerkvenega razkola pred 400 leti. Prihodnja nedeljo bo predavanje iz zgodovine slovenskega naroda (turški boji). V torek pa bo, kakor se napoveduje, skopitno predavanje o svetovnih evharističnih kongresih. Predavati bi imel glavni tajnik g. Vinko Zor iz Ljubljane. O predavanju bomo o pravem času sporočili vsem, ki bi se ga želeli udeležiti.

★

— Usoda dveh potnikov. Poročali smo, da je v ljubljanski bolnišnici podlegel od revolverskega strela povzročenim poškodbam mizarški pomočnik Rudolf Wölling z Dunaja. Dva tovariša, on in strigar Klemen Grotenthaler, sta se napotila v širni svet s pravilnimi potnimi listi. Brez ovir sta prispela v Maribor in nato sta po prehodu Jugoslavijo do Sušaka. Hotela sta prekorčiti italijansko mejo, toda so ju italijanske obmejne oblasti zavrnille, češ, da nimata dovolj denarja za potovanje po Italiji. Vrnila sta se. Po Lujzini cesti sta prišla čez Delnice in Čabra v Babinopolje in sta nameravala kreniti proti Staremu trgu pri Ložu. V Jermendolu je zapazil Grotenthaler na veji optičas, bila je najbrž vrana. Hotel jo je ustreliti in je nabasal revolver s petimi naboji. Ko je vtičal naboj, se mu je revolver sprožil in projektil je zadell tovariša v desno senco. Wölling se je zgrudil. Sopotnik pa je odhitel na orožniško postajo v Babinopolje in tam javil nesrečo. Orožniki so ga pridržali in pozneje odvedli v zapore okrajnega sodišča v Ložu, kjer je bil zaslišan pred tamošnjim sodiščem. Zadeva je bila javljena drž. tožilstvu v Ljubljani, ki bo končno odredilo nadaljnje postopanje proti K. Grotenthalerju.

— Pri boleznih sra in poapnenju žil. nagnjenosti h krvavitvam in napadih, kapl zasigura »Franz Josefovac« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora.

Jesenice

Zaradi odhoda organista k vojakom razpisuje župni urad na Jesenicah službo

organista in cerkvenika

Mesečni dohodki 1200 Din in pristo stanovanje. Reflektira se na poročence, ki bi mogli s svojimi družinskimi člani redno opravljati delo v zakristiji in pri oltarju v času ko je sam na koru. Reflektanti naj se oglasijo osebno do 25. t. m.

ZUPNI URAD JESENICE

Novo mesto

Dar Vincencijevi konferenci. — Gospa Marija Medved, vdova po žel. oficulu v Kandiji, je darovala Vincencijevi konferenci znesek Din 200.— namesto venca na krsto svojega soproga, za kar se ji izreka iskrena zahvala in Bog plačal!

Skopitno predavanje o svetovnih evharističnih kongresih bo v četrtek, dne 21. marca ob 8 zvečer v dvorani Prosvetnega doma v Novem mestu.

Zimska sezona Centralna kurjava

Radiotermalno kopališče Dolenjske Toplice pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, išiasu, protinu (gibt), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. — Na željo tudi serviranje v sobah

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 17. marca ob 15: *Pravnik svetlobo čenči*. Izven. Cena od 3 do 14 Din. — Ob 20: *Višar v korzaru*. Izven. Cena od 20 Din navzdol.

Proslava 25. letnega jubileja g. Milana Skrbinskega je bila radi nenadne obolnosti več članov dramskega ansambla preložena na prihodnji teden.

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 17. marca ob 15: *Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron*. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: *Tosen*. Izven. Gostje gospe Zdenke Zikova z Dunaja.

Ponedeljek, 18. marca: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 17. marca ob 15: *Janko in Metka*. Otroška predstava. Globoko znižane cene od 15 Din navzdol. — Ob 20: *Ljubljani valček*. Zadržje. Globoko znižane cene od 25 Din navzdol.

Ponedeljek, 18. marca: Zaprto.

Torek, 19. marca ob 15: *Prelet kmetič*. Znižane cene. — Ob 20: *Stambulski roba*. Nepreklicno zadnjič! Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Cerkveni vestnik

V ponedeljek, 18. marca ob 19 bo pri sv. Petru v Ljubljani molitvena ura, nato v dvorani (nad mežnarijo) skopitno predavanje. Prilide polnoštevilo, da se pripravijo na II. evharistični kongres — Odbor KA in župnijski pripravljalni odbor za EK.

Poizvedovanja

Na pusto nedeljo je bila v nekem avtu najdena ženska torbica z manjšo vsoto denarja. Poizve se: Podružnica »Slovenec«, Jesenice.

Novi ljubljanski proračun znaša 46 milijonov Din

Povišanje trošarin in uvoznin Uvedba novih taks

Kot znano se po novem zakonu o mestnih občinah proračunsko leto več ne krije s koledarskim, ampak je vpeljano isto proračunsko leto kot pri državni upravi in se začne torej proračunsko leto od 1. aprila, ne pa kot doslej 1. januarja. Ker smo že sredi meseca marca, je bilo nujno potrebno da začne o tem razpravljati tudi občinski svet.

V primeri s prvotnim predlogom, kot je bil objavljen sredi preteklega meseca, pomeni novi predlog zmanjšanje, ker je šel ves proračun že skozi finančni odsek in predstavlja pravzaprav novi proračun predlog finančnega odseka plenumu, t. j. občinskemu svetu. Novi končnoveljavni predlog proračuna znaša v dohodkih (redni promet) 46.021.809 Din (leta 1934 47.792.234 Din), v izdatkih pa 46.021.809 Din (leta 1934 46.615.234 Din). Torej prihaja novi proračun vključ nekaterim novim izdatkom zmanjšanje. Prvotni predlog je znašal v izdatkih 48.919.507 Din.

V naslednjem navajamo pregled izdatkov novega proračuna za 1935—36 (v oklepajih pa navajamo podatke iz odobrenega proračuna za leto 1934, vse v tisočih Din):

Osebnih izdatki:

predsedniku občine 96 (96), prejemki mestnih uslužbencev 6.978 (7.102), stanarine 2.370 (2.215), nagrade pogodenim nameštencem in dnevniciarjem 1.943 (1.392), rodbinske doklade 896 (916), pokojnine 3.693 (2.881), osebne nagrade in doklade 201 (132).

Stvarnih izdatki:

obče upravno oblastvo 1.414 (1.573), osebna in imovinska varnost 1.575 (1.536), narodna prosveta 1.006 (1.007), finančna stroka 9.191 (6.485), gradbena stroka 6.714 (8.198), narodno zdravje 1.637 (900), socialno skrbstvo 4.093 (4.472), trgovina, industrija in obrt 236 (1.008) občinsko gospodarstvo 987 (3.068), dotacije, podpore, stipendije in subvencije 1.999 (2.852), prenesen delokrog 73 (93), ostali izdatki 520 (346) in nepričakovani izdatki 400 (400).

Dohodki:

doklade na državne neposredne davke 6.627 (6.600), takse 8.717 (9.282), trošarine 15.596 (16.758), odkupnina za ljudsko delo 200 (200), dohodek od imovine 8.494 (9.295), narodno zdravje 356 (403), socialno skrbstvo 105 (47), finančna stroka 375 (3.033), presežek občinskih gospodarskih podjetij 279 (537), ostali dohodki 1.142 (1.156), razni nepričakovani dohodki 130 (483).

Skupno znašajo osebni izdatki 16.176.569 Din, leta 1934 pa je bilo zanje v proračunu 14.735.143 Din.

Iz pričujočega proračuna se vidi, da so osebni izdatki povečani predvsem zaradi višjih izdatkov za pokojnine. Pri stvarnih izdatkih so nekatere velike razlike nastale deloma radi različnega načina proračunavanja, ko je bil prejšnji proračun drugače razporejen kot sedanj. Zatorej se ne more brez detajlov reči, da so se v tej ali oni partiji izdatki stvarno povečali.

Največje povečanje izkazuje partija 11: Finančna stroka. Tu so se povečali izdatki od

6,5 na 9,2 milj. Din. To povečanje je deloma pripisovati prenosu nekaterih postavk iz drugih partij kot n. pr. obrestovanje posojila za trgovsko akademijo se je doslej nahajalo pod trgovino in obrtjo, posojilo Poštne hranilnice pod ceste, ulice in trgi itd. Največ pa je povečanje pripisovati novim posojilom, ki jih bo morala najeti mestna občina ter prevzemom anuitetne službe za cestno železnico ter za zadrugo »Stan in dom«. Skupno je teh novih bremen 2 in pol milijona Din letno. Za ta nova bremena se je moralo najti kritje v močnem skfčenju materialnih izdatkov, tudi takih, ki niso lahko odložljivi.

Dolgovi mestnega zaklada.

Po stanju z dne 31. marca 1935 so znašala posojila mestnega zaklada (torej brez podjetij) 148,45 milj. Din in je zahtevala anuitetna služba 15,45 milj. Din letno. Valorizirano na sedanjo vrednost so znašala posojila tedaj mnogo manjše Ljubljane leta 1913 137 milj. dinarjev.

Občinske davščine.

Občinska doklada za 1935—1936 je znižana od dosedanjih 50 na 45%, pri tem pa računajo na skoro isti donos kot prejšnje leto, ko je bil proračunan na 6,6 milj. Din. Kajti povečala se je odmerena podlaga po sporočilu davčne uprave — vzeli smo cenitev, kot je navedena v pojasnilih k proračunu od 13,4 na 14,75 milj. Din. Tudi občinske takse ostanejo neizpremenjene.

Nove občinske takse.

Novi proračun prinaša tudi predlog uvedbe novih občinskih taks in sicer kot občinske takse k državnim taksam po taksem zakonu po tarifnih postavkah 1, 2, 3, 4, 5 in 6. K tem taksam se pobira še 50% na občinska doklada. K tej občinski taksi so zavezane le vloge, prošnje, priloge, pritožbe itd., ki se vlagajo pri mestnem poglavarstvu v Ljubljani in katere naj tudi to poglavarstvo rešuje. Dalje so uvedene samostojne občinske takse za posle privatnopravnega značaja. Na vse vloge v poslih privatnopravnega značaja, ki bodo prišle na naslov mestnega poglavarstva v Ljubljani, se plača posebna občinska taksa 5 Din, na priloge pa po 2 Din. Te takse pa se ne plačujejo za vloge, ki se pošiljajo na občinska podjetja, v kolikor se te vloge nanašajo na posle podjetij. Donos teh taks je proračunan na pol milijona Din.

Povišanje trošarin in uvoznin.

Kot smo že poročali, je začel finančni odsek izdelovati tudi reformo občinskih trošarin in uvoznin, od katere je pričakovati radi zvišanja cele vrste postavk. Donos te partije se je v občinskem proračunu povečal od 16.757.760 Din na 19.595.814 Din.

To povečanje znaša torej 2,84 milj. Din, kar da skupno z novimi taksami 3,34 milj. dinarjev.

Ljubljanski tramvaj in občina

Prevzem anuitetne službe za posojilo 20 milijonov Din

Ljubljanski občinski proračun vsebuje za leto 1934—35 novo postavko 2 milj. Din. Ta postavka je namenjena za plačilo obresti v znesku 1,6 milj. in amortizacijo v znesku 0,4 milj. Din za posojilo 20 milijonov Din. To posojilo je svoječasno najela Splošna maloželezniška družba, lastnica ljubljanske cestne železnice za razširjenje svojega omrežja, pa je zanj garantirala tudi mestna občina Ljubljanska.

Ker pa je promet na cestni železnici zadnja leta zelo padel, mora sedaj prevzeti obrestovanje in amortizacijo tega posojila mestna občina. Ta prevzem se utemljuje z dejstvom, da izvršuje družba z izvrševanjem prometa veliko delo v korist mešanov in da sta itak dve tretjini delnic v rokah mestne občine, s prevzemom zadnje tretjine delnic, ki se mora izvršiti najkasneje do konca leta 1941, pa postane mestna občina ljubljanska edini lastnik družbe.

V naslednjem prinašamo par podatkov, ki smo jih posneli po referatih k ljubljanskemu občinskemu proračunu 1935—36. Skupni investicijski stroški družbe so znašali v letih 1930—34 51,46 milj. Din. Razdružili nam kaže porabo te svote v posamezne svrhe: 5,86 milj. za nakup in zgradbo nepremičnin, 15,55 milj. za prog St. Vid-Vič, 7,1 milj. za 15 novih motornih voz, 2,14 milj. za podstajejo in transformatorje, 0,8 milj. za tlakovanje cest, 0,26 milj. so stali projekti za nove proge, 0,1 milj. za tovarne avtomobile, in krožna prog 12,2 milj. Din.

Prav znatni pa so indirektni stroški: ti so znašali skupno 7,4 milj. Din, od tega agio, izguba pri prodaji obligacijskega posojila 2,76 milj., izguba radi padca dinarja 1,26, interkalarni obresti 2,43 in izguba pri avtobusih v znesku 2,17 milj., ki je pa bila zmanjšana za dobiček pri tramvaju v letih

1930 in 1931 v znesku 1,2 milj. Din, torej 0,97 milj. Din.

Naslednja tabela nam kaže razvoj dohodkov družbe in promet v zadnjih letih (vse v tisočih):

	Število potnikov	dohodki
1934	4.838	7.509
1930	3.174	4.077
1931	5.448	6.547
1932	6.954	8.873
1933	5.113	7.833

Iz tega pregleda sledi, da je število potnikov že od 1932 na 1933 padlo za 1.841.000, naslednje leto pa je znašal padec 275.000, skupno torej je promet nazadovol v dveh letih za 2.116.000, kar pomeni padec za približno 30%. Vse to je seveda prebrnilo rentabilnostne račune, kot so bili delani leta 1932 in so se tudi dohodki družbe zmanjšali od 1932 na 1934 za 1.364.000 Din ali za 16%. Zanimiva je ugotovitev, ki se da čitati iz številk o prometu, da se je še najbolj držal promet na stari, oziroma krožni progi, padel je promet na progi Vič—St. Vid, najbolj pa je padel na dolenski progi, v nekaterih mesecih skoro za eno četrtino (vzeli smo v primerjavo leto 1934 z letom 1932). Gotovo je, da je skoro ves padec prometa pripisovati splošni gospodarski krizi, vendar bi sklepali, da se pozna to pri vseh progah. Potrebno bi bilo natančno analizirati prometno statistiko, ki žal ni objavljena, pa bi se najbrž dobili tudi migljaji za vzroke, ki so dovedli do večjega padanja na dolenski progi kot drugod.

V informacijo navajamo še, da je bilo leta 1932 število potnikov na dan 19.080, leta 1933 je to število padlo na 14.000, in lani na 13.340.

Stanje naših kliringov

Saldo v nemškem kliringu je narastel že na 262 milj. Din.

Po stanju z dne 13. marca smo imeli tele salde v kliringih (v oklepajih navajamo podatke o stanju dne 6. marca):

Nemčija: 262,0 (257,0), poslednje izvršeno plačilo 3.623 (3.519) z dne 12. nov. (5. nov.), čakalna doba 6 (5) mesecev.

Italija: saldo 10,5 (15,2) milj. Din z dne 65.569 (64.919), z dne 8. marca (23. februarja), čakalna doba se je skrajšala od 10 na 5 dni.

Švica: saldo 6,1 (4,9) milj. Din, zadnje izvršeno plačilo št. 8.703 (8.640) z dne 23. februarja (18. februarja) in se je čakalna doba podaljšala od 17 na 27 dni.

Trgovstvo in prodaja soli. Po pogodbi razpisa iz meseca avgusta preteklega leta za licitacijo prodaje soli je razvidno, da stopijo v veljavo novi pogoji dne 1. aprila leta. Po teh novih pogojih se zniža cena vreč od 12 na 6 Din, toda istočasno se zmanjšuje provizija trgovcev pri prodaji soli od 30 na 30 par. S tem pa ni zadovoljno posebno počežsko trgovstvo, ki bo utrpelo s tem veliko izgubo. Pri 30 parah se bodo težko krili stroški prodaje soli in je pričakovati, da bodo imeli številni trgovci s soljo samo izgubo. Zaradi tega se pripravljajo akcija pri samostojni monopolski upravi, da ostane stara provizija, zlasti ker od znižanja ne bi imeli korist konzumenti, ampak samo monopolska uprava.

Likvidacija: Lesnoindustrijska zadruga v Črni ori Prevajali r. z. o. z.

Naznanila

Ljubljana

1. »Ljubljana.« V ponedeljek ob 20 najna skupna pevška viza celotnega zbora.

1. »Zarčenje japonskih inženjerske in arhitektske, nekdanje ljubljanske, vasi k poskušnji, ki bo v sredo, 20. marca ob 20 v predavarni Krasa. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. Na XI. prosvetnem večeru družinskega mladinskega doma v četrtek ob 20.30 predaval g. arhitekt bošček o turizmu.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Nočno glasilo in »Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec in »Mama sra — mlada ljubica«.

1. »Družina«. Danes ob 15 »Bogumec in »Mama sra«, ob 17 »Bogumec in »Mama sra«. Predaval bo dr. M. Kras, ki bo v predavarni o moderanih načinih zasnove in vseživljenjske cesti. 20.30.

1. »Kino Kometje«. Danes ob 15 »Bogumec«, ob 17 in 20 »Bogumec

400 let pasijona med Indijanci

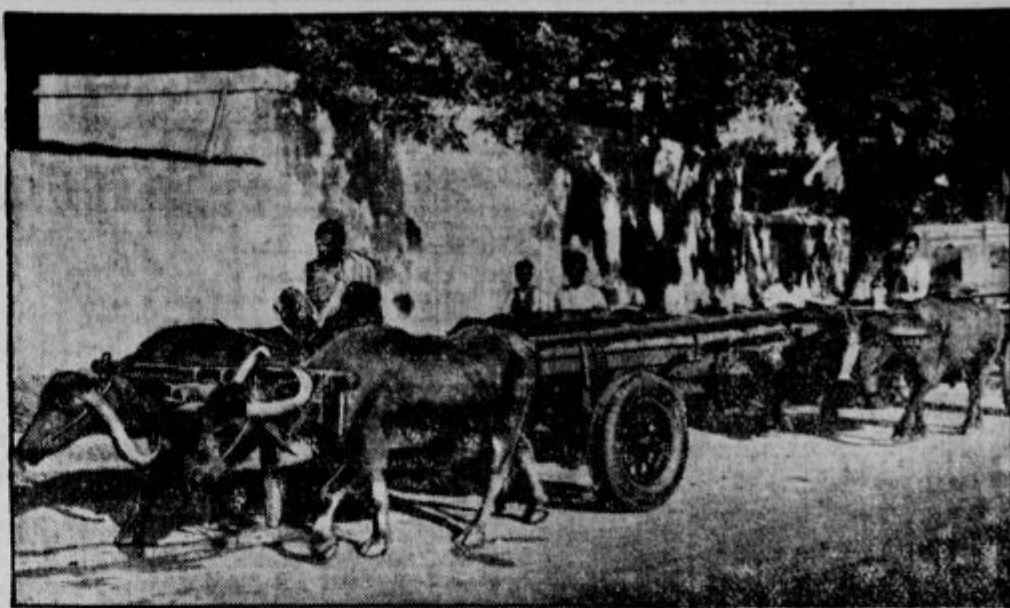
V letošnjem postu bodo Indijanci rodu Jakvi 402. priredili pasijonske igre, katere pri njih temelje na starem običaju. Pasijonske igre med tem indijanskim rodom so se pravzaprav začele takrat, ko so Španci zasedli deželo in so med nje prišli prvi misijonarji. Španski misijonarji so prvi prirejali med Indijanci pasijonske igre ter so pri igranju tudi sami nastopali. Ko so pozneje Indijanci bili spreobrnjeni, so sami začeli igrati pasijonske igre.

Od tistega časa naprej Indijanci vsako leto o postu igrajo pasijonske igre. Vendar je zaradi pasijona med temi rodovi bilo mnogo prepira, ker je vsak hotel, da bi pasijon po svoje igral. Sedaj se je indijanskemu poglavarju Tomažu Alvarezu posrečilo, da je vse struje združil, vsled česar bodo letošnji pasijon slovesno praznovali.

Indijanske pasijonske igre so kajpada vze-

te po svetem pismu. Vendar so Indijanci že splošno vso zgodbo po svoje razumeli, kakor bi se godila med njimi. Zato je v te pasijonske igre vpletenih polno prizorov, seg in navad iz nekdanjega primitivnega poganstva. Gospodovo trpljenje spremlja godba indijanskih bobnov in piščali. Farizeji nosijo na obrazu krinke. Pilatovi vojniki pa imajo na obrazu navedene živalske lobe. Zanimivo je, da Indijanci v svojem pasijonu ne pustijo, da bi se bil izdajalec Judež obesil. Njihovemu naravnemu čustvovanju se je zdelo bolj primerno, da Judeža za njegovo izdajalstvo kar sami kaznujejo, in sicer ga množica seže na grnadi isti trenutek, ko Kristus umrje na križu.

Te indijanske pasijonske igre se začno na veliki petek in trajajo vse velikonočne praznike.

Indijska volovska vprega na gumiju. Pri nas smo vajeni, da po gumijevih obročih tečejo avtomobili in pa — tu in tam — kaka kočija ali koleselj. Kakor pa vidimo na tej sliki, v Indiji teko na gumiju celo tovorni vozovi, katere vlečejo indijski voli.

1000 italijanskih letalcev odhaja v Abesinijo

Kako na veliko se je Italija pripravila zoper Abesinijo, dokazuje tudi ta-le podoba: 1000 italijanskih letalcev v Genovi, kjer se bodo vkrcali na ladjo za Abesinijo.

Konec Hudičevih otokov

Kakor znano, Francija nima velikih kaznilnic. Velike zločince, če jih ne obsodijo na smrt, pošljejo na prisilno delo v kazensko kolonijo Cayene v francoski Gvajani. Ko so svojo kazen prestali, se še ne smejo vrniti domov na Francosko, ampak morajo še ravno toliko let ostati v Cayeni, seveda ne več kot jetniki, ampak kot »prostiki«. Namen te ustanove je bil, da bi francoska kolonija dobila dovolj cenjenih delavskih moči. Zdravstvene, moralne in druge razmere v Cayeni ter na Hudičevih otokih, ki so blizu obrežja te kolonije, so že dovolj znane, saj so bile že večkrat popisane. Francoske oblasti so se brez dvoma prizadevale, da bi marsikaj izboljšale, vendar se v splošnem ni dosti spremenilo. Zadnja leta so si prizadevali katoliški misijonarji, da bi ugodno vplivali na odpuščene kaznjence, ki žive v ondodni koloniji. Toda razmere so tako trpeke, da tudi misijonarji niso mogli dosti odpraviti.

Sedaj pa so se na Francoskem začeli pečati z mislijo, da bi kazensko kolonijo v Cayeni kar opustili. Poglavitni vzrok, ki Francoze sili k takemu ukrepu, je ta, da je kolonija Gvajana silno bogata zemeljskih zakladov, da pa teh zemeljskih zakladov ni mogoče izkoriščati, ker je tam pač kazenska kolonija. Sedaj Francozi študirajo, kaj naj napravijo s kaznjenci. Eni predlagajo, naj bi država doma na Francoskem zgradila kaznilnice, kakršne imajo drugod. Drugi pa predlagajo, da bi to preveč stalo, naj se zato Francija drži stare navade ter pošilja velike zločince še naprej v kazenske kolonije. Prostor

za te kazenske kolonije pa naj se izbere drugje. Zagovorniki te zamisli že predlagajo dve otočji južnovzhodno od Madagaskarja: otočje Crozet in otočje Kerguel. Ti dve otočji imata mnogo ugodnejše podnebje in sta mnogo bolj zdravi, kakor pa kolonija Gvajana v Ameriki.

Presenečen vlomilec: »Halo! Policija! Na po-moči!«

Konec korziškega tolovaja Spada

Gospod iz „zelene palače“

Zaradi šestih umorov na smrt obsojeni korzikanski tolovaj Andrej Spada je zadnji romantični tolovajski poglavar divjih gora v domovini Napoleona, na Korziki.

Spada, ko je sedaj 38 let star in že precej debeluhast, je bil v mladih letih čeden dečko. Njegov oče je bil Sardinec, mati pa Korzičanka. Celih 11 let je ključoval v divjini ter je prebival v svoji zasloveli »zelene palače«.

Korziški kmetje so vsako povelje iz »zelene palače« hitreje in pokorneje ubogali kakor pa vsako naredbo francoske vlade. Glavni vir dohodkov tega »gorskega kralja« je bila mesečna »carina«, katero mu je moral plačevati podjetnik, ki je po teh krajih z avtom prevahal pešto. Ker je zaradi teh »davkov« dosedanjí podjetnik prišel na psa in je moral opustiti vožnjo pošte, je to prevzel nekdo drugi. Pri njem se je zgledil »gorski kralj« — Andrej Spada in mu naznanil, kakšne davke mu bo plačeval. Ker se je novi poštni podjetnik branil, ga je Spada meni nič tebi nič ustrelil.

Spada je tako le prišel med tolovaje: Dne 8. oktobra 1922 je Spada sedel z dvema prijateljskima pri nekí veselici v vasi Carid' Orcine. Takrat je bil Spada še pošten kmet, katerega je vse spoštovalo. Zgodilo pa se je, da je na Korziko prišel italijanski mornar, kateri se je udeležil veselice in je šel plesat z nekim dekletom. Znano pa je, da so Korzi silno vročerkvni in ljubosumni. Zato so se korziški fantje sporekli z Italijanom. V prepiru je nekdo večkrat ustrelil iz samokresa ter Laha ranił v nogo. Prihiteli so francoski orožniki preiskat zadevo. Tisto dekle je trdilo — še danes ni znano, ali po pravici ali po krivici, — da je streljal eden izmed tistih dveh fantov, ki sta s Spado sedela pri mizi. Spada je bil hud in ngovarjal, da to ni res. Orožniki pa se niso zmenili za njegovo govorjenje, ampak so oba Spadova prijatelja prijeli in uklenili. Gnali so ju v zapor.

To je Spado docela razburilo. Ves divji je pograbil samokres in enega orožnikov ustrelil, drugega pa hudo ranił. Potem je osvobodil oba prijatelja in z njima pobegnil v goro. Poslej se je Spada zaklel, da bo po svoje uredil vse, kar bi se mu med ljudmi zdelo krivično. In tako je začel svoje rokovnjaško življenje, zaradi katerega so ga rojaki častili, orožniki pa zasledovali. Toda orožniki mu niso mogli do živga. Francoska oblast je poslala nadenj vojaško pehoto, topništvo in celo oklopni avtomobil, hoteč na ta način Spado ujeti. Vse zaman.

Šeasom se je Spada tako uživel v svojo vlogo maščevalca, da je samega sebe imenoval »desna roka Boga Očeta«. Toda njegovi preganjalcı so vedno bolj pritiskali nanj. Končno se je Spada naselil v hiši svojega očeta, čeprav je vedel, da bodo preganjalcı prav gotovo prišli. Orožniki so res obkolili

hišo in jo naskočili. Niso pa naleteli na najmanjši odbor. Ko so stopili v hišo, so našli Spado, ki je klečal pred križem in molil. Seveda so ga takoj prijeli.

Oblasti so spočetka mislile, da je Spada versko blazen. Poslali so ga v Marseille v norišnico, da bi ga preiskali, ali mož ni morda nor. Več mesecev so ga opazovali, končno pa so zdravniki ugotovili, da je docela zdrav.

Pred sodniki nikdar ni izgubil prisebnosti in ponosne samozvesti; pač pa je z največjim veseljem dražil sodnike. Ko mu je predsednik zagrozil, da ga bo dal odpeljati nazaj v ječo, se je tej grožnji prisrečno smejal. Takoj nato pa se je začel obnašati kakor najbolj uljuden človek. Na nad vse uljuden in prijazen način je sodnikom priznal, da je bil zaradi umora v odsonosti že trikrat obsojen na smrt. Ko so mu pa očitali, da je bil obsojen tudi radi tatvine, je odločno ngovarjal.

Sodnik mu je rekel: »Vi ste bili zelo nevarer tolovaj.«

On pa je odgovoril: »Da, bil sem, a pošten tolovaj!«

Sodnik: »Takoj ste vedno streljali na zastopnike zakona.«

Spada: »Če vi to rečete, gospod predsednik, bo že res.«

Dne 11. marca je bil obsojen na smrt. In končal bo pod giljotino, kateri Korzikanci pravijo, »vdova«.

Mihajlo Pupin — Jugoslovian

Pretekli teden je v New Yorku nanaglo umrl sloveči ameriški fizik Mihajlo Pupin, ki je po rodu Srb iz Vojvodine. Kot mlad študent je odšel v Ameriko, kjer se je dobro učil ter nato študiral univerzo v New Yorku in v Berlinu. Pupin je velik iznajditelj, ki je s svojimi slovečimi iznajdbami omogočil tak razvoj telefona, kakršnega imamo danes.

Roman za mlade in stare

26

EMIL IN DETEKTIVI

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič.

»Torej na svidenje, Torek!«

»Mnogo uspeha vam želim, gospodje. Kaj sem že hotel reči... Geslo Emil!«

»Geslo Emil!« je odgovoril Cof in spet nastopil svojo službo na taborišču. Ura je bila že osem. Profesor je odšel nadzirat stražo.

»Danes ga gotovo še ne ujamemo,« je jezno zabundral Tomažek.

Kljub temu je najbolje za nas, da takoj odide spat,« je pojasnil Emil, »kajti če bi še ure in ure kolovratil z avtom okrog in šel v gledališče ali na ples — potem bi imeli časa dovolj, da bi si najeli kredit iz inozemstva.«

Profesor je prišel nazaj. Vele je Jošku in njegovemu bratu Cofu, naj odideta kot zvezna moža na Deželni trg. Bil je zelo redkobeseden.

»Izluhtati moramo,« je dejal, »kako bi lopova čim bolj opazovali. Prosim, napnite možgane.«

Čepeli so dolgo vsak na svojem prostoru in si belili glave.

Tedaj je zacingljajl zvonec in na dvorišče se je prikotatilo majhno, ponikljano kolo. Na njem je sedela drobna deklica, za njo pa je stal tovariš Modrijan. Zakričala sta na vse grlo:

»Hurale«

Emil je planil pokoncu, pomagal obema s kolesa, navdušeno stiskal deklici roko in dejal tovarišem:

»To je moja sestrična Ponica Klobuček.«

Profesor je Ponici vljudno ponudil svoj stol in ona je sedla.

»Torej, tako je s teboj, bučman,« je dejala Emilu. »Komaj prideš v Berlin, že vrtiš film! Hoteli smo oditi k drugemu vlaku in Novega mesta, tedaj pa jo primaha tvoj prijatelj Modrijan s pismom. Nič ne rečem, saj je kar čeden dečko. Čestitam.«

Modrijan je zardel in izbočil prsa.

»Očka, mama in stara mama si zastoj belijo glave, kaj je prav za prav s teboj,« je pripovedovala dalje. »Midva jim seveda nisva ničesar razblebetala. Spremila sem Modrijana najprej peš do vrat, potlej pa še s kolesom semkajle. Pa moram kar koj spet nazaj. Drugače bodo spravili vso berlinsko policijo na noge. Da bi v enem in istem dnevu izgubili kar dva otroka, tega njihovi živci ne bi mogli vzdržati.«

Nate grož za vožnjo nazaj,« je ponosno dejal Modrijan. »Tega sem vam prihranil.«

Profesor ga je vzel in vtaknil v žep.

»Ali so bili hudi?« je vprašal Emil.

»Ah, kaj še,« je Ponica zamahnila z roko. »Stara mama je toliko časa divjala po sobi in kričala: 'Emil je mimogrede gotovo skočil na trenutek k Hindenburgu', da so se starši pomirili. Jutri bo-

ste svojega prijatelja gotovo že zgrabili za vrat, ne? Kdo pa je vaš Sherlock Holmes?«

»Tale,« je Emil pokazal profesorja in ga predstavljal: »Naš profesor.«

»Zelo me veseli, gospod profesor,« je dejala Ponica in pristavila: »Hvala Bogu, nazadnje sem vendarle spoznala pravega, resničnega detektiva.«

Profesor se je v zadregi nasmehnil in zamomljal nekaj nerazumljivih besed.

»Tako,« je dejala Ponica, »in zdajle vzemite tale denar — pet in petdeset pfenigov. Moj tedenski prihranek. Kupite si z njim smodke ali viržinke.«

Emil je vzel denar. Ponica je sedela kakor kraljica lepote na stolu, dečki pa so stali okoli nje kakor zbor sodnikov.

»Zdaj moram pa odriniti,« je dejala Ponica Klobuček, »jutri zjutraj pa se spet oglasim. Kje boste pa spali? Prav rada bi ostala pri vas in vam kuhala kavo. Pa kaj hočemo? Dostojna deklica spada v posteljo. Tako! Na svidenje, gospodje! Lahko noč, Emil!«

Pokroviteljsko je udarila Emila po rami, skočila na kolo, veselo pozvonila in zdrvela v noč.

Dečki so nekaj časa molče stali na svojih mestih.

Prvi je odprl usta profesor in dejal:

»Tristo kosmatih medvedov!«

In drugi dečki so priznali, da ima čisto prav.

(Dalje prihodnjé.)

10 MINUT SMEHA

V Edinburgu na Škotskem ne zamudi šole noben učenec več. Nedavno so namreč uvedli v šolo »10 minut smeha«. Pred začetkom pouka pripoveduje učitelj učencem razne šale in dovtype in jih tako zabava. Otroci se smejejo, postanejo razpoloženi in se potem z večjo vnamo lotijo učenja. Vsaj tako trdijo škotski učitelji.

NA CESTI

»Ali poznaš tega gospoda?«
»Seveda, to je najbogatejši mož v našem mestu.«
»Res? Jaz sem ga pa videl lani, ko ni imel na sebi niti srajce.«
»Ni mogoče? Kje si ga pa videl?«
»V kopalšču.«

NISTA SE RAZUMELA

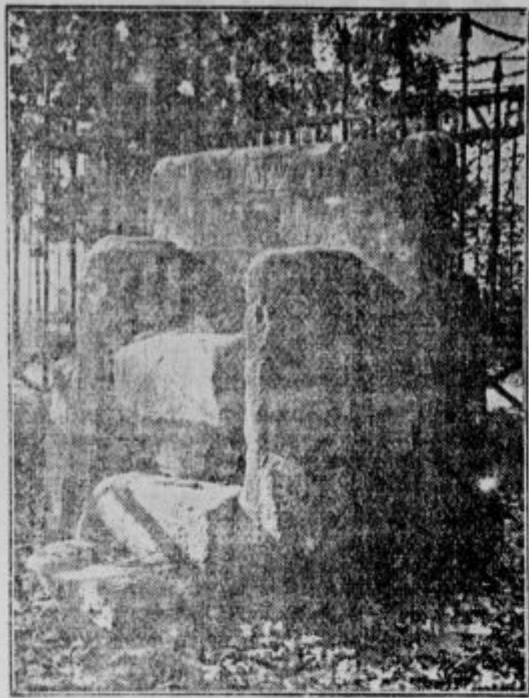
»Dušica draga, ali si pripravljena deliti z menoj vse?«
»Seveda, koliko pa imaš?«

POSTENJAK

Na policijo so prignali detemržeza. Na vprašanje, kje se je potepal zadnja leta in s čim se je preživljal, se je potepuh odrezal:
»Nekaj sem nakradel, parkrat sem vlomil, nekaj so mi ljudje prostovoljno dali, pa sem se pošteno orežival!«

MLADI SLOVENE

Gospodstvo polje ...

Vojvodski prestol na Gospodstvom polju, najsvetlejša dragulj v slovenski narodni zgodovini.

Bratje in sestre ob pritokih Save, čujte pozdrave od koroške Drave! »Naša pesem je le še žolč razlit, naša beseda je le še zvon ubiti! Bil je čas, da je v Celovci pel, da je klicar slovenski bil...«

Dr. Ivan Pregelj

Mladim dopisnikom

Za nagradno tekmovanje »Gospodstvo polje« smo prejeli od vas mnogo lepih spisov, katerih pa — žal — ne moremo objaviti. Na mestu, kjer naj bi bili ti dopisi objavljeni, objavljamo zdaj to, kar ima Kotičkov striček v naglici pač pri roki.

Škol Slomšek in materin jezik

Poslušajte, kako krasne besede je izrekel A. M. Slomšek zadnje leto svojega življenja v nekem svojem znamenitem govoru:

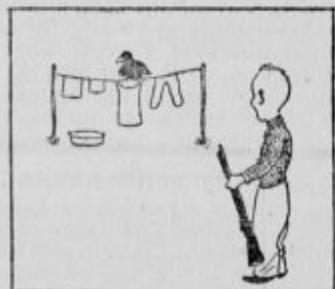
»Oj, ljubi, lepi in pošteni slovenski jeziki, s katerim sem prvič svojo ljubeznivo mamo in dobrega očeta klical, v katerem me je mati naučila Boga spoznati — tebe hočem kot najdražji spomin svojih staršev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto skrbeti... Kakor je moja prva beseda slovenska bila, tako naj tudi moja poslednja beseda slovenska bo!«

Prijatelji mladi, posnemajte ga!

Lažnivi Kljukec in njegove prigode

Solnce sije toplo, milo — kdo obeša tam perilo?

Ptiček droben prileti in na vrvi obsedi.

Brž pomerim s puško: Bum! Moj boš zdajle, dragi kum!

Tam »divjačina« leži — kotra za menoj drvi...

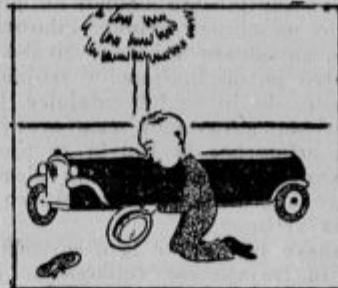
Še ena Kljukčeva prigoda

Nekoč je kakor ponorel po cesti avto moj drvel.

A zdajci — bumst! je počilo, kolo se proč je stočilo.

Mudilo se je meni v Kamnik, kaj sem napravil? Vzel sem slamniki; ..

... nataknil sem ga kot kolo — in peljal dalje se lepo!

Moj prijatelj Jimbo

Zgodba o zvesti opici.

Zadnjič sem srečal znanca iz mladih let, ko še nisem nosil brade kralja Matjaža. Marsikaj lepega, vselega in žalostnega, mi je povedal o življenju v velikih mestih tujine, kjer si služi svoj kruh. Najbolj všeč pa mi je bila zgodba o opici Jimbu. Koj sem se spomnil, da bi bila kakor naša za vas. Zato vam jo kar povem! Naj govori prijatelj sam:

»Nekoga večera sem, ves truden in žalosten, jezen nase in na ves svet, korakal po ozki ulici Hamburga (Hamburg je veliko pristaniško mesto v Nemčiji). Tako osamljenega sem se čutil sredi velikega mesta, kjer nisem imel nikogar, ne znanca ne prijatelja. Ko sem tako taval po tisti ulici, sem zagledal v neki prodajalni, kjer so prodajali živali, moža, ki mu je sedela na ramenih ljubka mala opica in se igrala z njegovimi lasmi. Nekaj težkega mi je leglo na srce. Tako hudo mi je bilo. Zavidal sem moža za njegovo srečo, da ima vsaj nekoga, čeprav opico, da z njo lahko kramlja, kadar mu je dolgčas. Jaz sem bil pa tako sam, tako sam...«

Zdajci mi je v glavo šinila pametna misel: kaj, bo bi si tudi sam kupil opico, da bi mi v moji osamljenosti delala tovarišijo. In že sem drvel od ene prodajalne živali do druge, toda opice na svojo veliko žalost niso imeli nikjer naprodaj. Truden sem že bil, ko sem iz ozke ulice zavil v pristanišče. Tiho upanje je zopet vzkliklo v srcu: tu med mornarji se bo gotovo našel kdo, ki je prinesel s seboj iz daljnih dežel opico s seboj kot tovarišico. Mornarji so itak zmerom suhi in se bo že našel kdo, ki mi jo bo hotel prodati. In res, kmalu nato sem zagledal nedaleč od sebe mornarja, ki je prihajal z ladje, z lesenim kovčegom v roki in — iz njegovega samo napol zapetega mornarskega jopiča je kukalo dvoje majhnih, žalostnih opičjih oči. Gledale so me tako žalostno, kakor bi me prosile: »Pomagaj mi!«

»Dober večer!« sem prijazno pozdravil mornarja. »Kako lepo opico imate. Bi jo prodali? Halo, slišite vi!« sem zavpil za njim. Moral sem teči za njim. Možak je bil namreč Danec in me ni razumel. Sporazumela sva se z znaki in že sem imel svojo opico — Jimba, mojega ljubega Jimba.

Jimbo je ježno in prestrašeno pihal, ko sem ga vtaknil za svoj jopič. Kdo neki je tako prestrašil ubogo žival, da je bila tako boječa? »Potolaži se, Jimbo,« sem mu prigovarjal. »Sedaj ti bo dobro! Jimbo, slišiš?«

Piršala sva domov. Prijazno sem ga ogovarjal in klical: »Jimbo!« in vprašujoče gledal: kdo si? Potem me ni hotel več pogledati. Ves čas je zrl vstran: Jimbo ni imel nobenega upanja več...

Kupil sem spotoma orehe in jih ponudil Jimbu. Brezbrižno jih je vzel v svoje, človeškim rokam podobne roke, si jih nezaupno ogledal in jih godrnjaje začel tresti. Ko je videl, da orehi niso po narejeni in da so dobri, je bil zadovoljen. Kaj hitro se je potem udomačil. Podjetno je skočil na stol in si začel radovedno ogledovati sobo, kakor da bi šele tedaj vstopil vanjo.

Medtem sem se slekel in legel v posteljo. Ko sem vzel knjigo v roke in je zavlada v sobi

tišina, je postajal Jimbo vedno pogumnejši in podjetnejši. Počasi se je z stola vzel na mizo in začel brskati po papirjih. Ze sem hotel skočiti pokoncu in mu papirje odvzeti, toda premislil sem si: nisem ga hotel prestrašiti. Jimbo pa je jemal papir za papirjem v roke in si jih pozorno ogledoval, kakor bi jih čital. Vse je položil lepo nazaj, kjer jih je vzel, samo barvane papirje je raztrgal na drobne koščke. Nato je skočil z mize in neslišno tekal iz enega kota v drugega in prebrskal vse, kar mu je prišlo pod nos.

Zaspal sem... Nenadoma sem se prebudil. Začutil sem roko na čelu. Bila je Jimbova. Previdno sem pogledal, ne da bi se ganil, in videl, kako čepi Jimbo na robu postelje in zamišljeno gleda predse. Eno roko je dvignil, z drugo pa me je gladil po čelu. Njegove oči so zrle tako dobrohotno in prijazno...

»Jimbo!« sem ga tiho poklical. »Jimbo!« Počasi sem se dvignil. Vprašujoče me je pogledal. Vsak moj gib je zasledoval z največjo napetostjo. Vedno bolj sem približeval svojo roko — pozorno jo je opazoval, dočim sem mu jaz tiho in pomirjujoče vedno znova prigovarjal: »Jimbo!« Slednjič se mi je posrečilo, da sem ga pogladil po glavi. Rad se je pustil gladiti: da bi pokazal, da je zadovoljen, je mehko potrkal po moji roki...

Odtelej sta se zmerom, ko sem prišel iz službe domov, stegnili proti meni dve roki in me ljubkjujoče objel okoli vratu. Moja ramena so bila Jimbov sedež in moje prsi so našle glavo, ki se je vsak večer naslonila nanje. Skušal sem Jimbu napraviti življenje, daleč od njegove domovine, čim lepše in prijetnejše.

Kupil sem botanični vrt samih rastlin, ki so rastle v njegovi domovini. Japonski grm Jingo Biloba mu je bil posebno všeč. Venomer je skakal z veje na vejo in se počutil tako dobro kakor pri svoji materi v svoji vroči domovini. Ko je grm ozelenel, je Jimbo rad polegla v njegovi senci in zdaj pa zdaj utrgal list z njega in ga pritiskal na svoje prsi. Bil je povsem zatopljen v svoje delo in je bil nadvse srečen. Moj Jimbo! Tiho je praskal z nohti, ko je ljubkjuval svoj grm... Pogledal sem ga izza pisalne mize in on je pogledal mene — in sva se nasmehnila. Poskočil je, pritekel k meni in mi podal roko. Objel sem ga z levico in pisal dalje; on pa je tiho sedel ob strani — saj je smel gledati na papir, ko sem praskal s peresom po njem.

Moje hrepenenje po tovarišu se je uresničilo. Nikoli več niso bili moji večeri tako žalostni kakor prej. Imel sem poleg sebe živo bitje, ki me je res iskreno ljubilo. Zvečer, ko sem šel v posteljo, je nekaj časa negibno ležal poleg mene; nato pa se je dvignil in neslišno zlezal v svojo kajuto, ki sem mu jo napravil iz listja. Spotoma pa je še grizel banano, ki sem mu jo podaril.

Ni še dolgo tega, ko mi je Jimbo poginil in japonski grm Jingo Biloba usahnil... Spet žalosten in osamljen nemirno begam večer za večerom po hamburških cestah — in iščem Jimba, mojega Jimba...

Gozd

Kako šumiš pokojno nam spev miru in sanj! Pri tebi duša s ptički spet najde svoj priistan, v popotniku zbudi se spet hrepenenja val. Slovesno srca naša pojo ti v solčno dalj:

Z vrhov naj jokne do neba: Pozdravljen, gozd, iz dna srcal

Ribiška

Kot solza srebrna naš čoln v noč polzi. Prijazno smehljajo se zvezdam oči, in mesec na nebu in dvojnik njegov — vsi spremljajo tiho nas v šumih valov,

STRIČKOV KOTIČEK

664. Dragi Kotičkov striček! Dovoli, preljubi striček, da tudi moje pisemce priroba v Tvoj kotiček. Bojim se pa, da se moje srce želje ne bodo uresničile in da bo to pisemce, katero sem napisala, ko sta moji brat in sestra iz šole, namesto v kotiček, odromalo v žrelo največjega sovražnika kotičkarjev — v koš.

Obenem Ti, preljubi striček, voščim prav srečo in veselo novo leto 1933. Nikar ne zameri, da tako pozno. Želim Ti zvrhan koš cekinov, zdravja za pideset let in dobrih, zvestih prijateljev milijon. Obenem pa Ti tudi želim, da bi imel še več potrpljenja z nami, kakor si ga imel do zdaj.

Preljubi moj Kotičkov striček, če res si ljubezniv možiček, odprni mi duri, da kot ptiček brž smuknem tudi jaz v kotiček!

Lepo Te pozdravlja Slavica Pirih, učenka I. razreda meščanske šole v ?

Draga Slavica! Ko sem Tvoje voščilo do kraja prebral, sem si dejal: »Takole gorko, prisrčno voščilo pa res zasluži, da sem ganjen do dna srca in da potočim svetlo solzico na njegov račun.«

In sem privlekel iz žepa robec — velik je ko ruha in rdeč ko purman — in se začel z njim brisati pod očmi. Pa so tedaj pristorkljali na obisk moji stari, ljubi prijatelji: Martin Krpan, Peter Klepec in Stempihar. Neznansko so se začudili, čemu si brišem oči.

»I, nu, saj vendar vidite,« sem jim skoraj užaljeno dejal, »saj vendar vidite: jočem od ginjenja, ker mi je neka deklica poslala tako ljubko in srčno voščilo za novo leto.«

Martin Krpan je zmajal z glavo in zarenčal: »Sem že marsikaj videl in slišal na tem božjem svetu, ampak to, da bi kdo jokal — brez solz, nak, kaj takega pa še ne, hardun!«

Osupnil sem, potlej pa sem ročno skočil pred ogledalo in videl, da si v resnici brišem — suhe oči. Niti ena solza ganotja ni hotela privreti iz njih in spozleti po ganjenem licu. »Vam bom že dal!« sem jim požugal s pestjo (solzam namreč, ne Martinu Krpanu in njegovima dvema tovarišema, Bog varuj!) in odlomastil v kuhinjo. Tam sem zgrabil kos ljutega hrena in si začel z njim mazati oči. Oj, jmenne, da bi videla, draga moja, da bi videla, kakšen potok solz se mi je potlej ulil iz oči! So bile solze, da se ne zlažem niti za las, debelejšje od pomaranč. Če ne verjameš, pa pobara Martina Krpana in Klepeca in Stempiharja!

Ko sem tako dal duška svojemu ganotju, si je Krpan močno zavil košate brke in zabundal: »Pokazi mi, pokaži ono voščilo! Mora biti res od sile srčkano in ganljivo, ko si toliko solz pretečil zaradi njega.«

In sem mu ga dal in ga je on prebral in ga izročil še tovarišema in so se potem vsi trije hkratu zgrabili za trebue in se začeli grohotati, tako grozansko grohotati, da se je tresla hiša kakor šiba na vodi.

Bil sem v dno duše užaljen. Po vrsti sem jim pomnil junaško svojo pest pod nos in zarohnel:

»Mima Bosna! Če se mi takoj ne nehate režati, medvedi neotesani, boste nekaj doživeli! Zgrabil vas bom za vrat, primojkokoš, tako vas bom zgrabil, da me boste treščili ob tla ko snop! Potlej boste pa videli, da z menoj ni dobro česenj zobati.«

In so se te moje grozovite groznice res tako ustrašili, da so utihnil, kakor bi miglil in postali kročki kot jagnjeta. Kar kolena so se jim tresla od strahu, da se ne zlažem niti za las. Hoho, junaki pa taki!

»Oprostite, striček mili,« so me proseče pogledali in si ponižno vihal hrbre brke, »oprostite, saj te nismo hoteli žaliti.«

»Kako da ne!« sem rentalčil dalje in kruto migal z ušesi. »Komu ste se pa potlej režali, a? Nemara lansnemu snegu, a?«

»Lansnemu snegu ne,« se je ojunal Martin Krpan, »pač pa temule, pogled!«

In mi je s prstom, velikim ko poleno, pokazal v Tvojem pisemcu ono mesto, kjer stoji črna na belem, da mi voščiš prav srečno in veselo novo leto — 1933.

»Tristo kosmatih kapl!« sem zaklel, da se je za-bliskalo, in se v zadregi prijel za nos, kakor da je on vsega kriv. »Torej sem zastoj od ganotja točil kakor pomaranče debele solze? Kaj takega! Veselo in srečno novo leto 1933 mi gre voščiti, ko je že davno, davno za menoj. In ravno leto 1933, ki je bilo zame tako bridko in neveselo, da bi mi bilo takrat kmalu počilo srce!«

Oh, kako sem bil razkačen! Oh, kako sem bil jezen! Šele potlej sem se umiril in potolažil, ko sem ugotovil, da sem Tvoje pisemce v prečudni svoji raztresenosti pomotoma vzel z onega kupa otroških pisem, ki že tri leta in več ležijo v moji torbi... Tako sem jo samemu sebi zagodel. In se Ti moram zategadelj vseeno zahvaliti za prelepo voščilo, čeprav je — po tolikih letih — zgrešilo svoj namen.

Prav lepo mi bodi pozdravljena — Kotičekov striček.

MLADA GREDA

Jeločnikov mami

Zvonovi so se razmajali, turobno v polje zazvonili, nam vest prebridko oznanili: Ni stare mame, ni... Zakaj odšli ste, blaga duša? Srce nič več vas ne posluša, verjeti pa ne more, da vas ni... Saj ni mogoče, da ste zares odšli! Kako ljubili ste nas vroče vse dni, vse dni. Srce vas kliče, bridko joče, a zvon turobno govori: Ni stare mame, ni... Odšli ste po plačilo v raj. Vsi vemo, da ste srečni zdaj — srce si vendar vas nazaj želi. Sli z zlatim naukom skozi ste življenje, on lajšal vam je zemeljsko trpljenje. Še nam ste vtisnili v srce ga: »Molite, delajte, da boste srečni!« Naj tudi nam, o stara mati, bo kažipot skozi življenje ta nauk vaš zlatil!

Namesto cvetja na grob napisal v spomin hvaležni vnuk Niko.

Prevejanec

Krmežljavček je stavil sto dinarjev, da deset dni ne bo ničesar jedel, deset noči pa niti očesa zatislil.

Strboncelj je bil prepričan, da bo Krmežljavček stavo izgubil. Noč in dan ga je nadziral, toda Krmežljavček je držal besedo: deset dni ni jedel in deset dni ni spal.

»Šmenta vendar,« je enajstega dne zijaal Strboncelj, »kako pa si to naredil? Jaz ne bi vzdržal niti dva dni in dve noči.«

To je bilo čisto enostavno in lahko,« se je zvito zasmeljal Krmežljavček. »Jedel sem ponoči, spal pa podnevi!«

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Evharistija in katoliški misijonar

Misijoni! Nedopovedljivo resen in globok je pomen te besede. Zgodovina misijonstva je najlepša stran v zgodovini Cerkve, ker je uresničevanje Jezusovega naročila: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu!«

Mračna in strupena megla leži nad ljudstvi in narodi. Od dveh milijard ljudi je ena milijarda poganstva. Vsako drugo dete, ki se na zemlji rodi, se rodi in dorašča v poganstvu, v poganški verski in npravi nevednosti, v poganških verskih in npravih zablodah. Samo vsako šesteto dete se rodi in dorašča v katoliški veri. Kako žalostna procesija se v svojih nepreglednih množicah v duhu pomika pred nami! Ne toži in ne prosi, a njih strašno dušno stanje in trpljenje vpije in ihti za pomoč.

Blagoslovljeni torej vsi oni, ki se trudijo, da bi tudi nad temi stotinami milijonov zasijala luč in mišost! Blagoslovljeni vsi, ki z molitvami, žrtvami in denarnimi prispevki pomagajo pri širjenju Jezusove blagovesti med poganji! Trktraj pa blagoslovljeni misijonarji, ki hite mednje in se použivajo v sveti vnemi med njimi!

Misijonstvo brez Evharistije bi bilo še vse težje in zamudnejše. Evharistija je toplina in moč, Evharistija je luč in tolažba, za misijonarja in za spreobrnjenca. Ko se je naš svetniški Baraga z nadčloveškimi napori gibal za neumrljivimi dušami poganjskih Indijancev, mu je evharistični Jezus bil središče in krona misijonskega dela; prekipel je v veselju, kadar je sredi pragozda postavil novo cerkev z oltarjem in tabernakljem. Iz Manistika je pisal v domovino: »Ne morem popisati, kako sem bil ganjen in Bogu hvaležen pri tukajšnjem prvem cerkvenem opravilu. Misel, da na tem samotnem kraju, sredi pragozda, kjer se je še pred kratkim razlegel krik divjakov in so se zlemu duhu opravljal poganjske daritve, zdaj stoji ubog, a svet tempelj živega Boga, v katerem se neomadeževano Jagnje daruje nebeskemu Očetu — ta misel me je tako močno zagrabil, da sem jokal od srčnega ganjenja in nisem mogel najti besed, da bi se bil Bogu zahvalil.«

Evharistična daritev in Jezusova evharistična navzočnost v tabernaklju sta misijonarju začetek in središče misijonskega dela.

V svetem plamenu verskega idealizma zapusti misijonar očeta in mater, brate in sestre, sorodnike, prijatelje in rojake, rodni dom in rodni kraj ter gre v kraje brez civilizacije in tople domačnosti. Pripravljen je ne le delati, ampak tudi umreti za duše. Življenje ima zanj le še pomen kupnine za duše. Evharistični Kristus gre z njim in mu nehomu prilita olja v svetilko tega svetega idealizma. Misijonarja vleče nazaj v domovino, Evharistija je pa še vse močnejši magnet, ki ga obdrži pri misijonski postaji. Kako še vsa: težje je torej stališče misijonarjev take krščanske skupine, ki je zavrgla presv. Evharistijo!

Evharistija je katoliškemu misijonarju središče in jedro delovanja. Pogani so kakor otroci in potrebujejo dobrega vzgojitelja, ki se mudi neprestano med njimi, jih uči in vodi, krepi in tolaži. Tak vzgojitelj je evharistični Jezus. On je božja Trta, ki mladim daje rasti in nadnaravno sad. On je božji Kruh, ki ohranja in krepi nadnaravno življenje:

»Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.« Saj je Jezus postavil Evharistijo na večer, ko je njegova ljubezen do ljudi, tudi do nesrečnih poganov, privrela do vrhunca: »ker je ljubil svoje, jim je izkazal ljubezen do zadnje meje.«

Evharistični Jezus dviga srca priglavlencev in srca novospreobrnjenecv iz pozemskosti, iz ponižujočih zakonitosti v snov in telesnost, v solčno in toplo višino samoopovedi, milosti in nadnaravnega zorenja. Novospreobrnjenec še posebno potrebuje moči, ki jim jo nudi evharistični Jezus. Lastna neuravna preteklost, miselnost njih poganjske družine in vse okoli, slabi zgledi in zapeljavanje poganjske sosesice, sovraštvo in maščevalnost poganov, očitke izdajstva nad domovino in pradedi — vse to jih dela šibke in malodušne. Zato potrebujejo Kruha in Moči; potrebujejo tistega, ki je zmagovalno zaklical: »Ne plašite se, jaz sem svet premagal!«

Misijonski škof Geyer je l. 1912 dejal na dunajskem evharističnem kongresu: »Za nobeno deželo in za nobeno dušo nista evharistična odloka sv. očeta Pija X. bolj potrebna in koristna, kakor sta za misijonske dežele in za duše novospreobrnjenecv.« Vsa ganjen pripoveduje o treh poganjskih mladeničih, katrim je nameraval odložiti krst za eno leto, da jih v krščanskem življenju preizkusi in okrepi; ti trije so ga pa prosili in mogočevali, naj ne odlašaj, ker ne morejo k sv. obhajilu, dokler niso krščani. Misijonski škof omenja v svojem govoru kraj Rubaga v afriški Ugandi: ni še dolgo od tega, ko je ondodni kralj Ntesa dal na tisoče svojih podanikov pomoriti zgolj iz krščeljnosti — zdaj se pa prav tam vsak dan daruje Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta in nam daje svoj mir; preko dvesto črncev pristopa na tistem kraju vsak dan k svetemu obhajilu, v enem letu je bilo obhajanih nad 100.000. V Ruandi v južni Njanziji v Afriki gredo k sv. obhajilu vsi kristjani povprečno trikrat na teden in so redki, ki bi ga prejemali le enkrat tedensko. V Trikomali na Ceylonu so obhajala otroci — med njimi so mnogi tako majhni, da so njih glave segale le do polovice obhajilne mize — tako vzpodbudno vplivala na odrasle, da je število obhajal v nekaj letih naraslo od 700 na 52.000 letno. Škof pravi, da sta posebno odlična evharistična sadova po misijonskih deželah zakonska čistost in p. duhovski in redovni poklici; to je zmaga duhovnosti nad tečnostjo. »Naši šiluki pripisujejo vzdržno življenje misijonarjev in misijonskih sester tajnosti in hrani, ki jo vsako jutro uživajo v cerkvi. In povsod, kjer je razširjeno pogostno sv. obhajilo, postajajo novokrščeni kristjani bolj notranji, bolj delavni in skromni in bolj nadnaravni.«

Pogani, pripadniki barvnih plemen, se čutijo zapostavljeni za belokožce; pravijo, da jih je Veliki duh ustvaril nazadnje, ko je najlepše lastnosti že oddal belim. Zato je islam zanje privlačen, ker so v njegovi veri z belimi pripadniki enakopravni. Neprimerno večje povišanje pa čutijo v sv. Evharistiji: pri isti sveti maši in pri isti obhajilni mizi klečita belokožec in pripadnik njih plemena. Evharistija jih spaja z Bogom, spaja z najbolj civiliziranimi narodi in spaja tudi med seboj. Evharistija je najvišja sreča in tolažba za misijonarje in za spreobrnjenec.

Dr. Fr. Jaklič.

Felix Timmermans:

Sova

Krotka, dobra, okrogla in vsa bela je plavala luna visoko na nebu. Vse, kar je podnevi delalo in uživalo življenje, je mirno in zadovoljno spalo v njeni luči: ribe v vodi, metulji na cvetlicah, pičci v svojih gnezdih. Pa se je zbudila sova in dejala: »Kadar gredo vsi spat, začnem jaz delati,« in začela je misliti.

Svet je bil šele ustvarjen, pomlad je bila v polnem cvetu. In v kakšnem cvetu! Živali so bile sveže kakor kruh, ko se vzame iz peči. Dišale so po božjih rokah. Tiste dni so razglasili leva za kralja živali. Zaradi tega je bil lev tako ponosen, da si je dal rasti grivo kakor poznejše umetniki. Drugi dan so hoteli tudi pičci imeti svojega kralja. Ta čast je doletela orla, ki se je najvišje dvignil, zakaj čast se je morala zaslužiti. Takrat je postal kit, ki je znal pod vodo in nad vodo plavati, kralj rib. Kmalu je bilo vse polno kraljev in kraljic, da, celo kraljica plezalcev je bila izvoljena, in to je bila opica.

Sova je zaskrblila s svojimi okroglimi očmi k luni in sknila s svojim prezirljivim kljunom: »Nad kom naj bi pa jaz kraljevala?« Se enkrat je pomislila in dejala: »Nad nočjo!« In ni čakala, da bi se ji misel ohladila, Poklicala je netopirja, ki je v mesečini mirno jadral, krta, ki je ravno pokukal iz

svoje luknje, nago žabo, brenteče hrošče, zajce z zeljnika, pevsko društvo mušic, ki je šlo mimo, kresnice, ki so priredile bakljadi in se polno drugih. Poklicala je tudi polža, a ta ni mogel priti, ker se je že od rojstva raztapljal v svoji sluzi.

Netopir je zaprl svoj dežnik in se s kazalcem obesil na vejo vrbe. Krt je legel tja kakor dragocena blazina. Zaba se je naslonila na drevo in prekrizala roki na belem trebuhu. Vse živali, ki oživljajo noč, so se zbrale, da bi poslušale, kaj bo povedala sova. In sova je govorila s široko odprtimi, tajinstvenimi očmi. Dokazala jim je, da je treba kralja noči.

»Ta mora imeti pamet,« je rekla. »Podnevi tega ni treba, tedaj se vse vidi; v temi pa ne gre brez pameti, in kdor se čuti za to poklican, naj se oglasi.«

Pri besedi pamet so se vsi zbal in molčali. Samo žaba je stegnila nogo, odprla svojo usta, široka kakor vrela, in se oglasila »kvak«. Sova jo je tako strašno pogledala, da je potegnila nogo nazaj in se grdo smehljala.

Ko je sova videla, da se nihče več ne oglasi, je dejala: »Jaz imam največjo glavo in tudi največ pameti. Pripravljena sem vzeti nase to težko breme in postati vaša kraljica. Ali ima kdo kaj proti te-

mu?« Njene zeleno svetleče se oči so ošinile zbrane in vsi so boječe povesili svoj pogled. »Zahvalila se vam bom s kratkim govorom, poslušajte! Ko...

Tedaj so se vse glave zasukale proti drevesom, ki so stala nekaj proč. Nihče se ni več brigal za sovo. Poslušali so nekaj, kar je prihajalo iz daljave. Mužice so odbrenčale, krt se je s svojimi kratkimi nožicami odpravil na pot. Zaba je skočila v vodo, da bi prej prišla. Netopir je svoj dežnik zopet odprl in jo urezal po zraku. Vsi so jo mahili tja.

»Kaj pa je?« je vprašala sova, a nihče ji ni odgovoril, zakaj vsi so odšli. Ostalo ji ni drugega, kakor da je odletela za njimi. Tam ob vrsti dreves jih je našla zbrane okoli srebrne breze. Vsi so poslušali slavka, ki je sedel v tenken, nežnem listju kakor temna senca pred rdečo luno, in pel svojo prvo pesem. Kako lepa je bila njegova pesem! Sladke, polne melodije so mu vrele iz grla kakor srebro v noč. Ljubek, čist glas mu je prihajal iz grla, se raztegnil v dolge, polne glasove, ki so se dvigali proti nebu, dokler niso postali tako tenki in nežni, da so se nazadnje razpršili in usipali kakor kaplje vodometla. In vsaka cvetica, na katero je padla taka lepa, zvenela kaplja, se je od blaženosti dvignila in v obdobju odprla svoj dehteči cvet. Kako lepo je bilo, kako čudovito lepo! Pesem je prihajala slavku iz globin njegov srca, in živali, ki so ga poslušale, so se čutili iste in srečne. Ko je bilo pesmi konec, so se vse obsedele.

Nato je tu in tam vzdihnilo, žaba pa je vsa navdušeno vzkliknila: »Glejte, na slavka smo na pozabili! Kdor zna tako lepo peti, mora biti kralj noči,« in zaničljivo je poškilila k sovi, ki se je iz njenih oči kar bliskalo. Z napihanim perjem se je zakadila v žabo: »Ti se mi pa najprej obledi, ti žabja nagota! Nimaš ne perja ne dlake, pa se dereš, kakor bi bila po knežje oblečena!«

Vsi so se smejali, in sova je hitro rekla: »Kaj hočemo s kraljem, ki samo poje, a pri tem pozabljamo na svoje dolžnosti!«

»Kaj pa je?« se je tedaj oglašil slavček. Užaljena žaba mu je kratko zakvakala, za kaj gre. »Ti boš naš kralj,« je dodala.

Sova je od jeze zapuhala. Slavček se je nasmešnil: »Ne, nočem biti. Kaj mi je za to, če sem kralj! Peti hočem v božjo čast! Če me hočete poslušati, je prav, če ne, je tudi prav. Nasvidenje!« Odletel je in si v dehtečemo gozdu poiskal mirnejšega prostora.

»Ime kralja ti pa vseeno damo!« so za njim klicale živali razen sove. In tako je slavček postal kralj noči.

Sova je bila premotna, da bi se temu ustavljala. Dejala je: »Slavec naj bo torej kralj noči, a samo poletne noči.«

»Kaj? Kako?« so živali ostrmele. »Ali je še kakšna druga noč?«

»Da,« je odgovorila sova, »še zimska noč je.«

»Kaj je to?« je vprašal muren, ki še nikdar ni tako dolgo molčal.

»To je,« je rekla sova, »čitala sem v zvezdah, da za poletjem zima pride. Tedaj pade listje z dreves, tedaj uvenejo in segnjajo cvetice, tedaj

Pravni nasveti

(Nadaljevanje.)

Brezsrčni oče. M. D., A. S. S. Vprašate, če lahko kot polnoletna nezakonska hči svojega nezakonskega očeta, ki da je veleposestnik in milijonar, prisilite, da Vam kaj da za bala. Materi Vaši je sodejstveno ne kaj dal, Vam pa noče ničesar dati. — Kot nezakonska hči smete zahtevati doto le od svoje matere. Nezakonski oče je bil dolžan, da Vam je dal svoji imovini primerno preskrbo in vzgojo, dokler niste postala sposobna, da se sama preživljate. Po našem mnenju bi mogli zahtevati od svojega očeta denarno podporo le tedaj, če trpite po manjkanju in ste nesposobna za zaslužek.

Gradbena taksa. J. S. T. Prosili ste za stavbno dovoljenje, radi česar je bil ogled na licu mesta in ste dovoljenje dobili. Plačati ste morali komisijne stroške, poleg tega pa zahteva oblast od vas, da plačate 1% »zgradarine«. Zgradarine niste plačali in jo nameravate plačati tedaj, ko boste pričeli graditi. Vprašate, če lahko čakate s plačilom takse? — Za gradbeno dovoljenje glede zgradb vseh vrst se mora plačati taksa (ne zgradarina) in to, če znaša proračunska vsota do 50.000 Din 0,5%, nad 50.000 Din do 200.000 Din 1% in nad 200.000 Din 1,5%. To takso pobirajo oblastva, ki dajo gradbeno dovoljenje. Ker ste gradbeno dovoljenje prejeli, ne verjamemo, da bi mogli odlašati s plačilom. Sicer pa prosite za odlog plačila, ako ne morete takoj plačati.

Advokatski stroški. N. N. Advokatu ste plačali več stroškov nego mu jih je sodišče odmerilo, ali vseeno vas tirja še za plačilo gotovega zneska.

pride dež, sneg in led in velika senca pade na zemljo. Tedaj pojdejo slavec in mnogo drugih v deželo sonca, dokler ne pride nova pomlad. Kdo bo med tem hudim časom, ko ni več kaj žreti, naš kralj? Kdo?«

»Ti!« je hitro vzkliknil kunec iz strahu, da bi ne slišal še hujših stvari. Vsi so preplašeni vzkliknili: »Ti! Ti! Celo žaba, a ta je to storila samo iz strahu, da bi je sova zopet ne zasmehovala.

Sova je razprostrla peroti, se zahvalila živalim in jih hvalila, kako modre in uvidne so. Povabila jih je, naj jo pozimi v njeni palači obiščejo. Vsi skupaj se bodo radovali. Vse je bilo veselo in živali so v slovesnem sprevodu spremile sovo do vrbe. Zaba je šla prva. Na koncu spreveda je korakala sova, ponosno in pokonci s široko odprtimi očmi.

Globoko v gozdu je pel slavček svoje zlate pesmi.

Pel je vsako noč in vedno je polno živali poslušalo njegovo petje. Bile so očarane od njegovih nebeskih melodij.

A sova je mislila na bližajočo se zimo in gle, dala, kako letni časi minevajo in kako se dnevi krajšajo. Navsezadnje je začelo listje padati in cvetice so privrkat uvenele. Temna senca se je spuстила na zemljo; spremljali so jo vetrovi, megla, dež. Vse, kar se je zaradi pomanjkanja ali strahu balo zime, je bežalo. Nekateri so poleteli čez morje za soncem, drugi so se zarili globoko pod zemljo ali pod vodo. Ko so bili jarki polni vode, je prišla slana in sneg, ki je razprostrl svojo enakomerno odejo čez zemljo.

Sova se je smejala in rekla: »Zdaj je prišel čas, ko bom kraljica!«

Dolgo je čakala, a nihče ni prišel.

»Bojijo se me in si ne upajo k meni; sama pojdem ponje,« si je mislila.

Počasi plahutaje je odletela ven v noč. Zimska noč z vzhajajočo luno je bila lepa. Palača iz kristala in srebra, v nji pa sova, kraljica. Kakšna čast! Ponosno in veselo je potrkala na vrbo, v kateri je prebival netopir: »Sova je tu, kraljica!« Nič odgovora. Vstopila je. S svojimi svetlečimi se očmi je spoznala netopirja, ki je kakor slečena suknila spal visoko v kotu. Vse klicanje, tresenje, žgečkanje ni nič zaleglo. Visel je in spal na stropu in se niti genil ni.

Nejevoljna je odletela sova k veliki vodi, ki je bila zamrzla: »Hej! Zaba! Stara, dobra prijateljica! Sova je tu. Zakaj me ne obiščeš? Kraljica zime sem!«

»Kaj pa za to!« je zakvakala žaba pod ledom. »Zakaj me budiš, saj vendar veš, da ne morem priti. Sem ti tudi veliko prenaga, to si sama rekla! Lahko noč!«

Sova je jezno zaklajala: »To ti bom poplačala! Tebe in tvoj rod bom do zadnjega kolena mesarila in goltala. Ti nagota, ti vodni mehur, ti široki gobec! Ti si kriva, da nisem postala kraljica poletja! Zdaj v moji zapuščenosti me pa še preziraš. Le počakaj!«

In potrkala je še na mnogo vrat, a nihče ni hotel z njo.

Vsa jezna je zletela nazaj k svojemu drevesu in polna maščevalnosti čakala na lepo pomlad. Ko je naposled prišla in so mlade žabe s svojim hrupnim glasom oživljale bukov svet, jim je skalila veselje. Začela jih je neusmiljeno daviti in goltati.

(Iz nove knjige: »Pisana skleda.« — T. K.)

Kulturni obzornik

Dr. P.—ar:

Dokumenti slovenske politične miselnosti po vojni l. 1866.

5.

MOČEN JEZ PROTI ITALIJI — »ZEDINJENA SLOVENIJA«.

Iz že objavljenih glasov o pomenu in važnosti slovenske zapadne meje veje ena sama misel: treba je združiti v eno celoto vse Slovence, da bodo trden branik na jugozapadu Avstrije. Kako usidrana je bila ta misel zlasti po vojni z Italijo, kaže tudi poročilo, brčkone Einspielerja samega, fignirano »iz Ljubljane« v »Slovenec« 25. avgusta (št. 68, str. 271):

»Hvala Bogu, vendar je postalo resnica, kar sem že v zadnjem dopisu omenil, — tudi s Talijani se je sklenilo primirje, ktero gotovi mir obdri. Posebno važnost bodo imele od zdaj za naprej, ker se bode prepustilo Beneško Talijanom, slovenske dežele, kajli one bodo zdaj državne meje proti Luškemu kraljestvu. Kakor prednje straše stale bodo nasproti vsaklerim napadom gotovo s tem večjo močjo, kolikor bolj se bode prizadevala vlada jih utrditi in okrepiti. V državnem interesu bode najprej treba slovenski tako razcepjeni narod v eno enotno, močno truplo zvesti, tako njegovo moč pomnožiti in ga utrditi za preložitno nalogo, ktero bodo imel spoštovati. Ako bodo spoznali hotli naši politikarji pravo potrebo močnega jezja na meji države, gotovo bodo storili vse, kar bi naj bili že davneje storili slovenskemu narodu v blagor in celej državi v korist. To je že stara skušnja, da velike deželne skupine imajo celiko večjo branilno moč v sebi,

kakor pa cela kopa nenaravno ločenih majhnih dežel, kakor so ravno one, v kterih tako čudno raztrgano in razcepljeno biva slovenski, vedno zvesti in junaki narod. Naj se mu tedaj vendar enkrat olajša njegova preudna osoda! Veliko nalogo bode imel spoštovati kot varh in čuvaj cesarstva proti pohlepne Talijanu, naj bi jo pa tudi opravljati kot sloboden junak, kteri se dobro zave svoje moči, naj bi bil rešen nadlog, ktere so ga tako dolgo tlačile! Posebno veselje mi je, da morem navesti konečne besede »Pozor«-ovega članka »Slovenci i politika«, ktere se tako le glasio: »Kakor so Nemci, prisvojivši si slovenske zemlje, razdrobili narod na majhne pokrajine, da bi loše zatrli narodno zaves, tako morajo Slovenci zdaj zahtevati, da se razcepljeno telo naroda skupi v eno upravno in zemljiščno celino, da se zaves naroda utrdi, da se narod razvijati zamore. Car avstrijski je tudi »gospodar slovenske krajine«. Ta prazni naslov naj se olivi, to je prva in največja potreba za Slovence, da se ubranijo vnanjih sovražnikov, in da zaterejo v svoji hiši ono kasto birokratičnih parasitov brez srca in duše, ktera se je izlegla pod dolgotrajnim absolutizmom. (Bachov režim — Bachovi huzarji!) Mi Hrvatje bomo bratom svojim vedno po vsej moči pomagali, posebno pa zdaj, ko nas ne loči več jez nemškega »bunda«, mi znamo, da je sreča naših bratov tudi naša sreča, zato jim zakličemo na pragu nove dobe: »Na noge Slovence!«

Proti pohlepne Italijanu — združene Slovence, varuhe in čuvaje države, proti Italiji posebno »slovensko krajino« v državnem interesu po nasvetu in želji vseh političnih mislečih Slovencev! Kako pravilna misel, kako utemeljena želja, kako nujna zahteva tudi bratov — Hrvatov!

Kako živa je bila ta misel po vojni in kakšne velike državnopravne poglede je rodila katastrofa 3. julija med Slovenci, kaže izvrsten članek »Slo-

Strohmayerjevo politično glasilo.

venska skupina«, napisan (brez podpisa) »na Goriškem« 7. oktobra in objavljen v »Slovenec« dne 27. oktobra (št. 86, str. 345) z značilnim dostavkom urednika: »Ta sestavek je pisan še pred sklenjenim mirom; vendar še tudi zdaj ni morda vse zgubljeno zatorej ga razglašamo.« Ta dostavek je prav za prav bridka zmotla, ker je v resnici bilo že vse, kar se je tikalo »beneških Slovencev«, diplomatično opravljeno in s plebisitom, »svobodnim« seveda, dne 21. in 22. oktobra tudi končno in »za vse čase« odločeno, torej članek 27. oktobra na vsak način »po prazniku« objavljen, vendar pa za nas danes dragocen dokument z velepomembno vsebino in dokaz, kako velika je bila skrb za narod in obstoj naše večje na skrajnem zapadu in obstoj slovenske celote v avstrijski državni celoti. Članek se v svojem začetku glasi:

»Razbiti so trdi okovi nemškega »bunda«, ki so nas kakor nepreskakljivo zidovje delili od naših zapadnjih in izhodnjih bratov. Ali ravno sedaj, ko bi nas imela tota razveza čem bolj v eno poveče telo združiti, preti nam nevarnost precejšnje število Slovencev za vedno večne čase izgubiti. To število so beneški Slovenci. Sedaj se sliši od njih, da jih mislijo pokneženej goriške grofiji podvreči, sedaj se zopet bere, da Italijanska vlada noče nobene vasice beneškega kraljestva odstopiti, tem več da še celo tirja, naj bi naša visoka vlada ješ nekoliko krajini Goriški odstori. Zadnji čas, preimenoit čas nam trka na dur pri teči svojim rojakom v pomoč ter jih skusiti rešiti pogubne nesreče. Pod talijanskim žezlom so za nas na vse čase zgubljeni. Med življenjem in smrtjo se boré morali bi vendar vdati se premagavne sili tujega življa. Sami so preslabi upirati se tujci moči; ošaben Lah ne boče mogel, pa tudi ne hotel za nje se poganjati. Sveta nam bode torej dolžnost, da vse poskusimo, da se z nami vtelove. Res je, da vsi nam prijazni časopisi v tem duhu pišejo, in da posebno ti »Slovenec« to našo zadevo predobro zagovarja, — pa

kaj, če naši časopisi na Dunaju do najvišjih oseb ne dohajajo ter vkljub vsemu našemu kokodakanju po novinah znali bi beneški Slovenci za vselej od nas odcpepljeni biti? Genite se torej slovenski domoljubi po Goriškem, posebno Vi, poslanci, kterim so naši rojaci podarili svoje zaupanje, da se v našem zboru polegujete za njihove pravice; ozrite se z blagim srcem do naših bratov po Beneškem, čakajočih rešitve. Rotim vas pri milem Bogu, pobrinite se, da ne bodo še dalje pod petami gospodovnega tujca. Združite se s svojimi kranjskimi, koroškimi in štajerskimi brati, pa stopite pred pravični stol Njegovega Veličanstva. Položite mu pred visoki sedež svoje pohlevno prošnjo s prepričano besedo, kolike in kakne važnosti je za nas in sploh za celo cesarstvo dobro utrjena narodna granica proti hlepečemu laškemu levu. — Rada bode talijanska vlada mesto njih pravila pod svojo oblast rojake si po jeziku in krvi prebivajoče v goriških nižavah unkray Zdobe (doline Soče) okoli Ogleda.«

Prava beseda in pravi nasvet, dasi prepozno. Politično tudi pravilen: izvoljeno, legitimno zastopstvo vseh Slovencev naj skupno nastopi za koristi naroda in države. Toda vrata so bila za tako zastopstvo odprta samo pri onem činitelju, ki je v Avstriji imel tedaj zadnjo besedo v vseh stvareh, pri cesarju. Zakaj vrata parlamenta na Dunaju so že dolgo bila zaprta, deželni zbori pa niso med vojno bili sklicani, da bi poslanci mogli tu povzdigniti svoj glas in sklepati o — »beneškem vprašanju«. Kar je bilo možno storiti, je bila le pot do cesarja in kvečjemu še do onih, ki so sklepali v imenu Avstrije mir na Dunaju. Kaj in koliko bi se bilo dalo pravočasno še doseči je pri vsem, kar smo že čuli, zelo negotovo.

Kakor je bil poziv, naj vsi poslanci slovenski gredo v zadnjem hipu h cesarju, umljiv in sam po sebi umesten, vendar je ostali del članka po svojih vsebini zanimivejši in za razvoj slovenske politične miselnosti tudi pomembnejši.

„SLOVENEČEV“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

M. T. - K. Prezgodnji porod presojati glede posameznih okolištin je mogoče tistemu zdravniku, ki neposredno pregleda mater in otroka. Otroci s težo 1.80 kg je več kot sedem mesečen zamelek in neredkokdaj življenja sposoben. Prevelik napor ali kakšna poškodba rada povzroči prezgodnji porod. Sicer pa — ne razumeti zmisla vašega vpraševanja, obrnite se naravnost na zdravnika, ki je napovedal nepričakovani dogodek.

V. M. - P. Š pomladnim zdravljenjem se vam že mudi? Pri nas se nam ponuja sneg še vsak dan, tudi pri vas še ni napočila pomlad. Potrpite kar je za zdravljenje živčnih motenj prvo zdravljenje. Oglasite se, ko se v pratiki približajo trije svetniki s končnico na »acii« in jim pravijo ponekod ledenjaki, takrat se prične doba za zdravljenje s solncem, zrakom in vodo.

F. S. - F. Hrbenica ni pri zdravem človeku ali otroku ravna v ravnini od leve na desno, marveč je dvakrat skrivljena v obliki črke S; ravna pa je pri zdravem človeku v ravnini od spredaj na zadaj. Po vašem opisu ima otrok pravno hrbenico. Če opazate še katero drugo nepravilnost, treba zdravniškega pregleda, vse drugo je prazno uganjanje.

A. K. - B. Bolečina v kolenu in škripanje pri pregibanju je nekaj let? Nič ne poročate o postanku nadleže (poškodba ali bolezen), ne o svoji starosti, ne o uporabnosti bedra za hojo in stojo, zato je pravilna presoja vaše nadleže nemogoča tako na dalč...

M. P. - Lj. Nezacepljena rana po operaciji ušesa pred mnogimi meseci je pač velika stitost, ki jo treba potpeti. Zunanje mazanje odprine je prej škodljivo kakor koristno, zakaj morda bi se posrečilo rano na površju zaceliti, znotraj pa bi ostalo gnojno vnetje, in trebalo bi ponovne operacije. Take stvari se pospešijo s primernim obsevanjem ali pregrevanjem (v bolnici ali pri OUZD). Kot noiranji pomoček priporočam v tej dobi ribje olje, kaj zelene solate ali katero pomarančo na dan. Če imate sredstva, pošljite okrevalko na morje vsaj za šest tednov.

L. J. - M. Zonasta plašljivost vas spreleta na samem, zdaj pa vas še obliva vročina in takoj nato mrzel pot, če greste kam ven. Sama uvidavate, da je tej »neumnosti« vzrok vaša »preslaba volja«, ker se ne more dovolj upreti plahim mišlim, ki se brž ustvarjajo v opisanih pojavih. Vprašujete, ali je takšna živčna razdrapanost sploh še ozdravna? Vase dolgo pisanje sem podrobno premislil in zato vam sporočam zanesljiv odgovor, da niste več daleč od ozdravljenja. To pa sklepam iz dejstva, da že skorajda pravilno presojate svojo bolezensko ustrojenost, le borba proti njej ni povsem primerna. Vsekakor se posvetujte z zdravnikom, izvedenim v živčno-duševnih motnjah, da ugotovi, ali ni morda kak poseben doživljaj spravljal vaše živčno stanje in ravnotežja, ali pa če ni kak telesen nedostatek (v krvnih žilah ali drugod) vzrok vaši izredni občutljivosti. Od te ugotovitve je zavisno smotno zdravljenje. Proti strahovitosti in žilno-kožni razdražljivosti ne pomaga dosti naravnostna borba, ker nimate zadostnega poguma. Za strahopetnike (ozir. -ice) je uspešnejša »pohujenja« borba (pasivni odpor), ki jo kot ženska združite še z zavestno kljubovalnostjo, kar imenujemo v navadnem življenju trmo in ni vselej brez življenjske vrednosti. Nalagaš živite tako, kakor žive vaše vrstnice, nalašč se ne zmenite za vse listo, kar vas je doslej motilo, in če se vam tudi kdaj še zazdi, da vam je strah zaskočil pot, pojdite na -

lašč mimo njega brez borbe svojo pot. Borba proti strahovom je nezmisljena, prazna in škodljiva borca samemu. Živite točno tako, kakor da ste zdrava, in kmalu se zdrava zasmejeje svojim — miselnim utvaram.

A. R. - G. Kapavica se nikdar ne izcimi sama od sebe, kapavica je kužna bolezen, ki se prenaša od okuženega na zdravega človeka. Kapavica se pojavlja najprej in najbolj občutno na stikalnem drobru, nikdar pa ne prvineko drugod v telesu ali celo na udih, ampak samo kot redkejša posledica prvotnega obolenja neposrednemu okuženju izpostavljenih delov telesa. Če ni bilo tam znakov kapavice, tudi sklepno obolenje ni kapavičnega izvora. Zdi se mi, da vam je zaslja kapavica iz nerazumljene knjige naravnost v možgane, v kolenu in vratni hrbenici pa imate bolezen drugačne narave. Razpoznavate teh sklepni ali mišični živčnih »revmatizmov« ni vselej lahka; če že dva zdravnika nista pogodila prave, pojdite za nekaj časa v bolnišnico na opazovanje. Kapavico opisati v vseh njenih pojavih in posledicah za družinsko življenje se da v — obsirni knjigi.

P. K. - S. O rodni in nerodni časih je pravda prav za prav že končana, bistvo vprašanja je znanstveno pojasnjeno. Zadeva je za navadnega zemljana dosti bolj zamotana, kakor računska poštevanka, tiče se namreč življenja, ki je že po svoji naravi v vsakem posamičnem primeru različno in svojevrstno. Navzlic bujni razlikovitosti vlada v vsem življenju določa redovitost, neka splošna zakonitost višje vrste kakor v mrtvi prirodi. Zgled nam bodi katerikoli živi jezik, ki ima vsak svojo slovnico, zbirko stalnih pravil, a poleg občeveljavnih pravil še seznam izjem in napravnih oblik. Jezikovno izražanje v govoru in pisavi more presojati in določati glede pravilnosti samo jezikoznanec, ki obvladuje splošna pravila, izjemne primere in dopustne inačice. Ni lažje ni presojanje življenjskega vršenja sploh, gotovo pa je težje napovedovanje dogajanja ali nedogajanja, ki se ne bo dalo nikdar izraziti v enostavnem splošno veljavnem pravilu. Vsak primer ima svoje pravilo in to pravilo more določiti samo večak, ki posamičen primer dovolj preiskuje in opazuje. Izvedenci v tej kočljivi zadevi trde, da jim je potrebno vsaj enoletno opazovanje, ako hočejo dognati pravilo, ki drži z gotovostjo, mogoče v našem življenju.

R. H. - S. Posteno živeti — menite — da se je dalo lažje v prejšnjih časih kakor dandanes. Dvomim. Kar jaz poznam življenje prejšnjih časov, je bilo mnogo trše, a vendar bolj veselo in brezskrbno, ker so bili ljudje prejšnjih dob skromnejši od nas, dosti bolj potrpežljivi in potrtovalni, imeli so lepše duhovno življenje; naše mišlje v gmoiti, naše skrbi so zarile v čutnost. Tlači nas silna mora (»kaj bomo jedli, kaj bomo pili, s čim se oblačili«), nebo nam je zastiralo s gostimi megami materialističnega naziranja, zato nam je življenje težko, neveselo. Premislite glede svoje zadeve prejšnji odgovor. Poiščite si tudi, kar vam kot vnetemu bralcu naših časopisov in revij ne bo težko slediti spis, ki javno obravnava vaše vprašanje. Obeta se nam v doglednem času obsežna znanstvena poljudna knjiga, ki naj bo resnim ljudem zanesljiva vodnica v vseh življenjskih zagatah in rešiteljica iz vodovodnih stisk.

A. B. - M. Nezakriviljenih nakaz se mi treba sramovati nikomur. Sicer pa kot neznanec in brez izkaznice (»Slovenčeve« glave) — nič.

Kmetijski nasveti

Sod od kisa ni več za vino. F. I. S. — Sod od kisa je silno težko tako očistiti, da bi bil poraben za vino. To delo se izplača kvečjemu pri kakem velikem dražjem sodu iz trdega lesa z debelimi dogami, ki jih je tako zohlati, da pridemo do zdravega lesa. Majhne sode iz mehkega lesa pa se ne izplača čistiti, ker jih je skoro nemogoče pripraviti za vino tako, da se to ne bi skvarilo. Oetne glivice se namreč globoko zajedo v les in jih je iz njega težko izsušiti. Če je v še tako skrbno izlužen sod spravite vino, je skoro z gotovostjo pričakovati, da se bo v njem skisalo. Zato vam odsvetujem pripraviti take sode za vino, ker bo vsak vaš trud zaman. Še od vina cikasto posodo ali tako od zavrelke je težko ozdraviti in jo napraviti uporabno za vino.

Setev smrekovega semena. M. I. S. U. — Kdaj je najprimernejši čas za setev smrekovega semena, kako mu gnojimo in kako ga posejemo? — Smrekovo seme in semena večine gozdnih dreves lahko sejemo že jeseni ali spomladi. Jesenska setev je pa zato nevarna, ker pozimi lahko zaidejo na gredice miši, ki seme požoro. Zato je v vseh gozdnih drevesnicah običajna spomladna setev. — Vzgojevališče gozdnih dreves je skrbno zgraditi v varstvo pred različnimi škodljivci. Gredice za posevek naj bodo na dobro zagnojeno, rahli vrtni zemlji, najboljšje pomešani s kompostom. Če je zemlja že od prej dobro zagnojena, ni treba hlevskega gnoja, ampak zadostuje nekoliko superfosfata in kalijeve soli (4 ozir. 2 kg na 100 m²). V nasprotnem slučaju jo je pa močno pognojiti z dobro vlezanim hlevskim gnojem. — Seme sejemo v vrste v plitke jarke in ga zakrijemo z rahlo zemljo. Setev moramo redno pleti in okopavati, da jo plevel ne zaduši in da ostane zemlja rahla. V poletni suši jo je po potrebi zalivati. — Še podrobneje se boste o tem podučili, če obiščete bližnje gozdno drevesnico, kjer boste videli praktično delo pri vzgoji gozdnega drevja.

Krmiljenje topinambure prašičem. Lanski pridelek topinambure imamo še v zemlji. Kako bi jo po krmil prašičem najboljšje. R. F. H. — Prav ste storiili, da niste izkopalji in spravili topinambure že jeseni v kleti ali podstiranje, ker se v teh najadno le slabo ohrani in začne rada kaj kmalu gniti. Puščena na mestu v zemlji pa se čez zimsko dobro ohrani in je varna tudi pred zimsko zmrazlo. Topinambura je glede redilnosti nekoliko slabša kakor krompir. Prašičem jo lahko pokladate prav tako kakor krompir, ni je pa treba ne kuhati ne pariti. Pokladajte jo le surovo. Ker jo imate še v zemlji, je najbolje, da jo sploh ne izkopljete in spravljate domov. To delo napravijo zelo dobro prašiči sami. Ko pride primeren spomladanski čas, pustite iti prašiče na njivo, kjer je topinambura, da jo s svojimi rilci polščejo in izrijejo ter polagoma popasejo. Prihranite si predvsem izkopavanje, spravljanje in pokladanje. Lahko pa tudi računate, da dobijo prašiči sami vse topinambure. Tudi zemlja bo po prašičih dobro prerita. Poleg topinambure naj dobivajo pra-

šiči še zrezano posušeno mlado deteljo, prav dober senpir (ki je brez vsakih plevelnih primesi) ali tudi ovsene plevle. Ali naj dobivajo prašiči ta čas poleg vsega morda tudi nekaj močnih krmil, je odvisno od vrste prašičev, ki pridejo na topinamburo. Po končanem pasenju ne zahteva topinambura nikakega posebnega obdelovanja. Poravnajte morda preveč neenakomerno razrito zemljo. Če pognojite topinamburo še z gnojnicjo ali s kakimi drugimi gnojili, vam bo za to zelo hvaležna.

Onesnažena in poškodovana kokošja jajca. Kokoši mi onesnažijo jajca, ko jih znesejo. Včasih ima kakšno jajce tudi počeno ali drugače pokvarjeno lupino. Kako naj si pomagamo, da ostanje jajce po znesenju čedna in nepoškodovano. M. L. P. — Menimo, da imajo Vaše kokoši premalo nesnih gnezd, ki so najbrž tudi le slabo postlana s senom ali slamom. Pri preimajnem številu gnezd in pridnem nesanju kokoši se kaj rado zgodi, da sta dve ali več kokoši istočasno v enem gnezdu in da kokoši v taki stiski onesnažijo ali tudi poškodujejo jajca. Lahko pa se tudi poškodujejo jajca, če je v gnezdu premalo sena in padejo jajca pri znesenju na pretrdno podlago. Da ne bo treba nesti jajc v eno in isto gnezdo naenkrat večjemu številu kokoši, napravite, ako vam dopušča prostor, dovolj gnezd. Na vsake tri do štiri kokoši računajte eno nesno gnezdo. Če pa nimate dovolj prostora za napravo zadostnega števila gnezd, potem pobirajte znesena jajca z gnezd večkrat in ne morda samo enkrat na dan. Tako napravite sproti prostor v gnezdu in prilika za onesnaženje in poškodovanje jajc bo mnogo manjša. Razen tega morate nesna gnezda tudi primerno negovati, ako hočete, da se ohranijo jajca čedna in se ne poškodujejo. Najmanj dvakrat v letu morate gnezda temeljito prečistiti. Najprej postržite in odstranite z gnezd vso nesnago. Potem si pripravite vročo vodo, v kateri raztopite nekoliko sode in ji pri mešajte tudi par kapljic lizola. S to vročo tekočino zmyjte temeljito vsa gnezda. Nato še pobelbite zlasti znotraj vsa gnezda z apnenim mlekom ali beležem. Pri tem glejte, da pride apneni belež v vse sklade in špranje gnezd, kjer se najraje skriva nadležen mrčes. Ko se popolnoma prečisti gnezda posušijo, poprašite dno gnezda najprej z žveplenim cvetom, na kar položite v vsako gnezdo dobro plast sena. Le zadostno število povsem vedno čednih nesnih gnezd vam pripomore, da se bodo kokoši dobro počutile v gnezdih ter znesle čedna in nepoškodovana jajca.

Ustanovitev in ureditev trsnice. Namen imam urediti si trsnico. Kakšna zemlja je za to prikladna in lega, kako globoko se mora rigolati, kakšne trsne vrste so dobre za matičnjak in kje jih naj dobim, oziroma kako jih vzgojim? M. P. S. — Za ustanovitev privatne trsnice morate imeti odobrenje ministrstva za kmetijstvo, oddelek za biljno proizvodnjo. Prošnji za ustanovitev privatne trsnice morate priložiti zavezo v zmislu pravilnika za izvrševanje zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva z dne 14. nov. 1923 in 12. aprila 1924 ter v smislu izprememb in dopolnitve tega pravilnika z dne 5. marca 1930. Vsa tozadevna potrebna navodila za vlaganje prošnji in zavezo so objavljena v Službenem listu z dne 14. junija 1930 (kos 8). Ako

niste absolvirali kmetijske šole ali trsničarskega tečaja, se morate podvržiti trsničarskemu izpitu in ga položiti pred izpraševalno komisijo na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Vsa potrebna navodila dobite v pravilniku o napravi praktičnega izpita za vodstvo privatnih trsnic za trsničarje, ki nimajo strokovne kmetijske šole ali trsničarskega tečaja. Ta pravilnik je objavljen v Službenem listu z dne 27. januarja 1932 (kos 7). Za trsnico je najprimernejša peščeno-ilovnata, ne pretežka zemlja. Rigola se za trsnico 50 cm globoko, a za matičnjak vsaj 1 m. Vsa navodila dobite v knjigi »Vinarnstvo« ki jo je priredil ravatelj A. Zmavc ter jo je natisnila in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Ustanovitev trsnice vam ne priporočamo, ako niste trsničarstva vajeni in v njem povsem izurjeni.

Škoda na travniku radi umazane vode od avtomobilov. B. I. S. — Na Vaš travnik se steka umazana voda, s katero umivajo avtomobile. Radi te blatne in mastne vode postaja trava vsako leto bolj redka in vedno manj je je. Seno iz tega travnika se močno kadi. Koliko znaša tako povzročena škoda in je-li škoduje tu pridelana krma zdravju živine? — Pralna voda od umivanja avtomobilov vsebuje razen cestnega blata še maslobo od olja za mazanje in bencin. Oboje je travam škodljivo in učinkuje kvarno na njih rasto; nezdrava je krma tudi živi. ni, ki jo mora žreči, bodisi trava ali seno, na katerih je polno blata in oljnatih snovi. Seno se kadi, ker je polno blata. — Oceniti škodo se da le na licu mesta po večkratnem pregledu med letom, ko trava raste, ter med košnjo. Oddaleč je taka cenitev nemogoča. Dvomimo tudi, da bi uspeli, če bi sedaj zahtevali odškodnino, če niste že prej ponovno ugovarjali proti temu, da spušča tovarna voda na Vaš svet. Nikdo nima pravice samolastno odvajati vodo iz svojega na tuj svet. Tako ni smela niti tovarna spuščati pralne vode na Vaš travnik. Če ste to ves čas trpeli, ne da bi proti temu ugovarjali, je tovarna najbrž smatrala, da ste s tem zadovoljni. — Lahko pa vsak čas zahtevate od nje, da ona izpelje pralno vodo drugam. Najbolj pametno bo pa od Vaše strani, da sami napeljete zemljo na Vašo stran plota ter tako napravite jez, ki naj umazani vodi prepreči dotok na Vaš travnik. Ko se je ta dodobra ostilil in preden začne trava odganjati, prevlečite travnik z brano ali z železnimi grablja-

Na obroke prodano pohištvo. R. L. M. Po narčni žene državnega upokojenca ste napravili nekaj pohištva, ki se ga je zavezala plačati v štirih enakih obrokih. Polovico obrokov je plačala ter se nato s pohištvom vred preselila. Pri prodaji pohištva ste se domenili, da ostanje pohištvo Vaša last, dokler ni plačano. Vprašate, kako bi dobili plačilo, oziroma nazaj svoje pohištvo. — Če ste prodali pohištvo na obroke in sebi pridržali pravico, da odstopite od pogodbe, če ne bo v redu plačevala obrokov, potem ste Vi dolžni povrniti vse plačane obroke z obrestmi vred, kupec pa je dolžan, da vam vrne pohištvo in da vam plača primerno odškodnino za dosedanj rabo. Če ne bo zlepa šlo, boste morali pač tožiti. Za ta dolg na pohištvo ne morete tožiti moža, ker nakup pohištva se ne more smatrati za navaden gospodinjski izdelek, katerega je dolžan poravnati zakonski mož.

Gradnja skednja. F. R. Tudi za zgraditev skednja, ki bo stal na istem mestu, kjer je stal stari, ki ste ga podrli, si morate izposlovati stavbno dovoljenje županstva.

Brat v Ameriki. D. M. P. Brat je že pred vojno odšel v Ameriko in ni služil vojakov. Vprašate, če ima še kakšne obveznosti do vojne službe. — Ako je še vedno naš državljan, je do 40. leta starosti pridelen k operativni vojski in bi bil v primeru mobilizacije dolžan priti domov. Kje ga sedaj vođijo v evidenci in če so ga kdaj pozivali na večbo, ter če ga čakajo kakšne posledice, ker se ni odzval, morete najbolj zanesljivo zvedeti pri poveljstvu vojnega okrožja.

Drvarnica. I. R. L. Če je sosed zgradil drvarnico brez občinskega dovoljenja, bo že občina znala proti njemu postopati, ako zgrajba nasprotuje kakšnim javnopravnim predpisom. Vaši ugovori proti zgradbi so pa čisto zasebnopravna značaja in bi moglo edino sodišče na podlagi Vaše tožbe presoditi, v koliko so opravičeni. Zdi se nam pa, da boste težko dokazali, da ste zaradi drvarnice moteni v svojih pravicah. Strehe vendar ne popravljate vsak dan in ne verjamemo, da bi bila zaradi drvarnice poprava nemogoča. S požarom tudi v normalnih razmerah ni računati in samo zato, da bo v primeru požara mogoč prost obhod okoli hiše, sosed še ne bo dolžan prestaviti drvarnice, ki vendar stoji na njegovem svetu. Kar se pa tiče sence, pa bi bil Vaš ugovor le tedaj upravičen, če bi senca presegala običajno mero, kar pa gotovo ni primer pri drvarnici in vam bistveno kratila v kraju navadno rabo zemljišča (sobe). Premislite vse to dobro in potem se šele spustite v negotovo pravdo.

Davčna rubežen. I. A. P. Ako se za zarubljene predmete ne bo toliko dobilo, da bi se pokrili dolžni davek, Vas bodo za ostanek še v naprej rubili, dokler ni ves davek plačan.

Izvršba proti zaščitenemu kmetu. A. Z. Glasom občinskega protidela se zaščiten kmet. Upnik pa vseeno tirja od Vas plačilo obresti in vodi proti vam izvršbo. Sodišče noče ustaviti izvršbe in zahteva, da predložite potrdilo, da ste kmet. Prvo potrdilo se namreč nahaja v drugi instanci. Vprašate, če morate dobiti novo potrdilo od občine. — Če prvega ne morete dobiti in ga predložiti sodišču, je povsem jasno, da morate dobiti novo. Brez dokazov, da ste kmet in da spada ona terjatev, radi katere se vodi proti vam izvršba, pod zaščito, sodišče ne sme ustaviti izvršbe. Kakor smo že poročali, so vsa plačila zaščitenih kmetov, ki so zapadla v plačilo 15. novembra 1934, odložena do 1. septembra 1935.

Banovinski cestar. G. M. Prijavite spremembo rodbinskega stanja banovinski cestni upravi, ako cestni odbor tega ni vzel na znanje.

Najvišja obrestna mera. J. S. R. Pred dvema mesecema ste si izposodili nekaj denarja. Vprašate, kakšne najvišje obresti boste morali plačati. — Ako se glede obresti niste ničesar dogovorili, boste morali plačati od dneva zapadlosti posojila, ako ga ta dan ne vrnete, zakonite obresti, ki znašajo pri nas 5%. Dogovorjene obresti pa smejo znašati do 8%.

Sprememba kandidatne liste pri občinskih volitvah. F. T. Občinske volitve so bile razveljavljene in so razpisane nove. Medtem pa je umrl en kandidat na listi, ki je bila potrjena za prve volitve. Vprašate, kako bi popravili kandidatno listo. — Če se volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora razveljavijo in se odrede nove, ostanjejo kandidatne liste iste, kakor so bile potrjene za volitve, ki so bile razveljavljene. Ker je en kandidat Vaše liste umrl, je treba postopati po § 40 zakona

mi ter ga pognojite s Tomasovo žlindro ali s superfosfatom. Po teh gnojilih se bo trava zrasla in zgostila ter v bodoče dala zdravo klajo. Vi si pa prihranite prerakanje s tovarno, ker bi vam to najbrž pripravilo jezo in razprtijo, morda tudi škodo.

Pleskanje železnih obročev na vinski posodi. I. S. S. — Nameravate z rdečo barvo — minijem — prepleskati železne obroče vinskih sodov, ki so polni vina. Bojite se pa, da ne bi ta oljnata barva škodovala vinu, oziroma mu dala neprijeten duh. — Ni razloga misliti, da bi pleskanje železnih obročev z oljnato barvo škodilo vinu v sodih, ker to ne pride v dotik s njo. Tudi se vino ne more navleči vonja od barve. Vzlic temu vam svetujemo, da pleskate raje prazne sode, ker se tedaj da to delo bolje in temeljiteje izvesti. Pred pleskanjem je treba namreč obroče skrbno osušiti od rje, najbolje s kako krtačo od žice, če naj barva dobro drži. Tako snazene kakor tudi pleskanje se da pri prazni posodi lažje izvesti, ker se ta lahko poljubno obrača in dobro suši.

Preprečenje poleganja pšenice. K. R. N. — Radi bi vedeli vrsto pšenice, ki malo ali nič ne polega; oziroma tudi, kako bi domače vrste sejal, ne da bi padle, kakor dosedaj tako pogosto. — Takih vrst pšenice, ki bi nikdar ne polegla, ne poznamo. Pač pa so nekatere, ki manj polegajo, ker imajo kratko in krepko slamo. Med te vrste spada italijanska sorta »ardito«, ki ima rdeče, kratko, toda debelo stebeljce; nadalje tudi banatska »prolifik«, ki ga ima sicer daljšega, toda bolj trdnega. Sicer pa poleganje ni samo vrstna lastnost, ampak je to zelo odvisno od načina setve in gnojenja. Gosto sejane pšenice zelo rade polegajo, ker stebeljce ne dobi dovolj svetlobe, da bi se moglo krepko razviti; zato silij kvisku, pri tem oslabi in zlahka pade. Tudi gnojenje s hlevskim gnojem povzroča navadno, da setve poležejo. Hlevski gnoj ima namreč obilo dušika, ki silij k rasti, premalo pa fosforne kisline, ki utrdi steblo in slamo. Padanje žita se torej prepreči z redko setvijo in z gnojenjem s superfosfatom najrajši spomladi. Dobro učinkuje tudi prebravanje, preden odžene, ali pa prižiganje pred klavitvijo.

Vplivi na toščobno v mleku. V nedeljskem »Slovencu« z dne 10. marca, pod naslovom »Kmetijski nasveti«, se je v odgovoru »Vplivi na toščobno v mleku« vrnila tiskovna pomota v enem se naj prav glasi sledeče: Ze samo to do volj, kako zelo odvina je toščobnost mleka, od molzenja in kako važno je, da vsako kravo vedno čisto pomolžemo. Crtaj torej v dotičnem stavku od govora besedo »neodvisna« in napiši namesto nje besedo »odvisna«.

Pravni nasveti

o občinah in po § 4 uredbi o sestavi kandidatne liste. Po § 40 zak. o občinah je dopustna sprememba kandidatne liste, če od dneva, ko je bila lista potrjena, pa do dneva volitve kak kandidat umre ali izgubi pogoje, določene z zakonom. V takih primerih je izprememba dopustna do tretjega dne pred volitvami. Tako izpremenjena lista se preda iznova sodišču v potrditev po predpisih zakona o občinah (§ 38). Popravljeno ali izpremenjeno listo mora po § 4 uredbi o sestavi kandidatnih list podpisati najmanj polovica predlagateljev, ki so podpisali prvotno listo. Ogledite si dobro predpise zakona o občinah in citirane uredbe in po njih postopajte. Jasno je, da morate s popravljeno listo vložiti tudi pristanek novega kandidata. Ako sami niste povsem sigurni, dajte popravljeno listo v pregled osebi, ki se na zakonite predpise dobro razume. Kar se tiče volivnih imenikov, predpisuje § 26 omenjenega zakona, da se volji po volivnih imenikih, ki so sestavljeni po zakonu o volivnih imenikih. Zato ima po našem mnenju pravico voliti pri bodočih občinskih volitvah tudi oni, ki so bili letos v januarju uradoma vpisani, ker so dobili volilno pravico, in ne samo oni, ki so bili vpisani pri zadnjih volitvah, ki so bile razveljavljene.

Zgradarina od lastnega stanovanja. T. V. A. Vprašate, če ste dolžni plačevati zgradarino od hiše, v kateri ste imeli prej najemnika, sedaj pa sami v njej stanujete. Izučeni ste kovaške obrti, sedaj se pa pečate s poljedelstvom. — Hiše so zavezane zgradarine neglede na to, ali lastnik sam v njih stanuje, ali pa so dane v najem. Ako se pečate izključno s poljedelstvom, vložite prošnjo na davčno upravo, da Vas oprosti zgradarine.

Dijaški rok. F. M. Z dovršeno nižjo srednjo šolo še nimate pravice do devetmesečnega dijaškega roka.

Nezgodna zidanja. M. T. L. Ako vam je renta pravomočno določena, se obrnite na OUZD, kjer boste zvedeli, zakaj vam je še ne izplačujeta. Sicer bi pa mogli samo na podlagi spisov ugotoviti, kaj se mora še storiti, da dosežete svoje pravice. Iz Vašega pripovedovanja se namreč ne vidi jasno, če je odločba že končnoveljavna. Najbolje bo, da zberete vse odloke in dopise, ki ste jih v zadevi rente prejeli, in stopite na OUZD, kjer vam bodo povedali, kako je s celotno stvarjo.

Zastavljena obleka. I. L. V. Pred enim letom ste si izposodili 225 Din. Za ta znesek ste upniku zastavili skoraj novo obleko, vredno 1000 Din. Zavezali ste se pismeno, da vrnete dolg v teku enega meseca z zneskom 275 Din, če pa ne plačate, pa lahko upnik z obleko poljubno razpolaga. Med tem časom ste zboleli in bili več mesecev v bolnišnici. Ko ste hoteli upniku vrniti denar in rešiti svojo obleko, vam je rekel, da je obleko prodal ravno za Vaš dolg. Vprašate, če lahko zahtevate odškodnino za obleko. — Dogovor, da sme upnik z zastavljeno obleko po poteku roka poljubno razpolagati, je neveljaven, ker je protiven sami zastavni pogodbi in ni bil upnik opravičen, da je obleko prodal. Od upnika smete zahtevati odškodnino za dejansko vrednost po ceno prodane obleke.

Pobotanje dolga s hranilno knjižico. F. D. Samo polovico dolga v zaščiteni hranilnici morete pobotati s tujo hranilno knjižico in to samo tedaj, ako istočasno drugo polovico dolga plačate v gotovini.

Skrb za otroka. L. D. R. d. Do zdaj ste redno plačevali vzdrževalnino za svojo nezakonsko hčerko, ki je dovršila letos 14 let in živi pri svoji stari materi, ker ji je mati ob porodu umrla. Hčerko hočete dati izučiti v pletilstvo in bi radi, da bi stanovala pri Vas, stara mati pa hoče dati otroka za pestunjo, dokler ne bo sposobna za tovarniško delavko. — Če se ne morete sporazumeti, bo o bodočnosti otroka odločilo varstveno sodišče po zaslišanju vseh prizadetih. Kot nezakonski oče ste pač dolžni, da boste prispevali za primerno oskrbo in preskrbo otroka, dokler se ne bo mogel sam primerno preživljati.

Nezadovoljni dedič in zastaranje takšne obveznosti. C. P. Dediči so sporazumno dediščino precej nižje cenili, kakor je znašala njena prava vrednost. Sedaj se je eden od njih sprl z drugim in preti, da bo to prijavil. Kdo bo plačal kazni? Kdaj takšna obveznost zastara? — Na plačanje kazni bi bili obsojeni vsi, ki so sodelovali pri prikrivanju prave vrednosti zapuščine. Pri takšnih kaznivih dejanjih, ki se kaznujejo po zakonu o takšah in pristojnih, zastara dejanje v petih letih od dne, ko je bilo storjeno.

Uspehi in neuspehi na šahovskem turnirju v Moskvi

	Romanovski	Löwenfisch	Rjumin	Botvnik	Alatorcev	Goglidze	Lisicyn	Ragozin	Pirc	Kan	Lasker	Bogatirčuk	Čehover	Lilienthal	Flohr	Rabinovič	Spielmann	Capablanca	Menčíkova	Stahlberg	Točk	Mesto
ROMANOVSKI	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	0	1	1/2	1/2	1	1/2	0	1	0	1/2	1	1	10	VII-IX	
LÖWENFISCH	1/2	1	0	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	0	1/2	0	1/2	1	1	10 1/2	VI	
RJUMIN	1	0	1	0	0	1/2	0	0	1	0	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1	9 1/2	X-XIII	
BOTVINIK	1	1	1	1	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	13	I-II	
ALATORCEV	1/2	0	1	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	0	0	1	1/2	9 1/2	X-XIII	
GOGLIDZE	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1	0	9 1/4	X XIII	
LISICYN	1/2	0	1	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1/2	0	1	1/2	0	1	9	XV	
RAGOZIN	0	1/2	1	0	0	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	0	1	1	10	VII-IX	
PIRC	1	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1	1/2	0	1/2	1	0	0	1/2	0	1/2	1	7 1/2	XVIII	
KAN	0	1/2	1	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1	1/2	0	1	1/2	0	1	1/2	0	1	?	?	
LASKER	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1/2	12 1/2	III	
BOGATIRČUK	1/2	0	0	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	8	XVII	
ČEHOVER	0	1	1/2	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1	0	1/2	0	0	0	1	0	5 1/2	XIX	
LILIENTHAL	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	10	VII-IX	
FLOHR	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	13	I-II	
RABINOVIČ	0	1	0	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	0	1	1/2	1	0	9 1/3	X-XIII	
SPIELMANN	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1	1	11	V	
CAPABLANCA	1/2	1	0	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	12	IV	
MENČIKOVA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	0	0	0	0	0	1 1/2	XX	
STAHLBERG	0	0	0	0	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1/2	1/2	1	1	0	1	0	1/2	1	?	?	

Šahovski turnir v Moskvi, ki je bil en mesec središče pozornosti tisočev in tisočev šahistov in tudi nešahistov, je bil 15. t. m. zaključen. Vprašanja, kdo bo prvi, kako bo igral M. Lasker, Capablanca, Pirc itd. so sedaj rešena. Mnogi seveda z rešitvijo, ki jo je dal moskovski turnir, niso popolnoma zadovoljni. Za one, ki so pričakovali, da bo Botvink prvi in one, ki so bili za Flohra, je prinesel turnir še najidealnejše rešitev — kompromis. Vendar mnogi Flohrovi pristaši cenijo njegov uspeh še vedno višje, češ da ni nobene paritije izgubil. To je res, toda Flohrov uspeh kljub temu ni boljši, ampak prej nekoliko slabši kot Botvinkov. Vzemimo samo v račun prednosti, ki smo jih pripisovali obema konkurentoma pred turnirjem in pogledimo, kakšen vpliv so te prednosti imele. Flohru smo prorokovali uspeh predvsem zaradi njegove velike sigurnosti in izkušenosti, da ne omenjamo drugih odličnih sposobnosti tega fenomenalnega igralca. Obe prednosti sta pršli na turnirju do polnega izraza. Flohr ni izgubil nobene paritije, za kar se ima seveda zahvaliti svoji izkušenosti, ki ga je rešila iz par precej kolidiranih položajev. Na drugi strani pa smo Botvinku prorokovali uspeh predvsem, ker bolje pozna igro svojih rojakov, ki so bili na tem turnirju v večini. Ista prednost je odločila n. pr. l. 1925, ko je Bogoljubov zmagal na internacionalnem turnirju v Moskvi pred Laskerjem in Capablancami, kar je Bogoljubov tudi priznal. Na tem turnirju pa nasprotno vidimo, da ta Botvinkova prednost ni odločila. Če abstrahiramo rezultate, ki so jih dosegli ruski mojstri brez Botvinka proti inozemskim in obratno, torej če si mislimo, da je bil odigran turnir z osemimi inozemskimi udeleženci in Botvinkom, pridemo do rezultata: Botvink in Lasker 5 1/2, Flohr 5 itd. Iz istega vidimo, da omenjena okolnost, ki smo jo smatrali pred turnirjem za Botvinkov plus, ni prila prav nič do izraza in če bi pa prila, da bi bil Botvink sigurno vsaj eno točko pred Flohrom, Flohr torej ni mogel z vso svojo sigurnostjo, izkušnostjo itd. prebiti Botvinka, čeprav je bil ta pravzaprav nekoliko prikrašan. Oba, Botvink in Flohr pa tvorita po rezultatih tega turnirja sodeč, razred zase in sicer proti dr. Laskerju, Capablanci in Spielmannu radi svoje mladosti, proti ostalim pa radi svoje moči. Oba bi ugnali samo še Aljeih.

Najbolj razveseljivo in najbolj občudovanja vredno od vsega, kar se je na moskovskem turnirju zgodilo, pa je, da vidimo na tretjem mestu starega boreca dr. Laskerja. Da bo stari Lasker na tak način premagal starost in držal korak z mladimi, je bilo ob začetku turnirja malo verjetno. Večina je pričakovala, da bo proti koncu opešal. Toda Lasker ni popustil, ampak je s silno energijo vzdržal do konca in dokazal, da še vedno spada med najboljšje mojstre sveta. Zanimivo je, da je igral ravno proti koncu posebno močno in zelo verjetno je, da bi bil celo prvi, če bi turnir trajal še par kol.

Cisto drugače kot Lasker, nas je presenetil Capablanca. Pred turnirjem, ko je s sijajnim uspehom odigral simultanko v Pragi, Moravski Ostrovi in Varšavi, smo rekli, Capablanca je v odlični formi, prvo mesto mu ne uide. Tudi sam je pot-

val zelo optimističen v Rusijo. Komaj je dobro prestopil mejo, je dobil pošteno lekcijo v simultanki z ruskimi šahisti in potem še hujšo v prvem kolu turnirja v partiji z Rjuminom. Seveda se je potem zelo resno zavzel, tako da v Moskvi ni ravno doživel debakla, toda časi, ko so rekli, Capa pride, vidi in zmaga, so minili. Da je med njim in Aljeihinom razlika, postaja bolj in bolj jasno. Svetovno prvenstvo je najbrže izgubil za zmiraj.

Dunajčan Rudolf Spielmann je peti. Bil je v izvrstni formi in njegov uspeh številčno niti ni dobro izražen. Za svojo izvrstno igro bi zaslužil še več. V partijah se nam je pokazal zopet mojstra svojih najboljših dni in zaslužen priznanje in občudovanje za divje kombinacije, ki jih je po dolgem času znal zopet tako spretno pričarati na desko. Löwenfisch nas je presenetil in tudi nekoliko razočaral. V prognozah po prvi polovici turnirja smo ga stavili na mnogo lepše mesto. Kljub temu se je pa dobro izkazal in mu popuščanje v zadnjih kolih lahko odpuščamo. Takoj za Löwenfischem prideta za moskovski turnir značilni grupi. Trije mojstri, Lilienthal, Rogozin in Romanovski, imajo po 10 točk in morda se jim pridruži še Kan, če partijo s Stahlbergom remizira, če jo pa dobi, bo dobil Löwenfisch par. Vsi razen Romanovskega so prodirajoča mlada garda, ki je s svojo borbenostjo in idejami prinesla mnogo življenja v turnir. Romanovski je že starejši mojster, znan kot dober igralec, posebno pa kot teoretik in šahovski pedagog. Za visok nivo ruskega šaha ima velike zasluge. Štirje ruski igralci so dosegli 9 in pol točke. Altorcev, Goglidze in Rjumin so mladi in zelo nadarjeni igralci, o katerih bomo gotovo še mnogo slišali. Rabinovič je znan mojster, ker je igral z uspehom že tudi na zapadno-evropskih turnirjih. Isto kot o Alatorcevu, Goglidzeju in Rjuminu moramo reči tudi o Lisicynu, ki je dosegel sicer pol točke manj, toda prav nič ne zaostaja za njimi. Švedski prvak Stahlberg bi moral, po njegovih prejšnjih uspehih sodeč, biti bolj spredaj in ravno tako tudi Bogatičuk, ki pa se more pohvaliti vsaj z lepo zmago nad Botvinkom.

Jugoslovanski mojster Pirc nas je razočaral. Da bo na 18. mestu, tega nismo pričakovali in če bi se to naprej vedelo, bi vizuma za Rusijo gotovo ne dobil. Pirc je imel na tem turnirju zopet veliko smolo, ker se je moral boriti ne samo s težkimi nasprotniki, ampak tudi s fizično indisponiranostjo. Upamo pa, da bo kmalu zopet popravil ta neuspeh s kakim novim lepim uspehom na šahovskem polju. Čehover je predzadnji, ne smemo pa reči, da je slab igralec, ampak samo, da so drugi še boljši. Na zadnjem mestu vidimo svetovno prvakinjo gđ. Vero Menčikovo, ki pa je kljub temu, da je dosegla le tri remije, igrala dosti važno vlogo. Flohra je nepričakovano zadržala za pol točke.

Ostale podrobnosti tega izredno zanimivega turnirja nam kaže tabela. Seveda moramo poudariti še enkrat, da so številke zelo grob izraz za uspehe oziroma neuspehe posameznih udeležencev in bi rang-lista mogoče drugače izgledala, če bi upoštevali tudi druge okolnosti.

Frtaučku Gusl ma beseda

Jest na vem, kam uma pršli, če bo šlo tku naprej. Sam gnar pa gnar. Sej je vnder kej družga tud še na svet. Pa glih na gnar ma use tak pasjon, ke nam ga že tku na ush končeh manka. Sej sru-makem nč na zame-rem, če b pršli rad du kašnja gnarja, de b se lohka enkat du sitga naje-del. Buh jim pu-žegni. Ampak tu se

m pa na zdi prou, de se tak, ke sa se že usega preubjedel, tku pulja za gnar. In glih tak sa še ta nar hujš. Ke sa pa ta bugat usi glih in se na daja ud nubenga ubernažet, astin, jm pa na preustane nč družga, kokr de se morja usi bugatini spraut na reveže in jh mouzi.

Glih zadnč m je en moj prijatu, ke dela že več let u en fabrk, začeu sojga gspudarja na use viže hvalti, kuku je dobr s sojem delucem.

»A vas tud plačuje, kokr se šika?« sm ga jest prašu.

»No, za sila se že ževi. Jest mam pet dinarju na ura, ke sm že douh u fabrk in pa ke sm uženen, pa utroke mam. Drug, ke še nisa douh pr nemu u služb in sa še sami, maja pa neki mn. Če b na blu usak teden tulk eneh obcugu za brezposlene, za bedo, za bulniška blagajna, uslužbenskega dauka in kaj vem za kua še use, b na blu treba bi nkol glih lačen, saj kruha ne. Tku je pa že treba učaseh mal putrpet.«

»Pa ti tacga šefa še hvaleš, ke vas pesti stradat?« »Za tu ne. Ampak pusluši, de t use razlužim. Puglej, zadnč nas je use skp puklicu, pa nam je tkula guvuru: »Fantjet! Slab časi sa. Dragina je zmeri več. Dauki sa pršli že u stratosfuro, tku sa vesok. Bencin se je tku pudražu, de se člouk hmal na bo upu z autumobilam vozet. Radio se je tud za pet dinarju na mesec pudražu. Ja, lub moi, tešku je zdej za žiut na svet. No, pa jest useglih na bom nubenmu službe udpuvedu, če bote priđn. Usakmu bom mal plače znižu, pa bom lepu pučns rinl naprej.« Tku je pa lepu guvuru, de sa nam usm prše souze u uči. Ke je jejnju gspud guvori, je pa še usakmu pusebi u roka segu in se lepu ud nas puslovu. No, zdej pa rec, če ni tu en dobr gspud.«

»Jest na vem, če je dobr, ke ga se nism puku. Ti raj men puvej, če mate dost dela?« »Dela pa tulk, de morma učaseh še mal čez ura putegn.«

»No, pol pa na morm družga rečt, kokr de je vaš gspud zviti, ket kozi rug, vi ste pa bi naumen, ket teleta.«

»Ta je pa lepa! Puvej no, za kua?«

»Veš kaj, prjatelj! Prpouduj telet še tku, za kua je tele, pa bo usglih telet ustou. Ni nč za pumagat.«

»Pena z luč! Nkar tku naumen na čvekej. Za kua b pa mogli bi teleta, če s sojem gspudarjam držema. Tu je že res, de nas mouze, kulker nas more. Sej s na morma pumagat. Keder na bo mou kej za mouzi, bo že sam jejnju. A b bli kej na bulšem, če b mulo držal, koker ja je eden ud našeh delucu, ke nam je gspudar tku lepu pridgu. Prou nč b na mel ud tega. Se zamehurl b nas nazadne, pol b pa mel. Ce nimaš gnarja, s revež in moucat morš, pa putrpet. A misleš, de b se mi pusti kar tkula mouzi, če b s mogli pumagat? Nkol nel Kdur ma gnar, ma tud ublast. Sej veš, de je Buh reku

Takt in okus v ženski obleki

Med obema spoloma ne razločujemo le telesnih, ampak tudi duhovno-duševne značilnosti, ki ju razlikujejo drug od drugega. En kakor drugi spol ima svoje odlike, pa tudi pomanjkljivosti. Žena, kot fizično šibkejši del, bi v boju za obstanek prav gotovo podlegla, če bi ji Bog ne bil dal po naravi razne moči in sredstva, da te ovire premaga in jih celo z odličnostmi, ki so lastne ženskemu spolu, popolnoma zabiše.

Taka odlika ženskega spola v primeri z moško naravo je takt. Pravi ženi se tega takta ni treba šele učiti. Leži ji v naravi in v srcu. To nežno-čutje, ki tu varno presoja, tam posreduje, tam zopet prizanaša, tam zopet popušča in odpušča, pa govori tudi iz njene obleke in iz njenega obnašanja, da se zdi, kakor da tu prosi, tam ukazuje.

O taktu v ženski obleki bi se dalo napisati cele knjige. V prvi vrsti je ženi uspešni varuh. Kar bi imel ta takt povedati naravnost, to govori posredno po obleki. Taktno-skromna obleka je pri vsej lepoti in odlični obliki govoreč dokaz za ženo moralnost in za njen način življenja. Ženska obleka ni drugača in tudi drugače ne sme biti, kakor preoblečena morala. To tudi lahko dokažemo na zgodovini mode. Kadar in kjerkoli je kako ljudstvo popustilo v npravnosti, je bilo prvo, ki je z njo vred propadlo, — ženska obleka. Kjer pa je ljudska morala na višku, tam je tudi ženska obleka vzor takta in okusa. Tako lahko vzamemo žensko modo in žensko obleko za najzanesljivejši kulturni barometer.

V kakšnem razmerju pa sta ženski okus in ženski takt? Odgovorjam: Okus je vidni takt. Kar imenujemo okus v obleki, je deloma naravni dar, deloma pa premoč žene, da zna s svojim umetniško vzgojenim duhom izbirati sredstva za svojo obleko ne tako izreden način, da je zmožna, brez posebne vsiljivosti kot celota poudariti telesne in duševne odličnosti žene. Ta osebni okus za obleko je za vsako ženo največje važnosti za vsakršen njen nastop in za vse njeno udejstvovanje. Tudi je velike važnosti za njen vpliv, ki ga ima s tem na svojo okolico in še prav posebno za njen osebni vpliv na drugi spol.

Izprememba, ki jo daje nova moda ženski obleki, napravi ženo samo notranje in zunanje elastično in mladostno. Moda, tega ne moremo tajiti, pomlaja vedno celotno sliko žene. Novo razširja svoj vpliv povsod in vedno in zato tudi v modi. V novi obleki se čuti žena povsem drugo kakor v stari. Napetost, ki jo nosi nova obleka že kar v sebi, se razširja tudi ne samo na ženo telo, ampak tudi na duha in ga spravi v drug položaj. V novi obleki se čutimo podjetne in vesele, večkrat tudi pogumne in neustrašne. To pa prav dobro ve moda in prav zaradi tega tako pogostno menja obliko in način obleke.

Nihče ne more in ne sme ženi prepovedati, da bi se ne smela lepo in prikopno obleči. Tako v času blagostanja, kakor tudi v času krize in revščine dviga nova obleka okolico, če je le poduhovljena, če le govori iz nje takt in jo obdaja harmonija. Ženske obleke so lahko pesniško navdahnjene in polne poezije, kakor knjige sredinevskih samostanov. Vedeti moramo, da je ni mode in ne modela za obleko, ki bi je ženski okus in njene roke ne prikojile po svoje.

Brez premisleka hiteti za vsakokratno modo ni stvar žene, ki ima verski smisel. Vsaka žena, ki ji je na morali in veri sploh še kaj ležeče, mora — hočeš — nočeš — premisliti, kaj prav za prav predstavlja nova moda, ki ji jo kažejo v novih modnih časopisih in v modnih trgovinah. Vsaka nova moda je na prvi pogled zapeljiva in ima nekaj preti-

ranega, izživajočega v sebi. Toda skoraj nobena moda ni taka, da ne bi imela vendar nekaj dobrega. Iz nje je treba vzeti, kar je dobrega in še tisto izboljšati po svojem okusu, kolikor se največ da. Kričeče, izživajoče bo vsaka žena opustila; kajti izživajoče v modi je vedno vsiljivo za druge, in sicer na račun časti in ugleda žene, ki tako obleko nosi.

Obleka je tudi priznanje, tu priznanje notranjosti one, ki obleko nosi, tam priznanje njene odlične preprostosti ali dopastiželnosti. So ženske obleke, ki spadajo v področje najnižje umazanosti in šunda. So pa tudi ženske obleke, ki v srcu gledalca vzbude čuvstvo veselja, pa tudi duha spoštovanja za tisto, ki to obleko nosi.

Ženska obleka je in mora biti prikazovanje ženske notranjosti. Kako lepa in privlačna je žena, ki v duhu spoštovanja in lepote obvlada svojo obleko in ju tudi tako nosi.

MODNE NOVOSTI

Trije vzorci delavniških oblek za dekleta. Blago je solidno, pralno, kroji preprosti v izdelavi.

Poziv nameščencem in nameščenkam

Od tistega dne dalje, ko se je poživelo naše »Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije«, kažejo vse nameščenske organizacije vedno večjo aktivnost. Naenkrat so začele vse strokovne organizacije kazati velik interes za nameščence. Ene se približujejo nameščencem pod plaščem neutralnosti in načelne meglenosti, druge pa z odkritejšim licem. Nekatere so samostojne druge pa so očitno samo privesek delavskih strokovnih organizacij.

Naše društvo je ponosno na to, da je tako razgibalo zanimanje za nameščence. Še bolj pa nas veseli to, da nameščenci ločijo pravega prijatelja od nepravega in da odklanjajo navidezno nevrtnalve, v resnici pa katolištvu in slovenstvu sovražne organizacije in se vedno v večjem številu in vedno tes-

neje oklepajo naše samostojne katoliške slovenske strokovne organizacije.

Toda naše veselje bo popolno šele tedaj, ko bomo pod svoje okrilje zbrali vse naše zasebne in trgovske nameščence in nameščenske.

Ze sedaj vzbujajo naše društvo s svojim številnim in discipliniranim članstvom respekt in priznanje. Še večje uspehe bo pa želo, če bo moglo reči: Za menoj stoje prav vsi slovenski katoliški nameščenci.

Zato velja prav vsem ta naš poziv: Ne stojte ob strani, pridite in pomagajte nam in sebi, postavite člani naše organizacije, čitajte naše glasilo »Bodočnost«!

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije.

Delokrog obrtnega sodišča

Obrtno sodišče v Ljubljani je imelo do letošnjega leta važen pomen tudi za zasebne nameščence. Saj so se skoraj vsi spori med njimi in njihovimi delodajalci glede službenega razmerja razpravljali in reševali pred tem sodiščem. V letošnjem letu pa se je kompetenca tega sodišča bistveno spremenila, in zdi se nam važno opozoriti nato zasebne nameščence.

Naše najvišje sodišče Stol sedmorice oddelek B v Zagrebu je s svojo odločbo II. P 1080-33 napravilo glede pristojnosti obrtnih sodišč zelo važno spremembo. S to odločbo je namreč Stol sedmorice z uporabo § 434 obrtnega zakona obrtnemu sodišču določil oni delokrog, ki je v obrtnem zakonu predviden za razsodniške odbore; to se pravi, da je izločil iz kompetence obrtnega sodišča vse spore med delodajalci in osebjem, ki so mu poverjene važnejše službe, in spore, ki presegajo po vrednosti 12.000 Din. To prakso je uvedlo letos tudi obrtno sodišče v Ljubljani.

Praktično lahko izvajamo iz tega predvsem to, da je delokrog obrtnega sodišča postal na ta način veliko manjši, kot je bil poprej. Pred obrtno sodišče sedaj ne more več noben službojemalec, ki opravlja važnejše službe, kakor tudi ne more več tožiti pred obrtnim sodiščem na primer trgovski pomočnik, če njegov zahtevek presegajo 12.000 Din. Za vse te spore so odslej edinele pristojna redna sodišča.

Nikakor pa še ni točno rešeno vprašanje, kaj so to važnejše službe. Nedvomno opravljajo tako službo vodilni in višji uradniki v pisarnah in trgovskih podjetjih. Praksa bo pokazala, kdo prav za prav spada pod ta pojem. Eno pa je gotovo, da

je za večino nameščencev obrtno sodišče zgubilo tisti pomen, kot ga je doslej imelo.

Prostovoljno nadaljevanje članstva pri Okrožnem uradu

Marsikdo bi rad ostal član Okrožnega urada za zavarovanje delavcev tudi po izstopu iz obrata. Ali je to mogoče?

Seveda je to mogoče. Od vsakega takega člana pa se zahteva, da v štirih tednih po izstopu iz obrata plača Okrožnemu uradu vse dospele prispevke, t. j. tisti znesek, ki ga mora sicer plačevati delodajalec. Tak član ostane član, dokler biva v okrožju naše države in plačuje dospele prispevke. Pravice člana, ki prostovoljno nadaljuje članstvo, so popolnoma enake pravicam člana, ki opravlja zavarovanju zavezano delo. Ima torej pravico do zdravstva, zdravi, zdravstvenih pripomočkov, bolnišnice, hrane in t. d.

Priporočamo se, da naj oni, ki žele prostovoljno nadaljevati članstvo, poleg plačila tudi sporoče Okrožnemu uradu to svojo željo, da Okrožni urad ve, v kakšen namen je bil denar poslan.

Kultura

»Socijalna Pravda«, glasilo hrvatskih katoliških delavcev, prinaša v zadnji številki zanimiv članek: Delavske zbormice — socialistični raj, in dokazuje da je uprava zagrebske Delavske zbormice neverjetno draga. Poleg tega opozarja na članke: Naloge delavskih sindikatov v gospodarstvu, Druga oblika socialkomunistične vstaje v Avstriji, Pravica na plačo za časa boleznit itd. List izhaja enkrat na mesec in stane Din 10 na leto. Naroča se v Zagrebu, Senoina 30.

padu. Ti s m zdej šele uči udperu. Zdej šele tud pulitka zastopem. Zdej šele vem, za kua morma reveži moucat in s u pote sojga ubraza kruh služet. De b s lepu s pulitka tud reveži žiher kašn kos kruha zaslužil, tu ja na gre. Za tu sa ja djuh gespudi tle. Pulitka b se srec tud revežem fajm prelegla, ke se ni treba zraun putit. Pa ud pulitke tud žulu ni še nubeden dubu, kulker je men znan, saj na rokah ne. Pa kaj čma? Če b mou Adam že tekat autumobil in biu prou napucan, ke ga je Buh štrafu, b blu pa dons use drgač. Pol b pa mi reveži kumandiral, bugatini b se mogli pa putit za nas, kokr se morma mi zdej zajne. Oh, škoda! F. G.

Sport naj vzgaja može!

V povojni dobi je disciplina zelo padla in mladina se nikakor ni mogla zvesti v to, da bi bila pokorna, kaj šele, da bi prostovoljno ubogala in poslušala svoje voditelje. Dolgo časa je prešlo, preden se je naša mladina zopet privadila biti poslušna in da se je navadila na red, ki je pri vsakem sportnem klubu prvi predpogoj, če hoče doseči kake uspehe. Poleg tega pa imamo vse polno sportov, ki zahtevajo zvršen red in discipline še veliko porcijo skupnosti in katerih si brez te sploh ne moremo misliti. Zato mladine dolgo ni bilo mogoče pripraviti v sportne vrste, temveč je raje uganjala divji sport brez nadzora, kjer se je lahko nemo, teno izživljala sebi in drugim v škodo. Še danes imamo polno takih divjih sportnikov, ki nočejo v sportne vrste, ker jim disciplina in red kratkoma ne dišita. Oni pač ne marajo pokorščine, sploh ne prenese nobene kritike in svarila, ampak gredo svojo pot naprej. Ko pridejo taki sportniki potem v praktično življenje, pa je jo! Vsako delo jim je preveč, nihče in seveda tudi šel jim ne sme ničesar reči, Bog varuj, da bi se morda starši »drznili« posvariti takega svojeglava. S takimi ljudmi je vse življenje velik križ in malokateri se potem v življenju toliko popravi, da bi postal vreden član človeške družbe.

Sportna društva imajo veliko možnosti vcepiti svojemu članstvu disciplino, pokorščino ter smisel za red in podrejenost. Sportnike je treba tako vzgajati, da se bodo vedno in povsod zavedali, da častno zastopajo barve kluba, h kateremu pripadajo. Tako mora biti vedno in povsod, na ulici kakor v lokalni, v javnosti kakor v ožjem krogu. To velja še prav posebej, kadar smo na igrišču. Vedno moramo slediti naročilom svojega vodje ter vselej zavzeti mesto, ki nam ga on odkaže. To je vzgoja, taka je disciplina. Vodja mora biti napram vsem članom v tem pogledu neizprosni in če gre tudi za tako zvane »kanone«. Ti ravno največ grešijo, ker mislijo, če so boljši od svojih klubskih tovarišev, da smejo imeti zato kake predprave. Prav nasprotno: oni morajo biti vsem za zgled. Tu mora vodja krepko držati vajeti v rokah.

Vzgoja mož pa je dalje potrebna tudi med članstvom, kadar je samo med seboj. Ta obstoji v podrejenosti in v izpolnjevanju naredb vodstva kluba. Princip vsakega vodje, kateremu smo na občnem zboru poverili vodstvo kluba, je, da se vsi klubovi člani podredijo njegovemu vodstvu in ga ubogajo. In tudi tedaj, če kakemu delu članstva kaka stvar ne prija, je treba z ozirom na vzgojni moment in z ozirom na disciplino molčati. Nič ni lažjega kakor disciplino in red rušiti, ker opoziciji proti vodji je prav lahko ustvariti, toda vzgajati ljudi v dobre sportnike, pa je težko. Zato moramo gledati, da tudi v tovariškem krogu v lokalni občini tako disciplino, kakor na igrišču.

Da vcepimo članstvu smisel za pokorščino, moramo uvesti posebne ure, v katerih se prav nalašč vadimo v tej potrebni panogi človeškega življenja. Uspeh pa bo seveda samo tedaj zagotovljen, kadar vsi člani z veseljem delujejo pri stvari in se prostovoljno podredijo vodji. Pa tudi na družabnih večerih in ob drugih takih priložnostih je treba poudariti podrejenost, kar se mora izvesti neopaženo in neprisiljeno. Za take prilike so zelo primerni mladinski večeri, na katerih je treba zlasti poudarjati potrebo discipline in pojasniti, da se le, ta lahko in mora od vsakogar zahtevati.

Vzgoja h pokorščini in disciplini v klubu pa ne sme biti nekaj primoranega, nekaj prisiljenega, da bi morda to izgledalo kakor kakšna diktatura, temveč mora biti veselo in prostovoljno uboganje boljšega, izkušenejšega, spretnjšega, prosovolna podrejenosti za splošen dobrobit vsega kluba, h kateremu smo prostovoljno pristopili. Tako je treba razumeti možko vzgojo, tako jo mora vsak sportnik izvajati v svojo korist ter v korist kluba in vsega ljudstva.

★
SK Korotan razpisuje prvi medklubski tab-tenis turnir za preločni pokal, ki bo 24. in 25. marca. Interesenti za turnir zvedo vse podrobnosti iz razpisa pri svojih klubih.
Danes ob 15 na igrišču Hermesa prijateljska nogometna tekma Hermes-Svoboda. Vstopnina prosta.
Zdravstveno-vzgojni odsek LNP bo v kratkem zopet prišel s predavanji.
Crosscountry za prvenstvo države bo telos dne 7. aprila v Celju.
Celjski nogomet. Prijateljska tekma med SK Svobodo iz Maribora in SK Olimpijo bo danes ob 15 na olimpijskem igrišču v Guberju. — Na praznik sv. Jože'a bo ob 15.30 na Glaziji prijateljska tekma med SK Celjem in SK Atletiki. Ob 14 bo predtekma.
Po poročilu z dne 16. marca je smuka ugodna v naslednjih okoljih: Kranjska gora, Bate-Planica, Bistrica-Bohinjsko jezero, Poljuna, Senjorjev dom, Mozirska koča na Golteh, Velika Planina, Krvavec, Triglavsko pogorje (odprte koče: Koča pri Triglavskih jezerih, Dom na Kredarici, Staničeva koča).

Narodne avbe
dajo manifestacijo največji izraz
svečanosti. Izdeluje in prenovi jih
modi tka **SLABINA MARIJA**
Gospodska 5 — Ljubljana

Debečo diskalno napravo
skoro novo aparat in večjo zalogo
čik, le malo česa rabljeno, ceno
prodam. Naslov pove uprava „Slo-
venca“ pod „Debečo“.

Kdor je malokrven, bled
in sploh lebeča /drava, naj uori bli najnovejši zdravilno specialitet, ki se imenuje **FERRO OVIME**. — Zdravilo sredstvo in zel dobro zdravilo poleg kima za vse one, ki stanojo po nezdravih, mo vrnih kraih, »jer tri mlado in staro na ma arji in drugih infekcijskih boleznih — **»FERRO OVIME«** deli izreden apetit (dobro vajo do jedi) kaj naglo osveži sebo, ki je je ka a bo- lezen naravna zdrave. Za do er uspeh zadostujejo dve do tri stele. — **»FERRO OVIME«** B. danovi a, ki jih razpisa po pošti mr ph A. Mrkuč, lastnik lekarni Bogdanovič v Mestaru — Cma i st k mci: 40 Din franco po t in i — Dobiva se v lekarnah.
Ogl. reg. pod SBR 668/32

ZAHVALA. Za mnoge in iskrene izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izdubi naše iskreno ljubljene hčerke in sestre, gospodične

MARIJE RIBISL
izrekamo vsem najpristržnejšo zahvalo. Prav pristrčno pa se zahvaljujemo čast. duhovščini, g. dr. Macarolu ter vsem prijateljicam in znancem. Najpristržnejše se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, kakor tudi vsem, ki so spremili našo drago pokojnico na zadnji poti. — Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.
Limbuš, Celje, Vojak, 16. marca 1935.
Zalujoči starši, bratje, sestre in svakinja.

ZA VEDNO NAS JE ZAPUSTIL NAŠ ZLATI ATEK
IVAN ČUČEK
VIŠJI ŽELEZNIŠKI REVIDENT V POKOJU
POGREB V NEDELJO 17. TM. OB 1. 3 URI IZ VRHOVČEVE UL. 3 (TABORI) NA POKOPALIŠČE V ŠTEPANJCI VASI.
ZADUŠNICA V PONEDELJEK 18. TM. OB 8. URI V CERKVI SV. PETRA V LJUBLJANI.
JANČKA, ROJ. PL. KLEINMAYR
JANEŽ, VOJKO, MILE MELITA, TATJANA, SONJA, BOŽENA, VLASTA, INE
LJUBLJANA, 16. MARCA 1935.

ZAHVALJUJEM
se vsem, ki so se spomnili mojega dragega pokojnega moža
IGNACIJA MEDVEDA
ob njegovi smrti in mu na kakršenkoli način izkazali svoje spoštovanje. Številna duhovščina je rajnika spremila do groba, pojoč mu spev večnega miru v usmiljenju božjem; pevci-železničarji so se z žalostnimi posloviili od svojega stanovskega druga; g. Kovačik je na grobu počastil njegov spomin s toplo besedo; izredna naklonjenost šefa novomeške prog. sekcije g. ing. F. Urbasa in njegovega uradništva je omogočila tako lep pogreb, pokojnikovi prijatelji pa so od vseh strani prihiteli na njegovo zadnjo pot; kateri niso mogli, so se ga pismeno spomnili.
Vsem Bog plačaj!
Z molitvijo in dobrimi deli, ki sežejo onkraj groba, se spominjamo blegega pokojnika tudi v bodoče.
Novo mesto, dne 16. marca 1935.
MARIJA MEDVED - ŽENA

LEPA SVILA
po Din **10⁰** meter
se dobi v **TRPINOVEM BAZARJU**
MARIBOR, Vetrinjska ulica št 15

Naprodaj
parna žaga
s parketarno in tovarna za pile, v neposredni bližini železniške postaje Mirna na Dolenjskem, s pripadajočim inventarjem: 2 parna stroja, 1 dinamno s stikalno ploščo, 1 polnojarmenik, 1 benecanka, 1 krožna žaga, 1 dekopirna žaga, 1 generator, razni stroji za izdelovanje pil in parketov, pripadajoča predležja in jermenje ter razno orodje. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Parna žaga« št. 2889.

Javna sodna dražba hotela
Dne 28. marca 1935 bo dražba hotela »Metropol« v Novem mestu.
Hotel je nova dvonadstropna stavba, opremljena z vsem modernim konfortom, ce tralno kurjavo, toplo in mrzlo vodo, hladilno napravo, garažami, gostilniškimi prostori, verando, 16 kompletno opremljenimi sobami in kompletnim stanovanjem.
Natančnejše informacije se dobe pri Ljubljanski gradbeni družbi, Ljubljana, Slomškova ul. 19.

Naprodaj
usnarna v Mengšu
sredi trga, ob glavni cesti, s pripadajočim inventarjem: 1 motor na transmisijo, 1 cepilni stroj za kožo, 1 stezalni stroj za usnje, 1 sod za strojenje kože, 1 sod za izpiranje kože, cementne in lesene kadi ter razno orodje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Usnjarna« št. 2888.

Aromatizirano
RIBJE OLJE
brez neprijetnega duha in okusa, posebno priporočljivo za otroke, se dobi
v lekarni **„Kuralt“**
Gospodsvetska cesta 4

Hrast, gaber, jelšo in brest
hlode v večji količini
oddaja velika občina
Murska Sobota

USNJE
in vse čevljiarske potrebščine, dalje
veliko izbiro kruponov, boksa, laka, ševroa i. t. d. nudi po najnižjih cenah
trvdka
FRANC ERJAVEC
trgovina usnja
LJUBLJANA, STARI TRG 18
Zaloga damskih torbic, aktovk, nahrbtnikov, denarnic, potovalnih kovčegov i. t. d.
Na drobno! Na debelo!

Gumbe
za perilo, kostume, plašče, suknje, obleke itd.
D. M. C. in C. M. S.
predmete kakor prejico za vzenje v štrcnah in klopkih, Mouline, trakov, čipke, vzorčno, suknec, lastiko, svilo kronsko, Primo, Adler, Semperbene, damsko perilo, kravate, ovratnike.
Dišeče mlo
sobno čisto Kalodont, Odol, Klorodont, prašek, ščetke, vazelina za roke.
Nogavice
damske, moške, otroške in rokavice v veliki izbiri nudi po najnižjih cenah
OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
Pred skolio 15.
Na debelo! Ogled brezobvezno. Na drobno

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNAL
SOLSKA ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.
NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

M. DRENIK
Ljubljana, Kongresni trg 7
Največja zaloga ročnih del in materiala. R'zbe za avbe in zavijačke ter vse pripadajoče: zlate niti, luskin ce, zrnca i. t. d. Zlati in rožasti trakovi ter čipke vseh vrst. Pasovi, stare in nove avbe, zavijačke in rute vedno v zalogi.

—
Naša srčnodobra, nadvse ljubljena mati, stara-, prastara mati in teta, gospa
Ana Rodé roj. Likovič
je danes, dne 16. marca ob pol 2 popoldne po dolgem in težkem trpljenju previdena s tolažili sv. vere, v 87. letu starosti Bogu vdano zapustila to dolino solz in odšla k nebeskemu Očetu po zasluženno večno plačilo.
Izmučeno telo nepozabne matere prepeljemo v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 4 popoldne izpred hiše žalosti, Mariborska cesta, na okoliško pokopališče in ga istotam izročimo materi zemlji.
Maša zadušnica za blagopokojno se bo brala v sredo, ob 7 zjutraj v cerkvi Sv. Danijela v Celju.
Vsem pa, ki so jo poznali, prosimo, da jo ohranijo v prijaznem spominu in za pokoj njene duše molijo
Celje, dne 16. marca 1935.
Dolfe, Tonči, Viktor, sinovi; Marija Vodnik, Ela Glisč, Fani Rotman, Julči Martincič, hčere in ostalo sorodstvo.

Pozor! SAMO KRATEK ČAS! Pozor!

ODPRODAJA MANUFAKTURE!
Znižali smo cene radi odprodaje pri vsem manufakturnem blagu do
v TIVAR prodajalni Sv. Petra cesta šte. 26
nasproti hotela „Balkan“ — ter navajamo nekaj primerov:

	Din	Din		Din	Din
Rips volneni 150 cm širok od	78.—	na 45.—	Bemberg-svila, vzorčasta od	57.—	na 25.—
Rips volneni 150 cm širok od	55.—	na 60.—	Valour za damsk. plašče od	77.—	na 35.—
Volneni puplini od	52.—	na 20.—	Kamgarn angleški		
Svileni puplini za			za moške obleke od	77.—	na 150.—
damsko perilo od	18.—	na 10.—	Kamgarn češki od	77.—	na 90.—
Pique za damske obleke od	77.—	na 15.—	Švicarski etamin 150 cm od	77.—	na 24.—
Crep de chine od	77.—	na 20.—	Švicarski etamin 110 cm od	77.—	na 14.—

Druga blaga in ostanki najceneje.
Pri nakupu preko Din 500.— še 5% popust. — Prepričajte se v naši trgovini brezobvezno o kvaliteti ter ceni blaga. — Prepričani smo, da se boste poslužili ugodne prilike.
Istčasno Vas opozarjamo na naše znane poceni TIVAR-OBLEKE že od Din 170.— naprej ter naše neprimerno Hubertus plašče.
Izkoristite ugodno priliko!

Nastopajoče leto — nova moda

Maja

NANULE

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je po težkih mukah umrla naša srčno ljubljena teta, gospa

Marija Vilfan
roj. Jaroš

vdova po višem davčnem upravitelju

v 83. letu starosti, previdena s tolažili svete vere.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 17. marca 1935 ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže drž. splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 16. marca 1935.

LUIZA LOVSIN ROJ. VESELA.

Naznanjamo žalostno vest, da je naša predobra soproga, sestra, teta in svakinja, gospa

Ana Gajšek
fotografinja

v soboto, dne 16. marca, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 18. marca 1935 ob pol 3 popoldne iz Zavetišča sv. Jožeta na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. marca 1935.

Žalujoči soprog in ostalo sorodstvo.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Šivalni stroji od Din 1600⁰⁰ naprej.
Otroški vozički od Din 300⁰⁰ naprej.
Dvokolesa 850⁰⁰ naprej. — »SACHS«
mo-orj od Din 5000⁰⁰ naprej pri
»TRIBUNA« F. Batfel, Ljubljana, Karlovska c. 4.
Ceniki franco!

Prodaja posestva

Proda se iz proste roke ali najpozneje 24. marca 1935 na javni dražbi v Dolnjih Retlah posestvo umrlega Primožiča Antona. Posestvo meri 18 ha, je lepo zaokroženo in poslopija v najboljšem stanju. Posestvo leži ob državni cesti, blizu železnice in trga Velike Lašče. — Proda se na drobno ali skupaj. Izklicna cena skupaj 116.000 Din, plačljivo deloma v gotovini, deloma s prevzemom dolga ali s hranilnimi knjižicami.
Vea pojasnila daje upravnik mase Hanžič Ivan, javni notar v Velikih Laščah.

Poslušajte!

Vzorec popo'nom novega sromladnega in letnega braga za moške in ženske obleke in razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni. Pišite še danes na Trgovski dom Sternecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete. Cene vsemu bagu mečjo znižane, iz bira pa ogromna. Prepričajte se!

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK
Celje št. 18

Inserirajte v »Slovencu«!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Spretne roke.
Ako naj uspe, mora sodelovati tudi glava — svetla glava na Dr. Oetker-jevim pecilnim praškom!

All se hoče te svojega revmatizma, protina osvoboditi?

Trganje in sbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, sbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti. Ker se sicer boletine še stopnjujejo.

Nudim Vam
sredstvo, ki razkrajja sečno kislino, pospešuje izmeno snovi in izločevanje

domače zdravljenje s pitjem

Sredstvo je umetno pripravljeno strogo po naravi iz čudovitega zdravilnega vreca, ki ga je podarila dobra mati narava.

Pišite mi takoj in dobili boste povsem zastopni poučno razpravo.

Pošto zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.,
Michaelkirchplatz Nr. 13 Abt. H 303

ZAHLVALA. Povodom prerane smrti našega ljubljenega

LEOPOLDA JAKA

nas veže dolžnost iskrene zahvale vsem, ki so nam v težkih urah njegove bolezni in smrti stali ob strani. Predvsem g. primariju dr. Lavriču, ki se je za bolnika toplo zavzel z vsemi svojimi izrednimi zdravniškimi sposobnostmi, dalje vzornemu vodstvu Slajmerjevega doma, neverjetno požrtvovalnim zavodnim č. sestram, preč. gg. oo. prov. dr. Gvidonu Rantu in p. dr. Romanu Tomincu za tolažbe obiske in duševno tolažbo, g. šentpeterskemu župniku Petriču in njegovi asistenci za opravilo cerkvenih obredov, vsem udeležencem pogreba, odličnikom, zastopnikom občinskega sveta, magistratnim uslužbencem, narodnemu ženstvu, uradništvu TPD, vsem številnim pokojnikovim prijateljem, znankam in znancem, ki so mu obsuli njegov prezgodnji grob z venci, planinskimi in poljskimi cvetkami, in ne nazadnje vsem pevcem ljubljanskih pevskih zborov, ki so pod vodstvom skladatelja g. Zorka Prelovca v zadnje slovo zapeli žalostinke. Vsi prejmite našo najglobljo zahvalo, zlasti tudi za vse ustmeno in pismono na nos naslovljene izraze sožalja in sočustvovanja. Sv. maša za dušnico za blagopojnim našim Poldetom bo v ponedeljek, dne 18. marca ob 8 zj. v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, dne 15. marca 1935.

Globoko žalujoča žena Pepca in vse ostalo sorodstvo.

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO V LJUBLJANI je najcenejši nabavni vir. Kdor hoče dobro sebi in drugim, postane član in odjemalec.

Primož Trubar

Listek »Primož Trubar«, ki ga danes pričejamo, je v svoji brezprimerni pridnosti spisal duhovni svetnik in zlatomašnik g. Jožef Lavtižar, ki že od l. 1896 pase ovčice v Ratečah. Gospod svetnik bo letos dopolnil svoje 84. leto in bo 11. septembra obhajal svojo biserno sv. mašo. Zato moramo njegov neumorni duh tim bolj občudovati, ko vidimo, da niti v tako visoki starosti — vsaj po letih svojega rojstva — ne odloži peresa, ampak marljiv ko čebela z nepopisno ljubeznijo do zadnjega skuša bogatiti našo slovensko knjigo. Zato bodo naši bralci gotovo z zanimanjem zasledovali »Primoža Trubarja«. — Opomba uredništva »Slovenec«.

PRVO POGlavJE

Ogrožena cerkvena edinost.

Nemški menih doktor Martin Luter je povzročil leta 1517. hud verski razdor, ki je naredil v mnogih deželah veliko škodo in se prikazal tudi med Slovenci.

Luter je bil rojen 10. novembra 1483 v mestecu Eisleben na Nemškem. Oče in mati sta bila iz preprostega naroda. O svojih stariših poročja Luter takole: »Moj oče je bil reven delavec, mati je morala sama vsa drva znositi na hrbtu domov in veliko trpeti, da nas je izredila.« Deček je kazal precejšnjo nadarjenost, imel izvrsten pevski posluš in lep glas. Po dovršenih nižjih šolah se je odločil za pravne študije in odšel na vseučilišče v Erfurt. Toda ni imel obstanke. Ko je ob hudi nevihti treščilo prav blizu njega, da ga je strela omamila in nekoliko ranila, je smatral ta dogodek kot svarilo z neba. Se enkrat je v živahnem petju preživel z mladimi tovariši veselo noč, potem pa jim je povedal, da bo vstopil v samostan. »Danes me še vidite« — jim je rekel — »jutri me ne boste več.« Vsi odsveti so bili zamen. Prijatelji so ga naslednje jutro žalostni spremili do samostanskih vrat. Luter je bil sprejet v avguštinski red v mestu Erfurt. Druga ni vzel s sabo kakor pesmi Virgilija in Plavtove šaljivke. V samostanu je dovršil bogoslovje, napravil redovne obljube in bil posvečen v mašnika.

Pravijo, da je bil v začetku zelo pobožen in še pretirano tankovest. Poleg tega se je tudi telesno pokoril in kljub temu še dvomil, bo li zveličan. Samostanski bratje so mu prigovarjali, naj ne upošteva toliko svojih slabosti, temveč naj se zanaša na božje usmiljenje.

Posebno naklonjen mu je bil njegov predstojnik, avguštinski provincijal pater Filip Staupitz. Ko je napravil Luter doktorat iz bogoslovja, mu je Staupitz oskrbel profesorsko službo na vseučilišču v Wittenbergu. Tukaj je imel Luter veliko slušateljev, ki so posebno cenili njegovo govorniško nadarjenost. Kadar je on pridigoval, je bila vselej polna cerkev. Kdor je imel priložnost slišati mogočnega govornika Lutra, ni mogel ostati brez posebnega vtisa. Nekatere je njegova beseda kar očarala. Zal, da ni imel stalnega značaja. Omahoval je sem in tja ter polagoma postal hud nasprotnik katoliške cerkve. Njegove dobre lastnosti so bile: veselje do dela, učenost in pogum. Po drugi strani pa so bile dobre lastnosti otemnjene s tem, da je bil zelo trmast, sirovo šaljiv in hudo sovražan tistim, ki so mu kakorsihodbi nasprotovali. Kratko bi ga ocenili s tem, da je bil nedosleden in zagoneten človek. Glavna napaka pa je bila ta, da ni poznal ponižnosti in krščanske ljubezni. Iz tega si lahko razlagamo vse, kar je pozneje sledilo njegovemu delovanju. Ni čuda, ako pride človek s takim značajem v nasprotje s samim seboj in z drugimi ljudmi.

V samostanu ni našel zadovoljnosti. Poprejšnja gorečnost je ginjevala bolj in bolj, pa ne le ginjevala, temveč se sprevergla v popolno brezbriznost. Iz poslednje je nastalo sovraštvo samostanskega življenja in redovnih obljub. Konec je bil upor zoper Cerkev in njenega poglavarja, o katerem je Luter trdil, da ga sploh ni treba. Ni pa pomislil, da kjer neha predstojnikova veljava, neha tudi vsako urejeno društvo.

Edini, ki bi bil mogel Lutra pripeljati na pravo pot nazaj, je bil njegov redovni predstojnik in očetovski prijatelj pater provincijal Filip Staupitz. Ta je vse storil, da bi zlomil Lutrovo trmo in preprečil njegov odpad od cerkvene edinosti, toda njegov trud je bil brezuspešen. Luter je korakal kot nerazsoden fanatik dalje in dalje in boji zoper katoličanstvo.

V cerkveni zgodovini se ponavlja vedno stara skušnja, da izhajajo verske zmote iz osebnih nazorov in iz značaja dotičnih krivovercev. Tako tudi pri Martinu Lutru. Omenili smo že njegovo svojeglavnost. Ko je hodil še kot deček v domačo šolo, je bil kaznovan 15-krat zaporedoma zaradi neugnanne trme. Zato tudi pozneje ni pomagalo nobeno svarilo več. Možno ni poznal uklonitve duha boljšim spominom in ostal trdovraten do konca.

Takrat je vladal sveto Cerkev papež Leon X. (1513—1521). Bil je iz imenitne florentinske rodovine Medici, zelo izobražen mož in izvrsten državnik. Podpiral je znanstvo in umetnje, povsod zbral rokopise ter ustanovil dragoceno knjižnico. Po svojem predniku papežu Juliju II. je nadaljeval zidanje nove cerkve svetega Petra v Rimu. Za to delo je potreboval veliko denarja. Skušal ga je dobiti na ta način, da je razglasil cerkvene odpustke. Dobi naj jih vsak, kdor podari po prejemu zakramentov kako miloščino za cerkveno zidavo. To gotovo ni bilo nič napačnega. Zakaj naj bi verniki ne prispevali k zgradbi prve in največje hiše božje vsega krščanstva?

Na Nemškem so oznanjevali odpustke duhovniki dominikanskega reda. Med njimi se je posebno odlikoval pater Tecelj. Razlagal je ljudem bistvo cerkvenih odpustkov, to je: odpustčenje časnih kazni, ki je bil greh že poprej odpuščjen pri spovedi. Povedal jim je, da mora biti vsak, ki hoče dobiti odpustke, v milosti božji in opraviiti določeno dobro delo. Določeno dobro delo pa je bilo v našem slučaju to, da podari dotičnik nekaj miloščine za zidanje cerkve svetega Petra. Nasprotnikom, ki niso hoteli pripoznati pravega pomena odpustkov, je bila seveda dobro došla vsaka prilika, da so delali neumestne opazke v ti reči. Razširjena je bila na primer sledeča ogabna žaljivka:

Wenn der Pfennig in dem Beutel klinget,
eine Seele in den Himmel springt.

O domikancu Tecelju pa so šaljivo pripovedovali, da se pripelje v vsako mesto ob slovesnem zvonjenju v odprtem vozu z dvema kovčegoma. V enem, da ima listke za odpustke, v drugem pa pobira denar zanje.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Mali krogarni
Sporilni seviljoi
za tunc oblice
R. MIKLAVC
pri školu
Ljubljana
Lingajeva ul. - Pred školjo 3

Službe iščejo

Kmečki fant
pošten, priden, nekadilec, vojašine prost, išče mesto službe za trajno ali stalno. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2918. (a)

Kmečko dekle
išče službo. Vajena vseh hišnih del in kuhe. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2917. (a)

Organist-cerkvenik
dobro izveščan, išče službo, ki bi bila po možnosti združena s tajništvo posojilnice ali s službo občinskega služu. Vešč v vinogradništvu, sadjarstvu in gospodarstvu. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2921. (a)

Trgovska pomočnica
vajena tudi gospodinjstva in gostilne, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pod šifro »Poštena« št. 2905 upravi »Slovenca«. (a)

Organist in cerkvenik
išče namestnika radi odstopnosti vojašine 18 mesecev. Mlajši imajo prednost. Oženjeni izključeni. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« št. 2928. (a)

Dekle
vajena hišnega dela, otrok in kuhe, stara 35 let, išče službo. Gre v mesto ali na deželo. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2919. (a)

Čitatelj! Važno!
Hudo je iti v svet, če človek ne ve kam! Vajen sem vsakega kmečkega dela, grem pa tudi za službo ali kaj podobnega. Zagotavljam največjo pridnost. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2858. (a)

Slov. stenografinja
strojevska, z večletno prakso v trgovini in pisarni, vajena finih ročnih del in nekoliko šivanja - išče mesto. Naslov v upr. »Slov.« pod »Poštena in zanesljiva« št. 2787. (a)

Zagovodja
z dolgoletno prakso v bošanski žumski industriji, več vsake žumsko-zagarske manipulacije in vseh v to stroko spadajočih popravil - išče mesto zagovodje, skladiščnika, manipulant ali akordanta. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe na J. Kogelnik, Busovača, Bosna.

Izučena šivilja
stara 24 let - išče službo k poštenim ljudem. — A. Borovnik, p. Selnica ob Dravi.

Pek
kvalificiran delavec, prosi za službo, takoj ali pozneje. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Vsestransko« št. 2709.

Vrtnar
poročen, brez otrok, išče službo. Gre tudi za hišnika. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 2791.

Dekle z dežele
vajena kmečkih del, išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2844. (a)

Vajenci

Učenka
16 letna deklica bi se rada izučila kuhati v kakem hotelu v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2874. (v)

Vajenca
za mehanično delavnico sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2892. (v)

Deček z dežele
z 2 gimnazijama bi se šel rad učiti trgovine. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2895. (v)

Kmečki fant
ki ima veselje do vrtnarstva, se sprejme v učenje. Pavel Šimenc, vrtnarstvo, Sv. Križ, Ljubljana. (v)

Vajenko za šivanje
iz boljše hiše z dežele - sprejemem za oskrbo. Drugo po dogovoru. — Petrič, Rožna dolina cesta V. št. 10. (v)

Vajenca
za krojaško obrt, starega 14 do 15 let, zdravega, nizke postave, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Joško Lombar, Predvor 44. (v)

Za trg. vajenca
želim priti v kako kršč. trgovino mešanega blaga. Sem pošten in dobro vajen računanja. Grdadolnik Edvard, St. Jošt, Vrhnika.

Službo določa

Trgovsko pomočnico
sprejemem za trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2891. (b)

Irhar
(Weissgerber), perfekten, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov.« št. 2706. (b)

Knjigovodjo
resnega, zaupanja vrednega, bilancista, z daljšo prakso, perf. zmožnega slovenskega, hrv. in nem. jezika, hitrega strojevskega - iščem za takojšen nastop. Podrobne ponudbe s priporočili je poslati upravi »Slov.« št. 2690. (b)

Zastopnike
za privaten obisk strank iščem. Mesečni zaslužek 1500 Din in več. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Novice« št. 2827. (b)

Veziljo
za fina dela (toledo) na svilo iščem. — Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2870. b

Potnika-špecerista
eventuelno tudi dva, takoj sprejemem. Ponudbe pod: »Fiksna plača« 2911 upravi »Slovenca«. (b)

Prodajalko
sprejemem. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2837. (b)

Vrtnarstva zmožnega
pomočnika sprejemem. Ponudbe upravi »Slov.« št. 2813. (b)

Gospodinj. pomočnico
vajeno kuhe, zanesljivo pridno - išče odlično običaj 5 odraslih oseb. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Snažna sobarica« 2792.

Zastopnike
za prodajo brzoparilnikov gnojilnih sesalk, štedilnikov - sprejemem za vse kraje. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Dobra provizija« št. 2938. (b)

Fanta z dežele
16—17 letnega, zdravega, poštenega, sprejemem takoj za pomoč pri cerkvi in gospodinjstvu. Ponudbe upravi pokopališča Sv. Križ, p. Moste pri Ljubljani. (b)

Gostilničar
samostojen, posestnik v mestu, išče pridno in pošteno samostojno dekle, do 35. leta, natakarcica ni izključena, s primerno gotovino - v svrhu povečanja obrata. Fotografija zaželjena. Ponudbe upravi »Slov.« št. 2795. (b)

Čisto služkinjo
pošteno in marljivo, ki dobro kuha, pere, lika, krpa in parkete čisti - išče običaj brez otrok za takoj. Potni stroški povrnjeni. — Ponudbe na naslov: Kereny Imre, Dubrovnik 2. (b)

Pouk

Akademik
poceni instruirati srednješolca latinščino, grščino, francoščino, srbohrvaščino. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2887. (u)

Kako postaneš šofer?
Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo, šolo na Tvrševi cesti 36 ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stonj.

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10

Posredujem
denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zorc, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Bančne vlož. knjižice
kupujemo, prodajamo in dobavljamo kredite na iste najsolidnejše in najhitreje. — Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ulica 6/II. Tel. int. 38-38. (d)

Plačam 100 %
za knjige Mestne in Banovinske hranilnice Ljubljanske proti mesečnemu odplačevanju. Garancija vključba na prvo mesto nepremičnine vredne 1 milijon Din. Ponudbe pod »Zelo ugodno« št. 2471. d

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav. Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov,
nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: **Lojze Zajc,** Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

70.000 Din posojila
potrebujem proti knjižbi na prvo mesto na novozgrajeno hišo. Ponudbe upravi »Slov.« Maribor, pod »Sigurnost« zajamčena« št. 2808. (u)

Hiša s hlevom

v izmeri 370 m² zazidane ploskve v skupnem obsegu 725 m² je na Zaloški cesti št. 6 proti gotovini na prodaj. Ugodna prilika za obrtnika, posebno mesarja ali voznika. Vse potrebne informacije se dobe v upravi »Slovenca« pod št. 2212.

Hranilno knjižico

Kmečke posojilnice ljubljanske ugodno prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2934. (d)

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40 kupuje hran. knjižice od vseh bank, mestnih in podeželskih hranilnic. Najvišja cena. Gotovina takoj. (b)

Izvršuje poravnava vaših dolgov
pri bankah in posojilnicah s hranil. knjižicami. **Naložbe vašega kapitala** (gotovino ali knjižice) izvede na I. mesto hipoteke z do 8% obrestmi, strokovno in kulantno. Tudi v vseh ostalih denarnih in premoženjskih zadevah se obrnite zaupno in direktno na gornji naslov. Za odgovor 3 Din znamk.

Knjižice

Hranilnice kmečkih občin ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2916. (d)

Kupim knjižico

kateragakoli zanesljivega zavoda. Odplačeval bi po mesečno 2000 Din oziroma po dogovoru. — Sem večji posestnik — poleg imam še stalno ca. 7000 dinarjev mesečnih dohodkov. — Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2836. (d)

Knjižico

Ljudske posojilnice ugodno prodam. Ponudbe pod »24.000 Din«/2873 upravi »Slovenca«. (d)

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice ljublj. v znesku do 20.000 Din — kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2701. (d)

25.000 Din

iščem proti 10% obrestovanju in vrnitvi v jeseni. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Sigurnost« št. 2910. (d)

30.000 Din posojila
v gotovini - iščem proti vključbi na prvo mesto. Ponudbe upravi »Slov.« pod »30.000« št. 2955. (d)

Stanovanja

ISCEJO:

Trisobno stanovanje
event. dvosobno s kabineto iščem za april. — Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2927. (c)

Stanovanje

sobe in kuhinje event. z lokalom (prtilično), iščem za april ali maj v okolici levega brega Ljubljane. Naslov v upravi »Slov.« št. 2822. (c)

Dvosobno stanovanje
iščeta dve osebi (starejša zakonca) za maj. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Točni plačniki« 2790. (c)

Enosobno stanovanje
s pritliklinami, solčno in čisto - išče za maj ali tudi pozneje gde. šivilja v bližini sv. Jožeta. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mir in tišina« št. 2789. (c)

ODDAJO:

Stanovanje
oddam s 1. aprilom. — Guncle 24. Št. Vid nad Ljubljano.

Stanovanje

dvosobno ali enosobno, podprtilično, s pritliklinami, takoj oddam. Stepan vas 119 (nasproti karmeličank). (c)

Dvosobno stanovanje

takoj odda Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605. (c)

Dvosobno stanovanje

z balkonom takoj oddam. Kozamernik, Vič 149, Cesta na Brdo. (c)

Trisobno stanovanje

z vsemi pritliklinami oddam na Dolenjski cesti št. 33. (c)

Dvosobno stanovanje

s kabineto oddam takoj ali z majem. Tyrševa cesta 98/L. (c)

Enosobno stanovanje

visoko pritličje, oddam s 1. majem. Stožice 136. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam po ugodni ceni snažni stranki. Naslov v upravi »Slov.« št. 2940. (c)

Sobico

oddam za takoj ali pozneje. Podmilščakova 27, Bežigrad. (c)

Vnajem

ISCEJO:

Trgovino

z mešanim blagom vzame v najem takoj ali pozneje mlad samski trgovec. — Promet najmanj 30.000 Din mesečno. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2854. (m)

Vrt

v bližini Ljubljane, velik 1500—2000 m² - vzajem v najem. Naslov v upravi »Slov.« št. 2783. (m)

Lokal za gostilno

vzemem v najem. Najraje na Gorenjskem. Ponudbe upravi »Slov.« št. 2689. (n)

ODDAJO:

Trgovski lokal

s stanovanjem in pritliklinami, blizu farne cerkve, v lepem trgu na Sp. Stajerskem prodam ali oddam s 1. aprilom v najem. — Pojasnila v upravi »Slovenca« št. 2876. (n)

Veliko restavracijo

center Ljubljane, oddam takoj v najem. Najemnina 1000 Din mesečno. Potiši se 150 litrov dnevno. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2925. (n)

Trgovino

vpoljano, pri postaji in tovarni, oddam v najem. Naslov v upravi »Slov.« v Celju. (n)

Razno

Otroka

vzemem v oskrbo. Cecilija Puhar, Gradiška 36, pošta Pesnica pri Mariboru. (r)

Gostilna »Ljubljana«

v Šibeniku (na obali) Izborna slovenska kuhinja, ob vsaki uri tople in mrzle jedi, prvovrstna vina, sobe za tučce, vse po najnižjih cenah. — Se priporoča Franja in Andrej Zuljan. (r)

Na kosilo

po 5 Din sprejem abonentov tik opere. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2877. (r)

Potniki z avtom,

ki bi sprejeli sopotnika, naj javijo svoj naslov pod »Potnik-špecerija« 2912 upravi »Slovenca«. (r)

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaj; če te ne z gotovim denarjem na kupca ti s knjižico da.

Hiša

z dobrodoščo gostilno in vrtom, na prometni točki v kamniški okolici, v neposredni bližini večje tovarne - naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2773. (p)

Stavbne parcele

ob Linhartovi cesti po 20.000—24.000 Din. Večje parcele pod Rožnikom po zelo ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2916. (p)

Novo hišo

ob Dunajski cesti, zraven Ljubljane — prodam za vsako ceno. — Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2915. (p)

Parcele ali hišo

kupim na knjižice Kmetake. Ponudbe pod »Hiša« št. 2926 upravi »Slovenca«. (p)

Kupim hišo

v Ljubljani, ki že ima ali v kateri se z malimi stroški lahko uredi štirisobno stanovanje s pritliklinami. Kupna cena do 200.000 dinarjev. Cenjene ponudbe z navedbo prodajne cene in plačilnih pogojev blagovolite poslati upravi »Slovenca« št. 2931. (p)

Hišo

na prometnem kraju, ob glavni cesti, primerno za trgovino ali hišo s trgovino, kupim proti gotovini ali vzajemno trgovino v najem. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2881. (p)

Hiša na Viču

dvostanovanjska, davka prosta, velik sadni in zelenjadni vrt, ugodno naprodaj. Vprašati: Azman Andrej, Vič 120, Tržaška cesta. (p)

Dvostanovanjsko hišo

novi, z lepim vrtom, prodam. Podmilščakova 5, Ljubljana VII. (p)

Lepo hišo

tik Ljubljane — prodam. Ponudbe pod »Ugodno« 1930 upravi »Slovenca«. p

Menjam

osemstanovanjsko hišo z lokalom, skladiščem, v sredini mesta do 1/2 za dvostanovanjsko hišo z vrtom. — Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2893. (p)

Enonadstropna hiša

novi zidana, tristanovanjska, po dve sobi, kabinet in pritliklina, naprodaj za ceno 95.000 Din. Za dograditve potrebno še Din 50.000 Din. Istotam na prodaj gašeno apno po nizki ceni. Kralj, Zadruga 18, Kodeljevo, Moste.

Za 150.000 Din

v gotovini, ostalo v knjižicah in hipoteke — se prodaja gostilniško podjetje mnogo pod ceno, na najpomembnejši točki ljubljanske okolice. Le resni interesi naj se javijo upravi »Slov.« št. 2673. (p)

Enodružinsko vilo

podkleteno, poleg cestne železnice — prodam za 68.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« št. 2923. (p)

Hišo z vrtom

na deželi oddam v najem najrajši dvema upokojencema. Voda v kuhinji. — Poizve se v Mostah, Polhinova ulica 5/L. (p)

Parcela

za nizko ceno naprodaj pri postaji Dev. Mar. v Polju — Naslov v upravi »Slovenca« št. 2849. (p)

Blago za ženske oblike
svetlo, voleno in perilo, radne novosti, velika izbira in zanesljive cene.
R. MIKLAVC
pri školu - Ljubljana
Lingajeva ul. - Pred školjo 3

Dvodružinska hiša

nova - naprodaj. Maribor, Koseskega ulica 50. (p)

Prodaj hišo

blizu Kranja za 50.000 dinarjev. Izve se v Delavskem konzumu v Kranju.

Dobrodoščo gostilno s hišo

z lokali, več stanovanj, hlevi za vprego, na prometni točki Maribora, prodam takoj radi družinskih razmer, Prevzemem polovico v gotovini in polovico v knjižicah. — Ponudbe pod »Gostilna 600« upravi »Slovenca« v Mariboru. (p)

Stavbna parcela

pri Medvodah - prodam. Naslov v upravi »Slov.« št. 2681. (p)

Hišo in vrt

enostanovanjsko, ob Vodnikovih cesti, prodam za 22.500 Din. — Naslov v upr. »Slov.« št. 2646.

Majhen vinograd

s hišo in travnikom, na Dolenjskem, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru št. 1445.

Stavbna parcela

500 m², prodam na Aljaževi cesti, 8. Sp. Šiška. V račun vzajem hranilne knjižice Banovinske drž. hipotekarne banke. — Za gotovino prodam s toštam landaver, prsno vprego in več komatov. (p)

Objave Glasba

Preklic
Podpisana preklicujeva Antona Kuharja iz Vižmarjev 69, da ni upravičen kasirati in nista plačnika za dolgove, ki bi jih napravil na njeno ime. - Ivana Kuhar, posestnica, Franc Kuhar, mizar, mojster, Vižmarje. (o)

V oglasnem oddelku
»Slovenca« dvignite sledeča pisma:

Apno 2625,
Dom 2551,
Koo 2422,
Kulantno 2270,
Lepa bodočnost 9353,
1899,
Nastop takoj 2313,
Obrtnik 2612,
Parcela 2259,
Perfektna stenografika 1669,
Plačam takoj v got. 1526,
Plačujem točno 2509,
Priprosta 1108,
Rabim takoj 2279,
Resen kupec 1935,
Sigurna varnost 2566,
Snažna in poštena 2098,
Stenostroj 2416,
Takoj 1. 2613,
Trezen 2302,
Tudi knjižice 2452,
Uveden in agilen 2500,
Vestna moč 2069,
Vodna turbina 1580,
W. B. takoj 1574,
Zanesljiva 1172,
Zanesljiva 2619,
Za vilo 2596,
Zmožna 2486. (o)

Radio

Radio
šeststevni »Eumig« na tok, brezhibno delujoč — prodam. Kovač Alojzij, Poljane 15, p. St. Vid nad Ljubljano. (i)

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, uvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Mizarski stroj
kombiniran, rabljen, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod značko »Stroj« 2855.

Učno knjigo
»Zemljepisna učna snov« za 4. razred, od Polaka, kupim. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2785. (k)

Motor
Istosmerni tok 440 Volt, 4-5 KS, v dobrem stanju - kupim. Svetic Jože, Šmarca pri Kamniku. (k)

Smrekovega lesa
ca. 200³ m, od 12 do 30 cm premer (starikast in zdrave sušice) - kupim. Gumzej, Celje, Breg 6. k

Muzika

prodaja prvovrstne inozemske klavirje in pianine. Popravila in uglašuje strokovnjsko, najceneje. Izposoluje in prodaja tudi preigrane instrumente. - Ljubljana, Knaflijeva ul. 4.

Za mal' d'narja dost' muzke

plošče - gramofone izposajamo, same, najavmo, prodajamo in kupujemo
ELEKTROTON c. z. z. pasaja nebotičnika

Radi selitve prodam
črn klavir in tudi kompletno enosobno pohištvo ter razno drugo opremo - po najnižji ceni. - Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1450. (g)

Harmonij

dobro ohranjen, ali pianino - kupimo. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju. (g)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodavatelj motorja bi znebil se rad, brž kupcev in mnogo priženi Slovenec najmanjši insraj

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

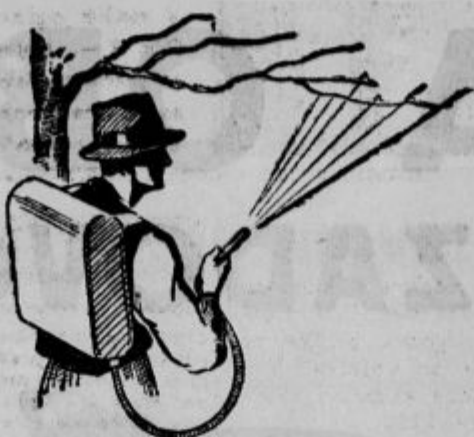
Ugodna prilika
Prodam dobro ohranjeno peresno klavirno št. 3, po skrajno ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Fužina« 2714. (l)

Semenski oves
debelozrnati ječmenovec, švedskega izvora, za nameno kaljiv, nudi naice, neje, dokler kaj zaloge

TVRDKA A. VOLK
LJUBLJANA, Restleja c. 24

Gostilniška oprava
dobro ohranjena - ceno naprodaj. Vprašanja na: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska 8. (l)

2 vagona lesa
vsakovrstnega, mehkega in trdega, lepega, za kolarije in žagarje - prodam. Les je vse vrste žagan, star 34 leta. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 2756. (l)

SHELL BILJOBAN ZIMSKI

JE UNIVERZALNO, POPOLNOMA NEŠKODLJIVO SREDSTVO, KI UNIČI RAZNE ŠKODLJIVCE, NJIHOVA JAJČKA, GNEZDA IN LIČINKE

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNO KNJIŽICO IN NAVODILA PRI

ANGLO-JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D. D. BEOGRAD ZAGREB SARAJEVO

Prima šport. suknjiče
po 98 Din, pumparice, modne hlače itd., kupite zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Kmetovalci!

Umetna gnojila
vseh vrst ter semena kupite po ugodnih cenah pri GOSPODARSKI ZVEZI v Ljubljani, Tyrševa c. 29

Sadno drevje
jablane, hruške, češnje, višnje, marelice, breskve, same zlahne sorte, dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Jaffa pomaranče
prvovrstne - v zalogi pri GOSPODARSKI ZVEZI V LJUBLJANI

Mlatilnice
vseh velikosti, parne lokomobile, motorje na sešalni plin, traktorje in veliko stiskalnice za seno (na pogon), vse »Hofheer« izdelke, malo rabljene ter tovarniško urejene, z garancijo, prodam na večletno odplačilo. - Lavsoslav Sefer, Zagreb, Klavnička 9. (l)

VINO
pristno in poceni dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani

Šivalna stroja
pogreznjen, par mesecev rabljen, cena 2300 Din - in krojaški 1000 Din - prodam. Kladezna 26. (l)

Opreme za neveste,
perilo za gospode - po meri in vzorcu - izdeluje Minka Pristov, Topniška 10. (l)

Semenski oves,
grahoro, domačo črno deteljo, banaško lucerno, travna in druga semena za polje dobite pri tvrdki FRAN POGAČNIK d. z. o. z. v Ljubljani, Javna skladišča (Balkana) Tyrševa (Dunajska) c. 33

Ročni voziček
na 4 kolesih, poceni prodam. Bleiweisova c. 1. (l)

Drobilec za kamen
srednje velik - prodaja elektrotehna. podjet. Oblak Gabriel, Logatec. (l)

Dve moški kolesi
torpedo, skoraj novi - prodam. Pomočnik tvrdke Kregar, Vižmarje 87. (l)

Elektromotor
7.5 HP, 380 volt, v brezhibnem stanju, kompletno z jermenico in krožno žago - prodaja M. S., Ljubljana, Opekarska 31. (l)

Voz
srednje težak, prav dobro ohranjen - prodaja M. S., Ljubljana, Opekarska 31.

Ugodno naprodaj
Rabljeni šivalni stroji, kolesa,

otroški vozički,
glazbila, pohištvo in še nešteto drugih predmetov pri »PROMET« (nasproti križevniške cerkve). - Istotam se sprejemajo vsakovrstni predmeti v prodajo.

Novi stiški sir
Gooda - prodaja na trgu stiška stojnica in mlekar- na Janežič, Poljanska cesta 3. (l)

Kuhinjska kredenca
velika, moderna, belo emailirana - ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2954. (l)

Razprodaja
modroce, otoman in drugih različnih zof pri Dolničarju v St. Vidu - nasproti cerkve. (l)

Valilna jajca
črni orpington kokoši - naprodaj. Tyrševa cesta 8 - Ljubljana. (l)

Sveže najfinejše norveško ribje olje
iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Jabolka
nudi po najnižji ceni M. Kompare, Ljubljana, Pogacarjev trg 1. (l)

Vse vrste strojne zidne in strešne opeke
dobavlja najceneje in v najboljši

kakovosti iz »Laporita«
franko tovarna ali franko stavba Opekarna Walterberg F. Derwuschek Košaki pri Mariboru

Otroški voziček
dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2886. (l)

Plošče za gredice
vaze, naprave bazenov in vrtnih okrasov izdelujem ter imam stalno na zalogi.

JOS CIHLAR
cementni izdelki Ljubljana, Tyrševa 69

Ročno brizgalno
novo, štirikolno, popolnoma ohranjeno - ugodno prodaja radi nabava motor- ke Gasilska četa Sv. Lovrenc na Pohorju. Pojasnila daje podpisana četa. (l)

Gozdne-sadike
za pomladansko gozdoz- vanje 4 in 5 letne presa- jene »mreke« ter 2 in 3 letne mecesnove, prvo- vrstne, močne in zdrave, kakor tudi

Cipresne-sadike
za vrtno ograje in parke v različnih višinah do 1-20 m ima poceni naprodaj

Franc Dolenc
Preddvor nad Kranjem.

National in Wertheim
blagajni, lesene škatle in obločnice naprodaj. A. Persche, Marijin trg št. 8. (l)

Čebele
10 A.-2. družin prodaja čebelar na Skaručni 31. (l)

Šivalni stroj
pogreznjen, okrogel čol- niček, veze, štopa - po- ceni prodam. Dvorakova ulica 3, I. nadst., levo. (l)

Manufakturo
nudi ugodno (državn m uradnikom tudi na obroke

Oblačilnica za Slovenijo
Ljubljana, Tyrševa 29 (Hiša Gospodar. zveze)

Komat
lahek, komplet, in konja prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2952. (l)

Medj' murski konji
Jako težke in srednje tež- ke konje in kobile za vprego in plemo stalno dobavlja z jamstvom naj- cenejše

JULIJO HOFFMANN
ČAKOVEC MEDJIMURJE

Dobavlja tudi lahke ko- nje za vprego in jahanje.

Krava
s štiritedensko telico na- prodaj na Skaručni pri cerkvi. (l)

Obrt

Soboslikarsko
in pleskarsko delo preje- ma po najnižjih cenah Anton Stiplovšek, Ljub- ljana, Krakovska ulica 5.

Predno se odločite za popravilo Vašega pisalnega stroja

zahtevajte ponudbo od specialnega mehanika B. Žitnik, Ljubljana Kolodvorska ul. 26 Tel. šte. 54-25 Za vsako popravilo jamčim nismeno!

Modroce
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otoma- ne, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva

CITAJTE IN ŠIRITE »SLOVENCA«

Vzorno sadjarstvo nudi siguran d ohodek

VOJSKO DO UNIČENJA NA POVEDUJE TVRDKA SHELL ŠKODLJIVCEM, KI PRETE OB- SIANKU NASEGA SADJARSTVA. PO CELI DRŽAVI PRIREJA SHELL NA SVOJE STROŠKE PREDAVANJA O MODERNEM SAD- JARSTVU IN VARSTVU RASTLIN

Pilse za volane v različnih gubah
Specielni entel pajčolanov rut, šalov, oblek
Entel vložkov in čipk
Specielni ažur za žepne robce
Azuriranje prtov, volan i. t. d.
Preditiskani ženskih ročnih del - lepi vzorci, čist tisk
vezenje monogramov, zaves, perila z naj- finejšo in najprežnejšo prejo.
Žepni robci komad Din 2- in Din 3- in Din 3-50, Din 5- in Din 6-
Za naše kvaliteto delo nizke cene in hitro postrežbo se Vam izplača pot k
Mattek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Strukelj

LOKAL
(prostori bivše lekarne Ustar)
pripravi na trgovino, na vogalu Sv. Petra ceste in Fügnerjeve ulice - se takoj odda v najem. Vprašati v tovarni usnja »Indus«, Sv. Petra c. 72.

Zemljišče
22 598 m² na vzhodni strani Ljubljane, primerno za tovarniški obrat - ugodno prodam - Na parceli je 22 m globok, iz naravnega kamna zidan vodnjak z dobro pitno vodo, mala hišica, - uva in nov kozolec z zidanimi stebri, s 16 predeki. Bergman Josip, Ljubljana, Poljanska c. 85

ZAHVALA. Za vse izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega dobrega očeta

Jerneja Turnška
se iskreno zahvaljujemo. Enako se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem cvetja, vsem, ki so draga pokojnika spremljali na poslednji poti in onim, ki so nas kakorkoli tolažili ob tej bridki izgubi. - Blagega očeta priporočamo v molitev!
Dobrovlje-Braslovce, dne 10. marca 1935.
Zalujoča rodbina Turnšek.

ZAHVALA. Za vse izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega dobrega očeta

Luka Junc
komisijonar
danes ob pol 7, po kratki mučni bolezn, previden s sv. zakramenti.
Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, dne 18. marca ob 3.45 iz mrtvašnice spl. bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 16. marca 1935.
Zalujoča soproga Ivana Junc.

ZAHVALA
Najiskreneje se zahvaljujemo za do- kaze sočutja ob smrti naše drage mamice

Marije Cedilnik
za poklonjeno cvetje, pevskega društvu »Zarja« za žalostinke, sorodnikom in znancem ter vsem ostalim, ki so našo drago mamico spremlili na zadnji poti. Bog plačaj vsem!
Tacen pod Šmarno goro, 12. III. 1935.
Zalujoči ostali.

ZAHVALA
Najiskreneje se zahvaljujemo za do- kaze sočutja ob smrti naše drage mamice

Marije Cedilnik
za poklonjeno cvetje, pevskega društvu »Zarja« za žalostinke, sorodnikom in znancem ter vsem ostalim, ki so našo drago mamico spremlili na zadnji poti. Bog plačaj vsem!
Tacen pod Šmarno goro, 12. III. 1935.
Zalujoči ostali.

ZAHVALA
Najiskreneje se zahvaljujemo za do- kaze sočutja ob smrti naše drage mamice

+

DRUŠTVO TRGOVSKA AKADEMIJA V LJUBLJANI
naznanja tužno vest, da je umrl njegov soustanovnik in dolgoletni zaslužni odbornik, gospod

dr. Liudevit Böhm
direktor Drž. trgovske akademije v pok. itd.
Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin.

+

Umrl je naš srčno ljubljani soprog, oče, stari oče, gospod

Franc Terlinek
Insp. drž. žel. v pok.
danes dne 16. marca.
Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 18. marca iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopa- lišče k Sv. Križu.
Ljubljana, 16. marca 1935.
Zalujoči ostali.

NOVA OBUTEV

NOVO ZADOVOLJSTVO

Alata

39

Vel. 9-11½

Iz močnega usnja, z gumijastim podplatom.

45

Vel. 9-11½

Telečji boks, z gumijastim podplatom.

59

Vel. 3-8

Iz boksa z gumijastim podplatom.

79

Vel. 6-12

Iz močnega telečjega boksa, z gumijastim podplatom.

49

Vel. 9-11½

Iz močnega usnja, z gumijastim podplatom.

59

Vel. 9-11½

Iz najboljšega boksa, z usnjenim podplatom.

79

Vel. 3-8

Iz črnega ali rjavega telečjega boksa, z usnjenim podplatom.

99

Vel. 6-12

Iz najboljšega telečjega boksa, z usnjenim podplatom.

69

Vel. 9-11½

Telečji boks, z usnjenim podplatom.

99

Vel. 3-8

Iz najboljšega laka.

129

Vel. 6-12

Iz črnega ali rjavega telečjega boksa, sportne oblike.

59

Vel. 2-5

Iz črnega ali rjavega telečjega boksa za deklice.

99

Vel. 3-8

Iz rjavega telečjega boksa, z usnjenim podplatom.

79

Vel. 2-5

Iz črnega ali rjavega boksa za deklice. Zelo praktičen in trpežen.

99

Vel. 3-8

Iz najboljšega telečjega boksa, z usnjenim podplatom.

149

Vel. 6-12

Iz črnega semiša, kombinirane z lakom.

99

Vel. 6-12

Iz močnega telečjega boksa z gumijastim podplatom, udobne oblike.

99

Vel. 6-12

Udobni čevlji iz črnega boksa, moderne oblike z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo lahki, elastični in trpežni.

129

Vel. 6-12

Iz najboljšega telečjega boksa, z usnjenim podplatom.

79

Vel. 6-12

Iz mastnega usnja z gumijastim podplatom, z jamčeno trpežnost in nepremočljivost.

OTROŠKE NOGAVICE:

„INDIA“ Din 7.—, 9.—
10.—, 11.—
po velikostih.

DAMSKE NOGAVICE:

„ONDRA“ Din 29.—
„LALA“ Din 19.—

VELIKA IZBIRA MOŠKIH NOGAVIC:

„SKOT“ Din 5.—
„DERBY“ Din 7.—
„FAVORIT“ Din 10.—

Naša krema hrani in varuje usnje Vaših čevljev, velika škatlja stane Din 4.—.

